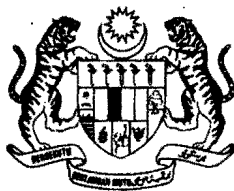

Jilid 1
Bil.19

MALAYSIA

Hari Rabu
9hb Januari, 1991

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN RAKYAT
House of Representatives

PARLIMEN KELAPAN
Eighth Parliament

PENGGAL PERTAMA
First Session

KANDUNGAN

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN
[Ruangan 2761]

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan 1991 [Ruangan 2811]

USUL-USUL:

Anggaran Pembangunan 1991 [Ruangan 2887]

Waktu Mesyuarat dan Urusan yang dibebaskan daripada Peraturan
Mesyuarat [Ruangan 2887]

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT YANG KELAPAN

Penyata Rasmi Parlimen

PENGGAL YANG PERTAMA

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

**Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, TAN SRI DATO' MOHAMED ZAHIR BIN HAJI ISMAIL,
P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K., J.M.N.**

**Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, DATO' SERI DR
MAHATHIR BIN MOHAMAD, D.K.I., D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S.,
S.P.M.J., D.P., D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.N.M. P.I.S.
(Kubang Pasu).**

„ **Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Luar Bandar,
TUAN ABDUL GHAPAR BIN BABA (Jasin).**

**Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, DATO' SERI DR LING LIONG SIK, S.P.M.P.,
D.P.M.P. (Labis).**

**Menteri Tenaga, Telekom dan Pos, DATO' SERI S. SAMY VELLU,
S.P.M.P., S.P.M.J., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput).**

„ **Menteri Perusahaan Utama, DATO' SERI DR LIM KENG YAIK, S.P.M.P.,
D.P.C.M. (Beruas).**

„ **Menteri Kerja Raya, DATUK LEO MOOGIE ANAK IROK, P.N.B.S. (Kanowit).**

**Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, DATO' SERI RAFIDAH
Aziz, S.P.M.P., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar).**

„ **Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO'
DR HAJI SULAIMAN BIN HAJI DAUD, S.I.M.P., P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya).**

**Menteri Pertanian, DATUK SERI SANUSI BIN JUNID, S.S.S.A., D.S.D.K.,
D.G.S.M., S.M.K. (Jerlun Langkawi).**

„ **Menteri Pendidikan, DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM, S.S.A.P.
(Permatang Pauh).**

**Menteri Luar Negeri, DATO' HAJI ABU HASSAN BIN HAJI OMAR, S.P.M.S.,
D.P.M.S., S.M.T., P.I.S. (Kuala Selangor).**

**Menteri Kewangan, DATO' PADUKA DAIM ZAINUDDIN, D.H.M.S., S.S.A.P.
(Merbok).**

Menteri Kesihatan, DATO' LEE KIM SAI, D.S.S.A., P.P.N. (Hulu Langat).

**Menteri Pertahanan, DATO' SERI HAH MOHD. NAJIB BIN TUN HAJI ABDUL
RAZAK (Orang Kaya Indera Shahbandar), S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P.,
P.N.B.S. (Pekan).**

**Menteri Penerangan, DATO' MOHAMED BIN RAHMAT, S.P.M.J., S.I.M.P.,
S.S.S.A., S.S.I.J., D.P.M.J., D.P.M.S., P.N.B.S., K.M.N. (Pulai).**

Yang Berhormat Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' SABBARUDDIN CHK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.S. (Temerluh).

„ **Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' NAPSIAH BINTI OMAR, D.S.N.S. (Kuala Pilah).**

„ **Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR MOHAMAD YUSOF BIN H-AJI MOHAMED NOR, S.P.M.T., D.P.M.T., J.M.N., S.M.T., P.P.T. (Besut).**

„ **Menteri Sumber Manusia, DATO' LIM AH LEK, S.I.M.P., D.S.A.P., S.M.T., J.P.(Bentung).**

Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' ABANG ABU BAKAR BIN DATU BANDAR ABANO HAJI MUSTAPHA, D.S.A.P., P.N.B.S., D.P.T.J., J.M.N. (KualaRajang).

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekilar, TUAN LAW HIENG DING, K.M.N., P.B.S. (Sarikei).

„ **Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, DR TING CHEW PEH (Gopeng).**

Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, TAN SRI DATUK HAJI SAKARAN BIN DANDAI, P.S.M., P.G.D.K., S.P.D.K., J.P., A.D.K. (Semporna).

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Kehakiman, TUAN SYED HAMID BIN SYED JAAFAR ALBAR, A.M.N. (Kota Tinggi).

Timbalan Yang di-Pertua, TUAN ONG TEE KEAT (Ampang Jaya).

„ **Timbalan Yang di-Pertua, TUAN HAJI JUHAR BIN HAJI MAHIRUDDIN (Kinabatangan).**

„ **Timbalan Menteri Dalam Negeri, DATO' MEGAT JUNID BIN MEGAT AYOB, D.P.C.M., D.S.A.P., A.M.P., A.M.K. (Pasir Salak).**

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN HAJI DAUD BIN DATO' HAJI TAHA, S.M.J. (Batu Pahat).

Timbalan Menteri Tenaga, Tclekom dan Pos, DATO' MOHD. TAJOL ROSLI BIN MOHD. GHAZALI, D.P.M.J., A.M.P. (Gerik).

Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, DATO' ALEXANDER YU LUNG LEE, D.P.M.P. (Batu).

Timbalan Menteri Perlahaman, DATO' WAN ABU BAKAR BIN WAN MOHAMED, D.I.M.P. (Jerantut).

Timbalan Menteri Perusahaan Awam, DATO' DR SITI ZAHARAH BINTI HAJI SULAIMAN, D.I.M.P. (Mentakab).

„ **Timbalan Menteri Kewangan, DATO' LOKE YUEN YOW, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim).**

„ **Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, TUAN Osu BIN HAJI SUKAM (Papar).**

Timbalan Menteri Penerangan, TUAN RAILEY BIN HAJI JAFFREY (Silam).

Timbalan Menteri Pengangkutan, DATIN PADUKA HAJAH ZALEHA BINTI ISMAIL, D.P.M.S., S.M.S., K.M.N. (Selayang).

Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, RAJA DATO' ARIFFIN BIN RAJA SULAIMAN, D.S.D.K., s.M.s. (Baling).

Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, DATO' HAJI MOHD. KHALID BIN MOHD. YUNUS, D.S.N.S. (Jempol).

Timbalan Menteri Pendidikan, DR LEO MICHAEL TOYAD, J.B.S. (Mukah).

Timbalan Menteri Luar Negeri, DATO' DR ABDULLAH FADZIL BIN CHE WAN, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang).

Timbalan Menteri Kewangan, TUAN ABDUL GHANI BIN OTHMAN, S.M.J. (Ledang).

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO' DRS SULEIMAN BIN MOHAMED, O.P.M.S. (Titiwangsa).

„ Timbalan Menteri Kesihatan, TUAN MOHAMED FARID BIN ARIFFIN (Balik Pulau).

Timbalan Menteri Belia dan Sukan, CIK TENG GAIK KWAN, A.M.N., P.P.N. (Raub).

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, TUAN PETER CHIN FAH KUI, P.B.S., A.B.S. (Miri).

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, TUAN CHUA JUI MENG, P.I.S. (Bakri).

Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, DATO' ABDUL KADIR BIN HAJI SHEIKH FADZIR, D.S.D.K. (Kulim Bandar Baharu).

Timbalan Menteri Kerja Raya, TUAN KERK CHOO TING (Taiping).

Timbalan Menteri Penisahaan Utama, DATO' HAJI TENGKU MAHMUD BIN TENGKU MANSOR, D.P.M.T., K.M.N., P.J.C., J.P., P.J.K. (Setiu).

Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, TUAN MOHD. YASIN BIN KAMARI, A.M.N., P.D.N., P.I.S., B.S.I. (Sri Gading).

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO WONG SEE WAH, D.S.N.S. (Rasah).

Timbalan Menteri Kerja Raya, DATUK PETER TINGGOM ANAK KAMARAU, P.N.B.S., K.M.N., A.M.N., P.P.C. (Saratok).

Timbalan Menteri Pendidikan, DR FONG CHAN ONN (Selandar).

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, DATO DR HAJI ASDUL HAMID BIN HAJI OTHMAN, D.S.D.K., S.M.J., K.M.N., P.P.T. (Sik).

Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' CHAN KONG CHOY (Lipis).

Setiausaha Parlimen, Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, DATO' ABDUL RAMAN BIN SULIMAN, D.P.M.P., P.M.P., A.M.P., J.P. (Parit Buntar).

Yang Berhormat Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN OTHMAN BIN ABDUL, A.M.P., P.P.T. (Pendang).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Pembangunan Luar Bandar, DATO MOHAMED BIN JAMRAH, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T., J.P. (Bagan Datok).

Setiausaha Parlimen, Kementerian Belia dan Sukan, DATO' ISMAIL BIN SAID, D.P.M.T., S.M.T., A.M.N. (Kemaman).

„ Setiausaha Parlimen, Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, TUAN MOHD. NOH BIN RAJAB (Tampin).

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, TUAN DOUGLAS UNOGAH EMBAS, A.B.S., P.B.S. (Betong).

Seuausaha Parlimen, Kementerian Pertanian, TUAN MOHD. SHARIFF BIN HAJI OMAR, P.P.T. (Tasek Gelugor).

Setiausaha Parlimen, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, TUAN YONG KHOON SENG (Padawan).

Setiausaha Parlimen, Kementerian Kesihatan, TUAN ONG KA TING (Pontian).

Setiausaha Parlimen, Kementerian Penerangan, DATO' HAJI FAUZI BIN ABDUL RAHMAN, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. (Kuantan).

TUAN ABDOL MULOK BIN AWANG DAMIT (Labuan).

DATO' ABDUL AJIB BIN AHMAD, D.G.S.M., D.P.M.J., B.S.I. (Mersing).

TUAN HAJI ABDUL HADI BIN HAJI AWANG (Marang).

TUAN HAJI ABDUL HAMID BIN ABDUL RAHMAN (Sungai Benut).

DATUK HAJI ABDUL MANAN BIN OTHMAN, D.P.M.T., P.P.T. (Kuala Terengganu).

TUAN ABDUL MALEK MUNIP (Muar).

DATUK HAJI ABDUL RASHID BIN MUHAMUAD (Kuala Nerus).

DATUK PATINGGI TAN SRI HAJI ABDUL TAIB MAHMUD, D.P., D.A., S.P.M.J., P.G.D.K. (Kota Samarahan).

DATUK ABDULLAH BIN HAJI AHMAD BADAWI, D.M.P.N., D.J.N., K.M.N. (Kepala Batas).

TUAN HAJI NIK ABDULLAH BIN HAJI ARSHAD, S.M.K. (Pengkalan Chepa).

DATO' DR AFFIFUDIN BIN HAJI OMAR, D.S.D.K., J.S.M., K.M.N., B.C.K. (Padang Terap).

TUAN AHMAD BIN NOR (Bayan Baru).

TUAN AHMAD BIN OMAR, P.P.N. (Pagoh).

„ TUAN AHMAD SHUKRI BIN HAJI HASSAN (Machang).

DATO' ALIAS BIN MD. ALI, D.P.M.T., S.M.T., K.M.N., P.J.K. (Hulu Terengganu).

Yang Berhormat DATUK AMK KAHAR BIN TUN DATU MUSTAPHA (Marudu).

- TUAN HAJI AWANO BIN JABAR, S.M.T., A.M.N., P.J.K. (**Dungun**).
- „ DATUK HAJI BASRI BIN BAJURI, D.S.S.A., K.M.N., S.M.S., P.J.K. (**Kuala Langat**).
- „ DATUK BERNARD GILUK DOMPOK, P.G.D.K. (**Penampang**).
- TUAN BILLY ABIT Joo (**Hulu Rajang**).
- TUAN HAJI BUNIYAMN BIN YAAKOB (**Bachok**).
- TUAN CHIAN HENG KAI (**Bukit Mertajam**).
- TUAN CHOR CHEE HEUNG (**Alor Setar**).
- DR V. DAVID (**Puchung**).
- TUAN FONG KUI LUN (**Klang**).
- TUAN FOO PIEW KOK (**Batu Gajah**).
- TUAN GEORGE SANGKIN (**Bandau**).
- TUAN HAJI GHAZALI BIN AHMAD, A.M.N., P.C.K. (**Jerai**).
- „ TUAN GOOI HOCK SENG (**Bukit Bendera**).
- TUAN HAJI HAMZAH BIN MOHAMED ZAIN (**Tasek Chenderoh**).
- TUAN HARRISON NGAU LAING (**Baram**).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN ALI (**Pasir Mas**).
- TUAN HAJI IBRAHIM BIN JENDOL, P.J.K. (**Alor Gajah**).
- „ TUAN HAJI IBRAHIM BIN MAHMOOD (**Kuala Krai**).
- TUAN HAJI IBRAHIM BIN PATEH MOHAMMAD (**Tanah Merah**).
- CHE IBRAHIM BIN MUSTAPA (**Sungai Petani**).
- LT. KOL. (B) IBRAHIM BIN SAREH (**Jelevu**).
- PUAN HAJAH ILANI BINTI DATO HAJI ISAHAK (**Kota Bharu**).
- „ TUAN HAJI ISHAK BIN AKSHAD (**Kangar**).
- „ DR HAJI JAMALUDDIN BIN HAJI JARJIS (**Rompin**).
- TUAN JAWAH ANAK GERANG (**Lubok Antu**).
- TUAN JAMES JIMBUN ANAK PUNGA, P.B.S. (**Kapit**).
- TUAN JOSEPH MAUH AK IKEH (**Selangau**).
- TUAN KAMARUZAMAN BIN HAJI ISMAIL (**Bagan Serai**).
- TUAN KANG CHOW OH (**Kluang**).
- TUAN R. KARPAL SINGH (**Jelutong**).
- TUAN KERK KIM HOCK (**Pasir Pinji**).
- DR KUA KIA SOONG (**Petaling Jaya**).

Yang Berhormat DATO' K. KUMARAN (Tapah).

TUAN LAI LUN TZEE (Sandakan).

TUAN LAU DAK KEE (Ipoh).

TUAN ROBERT LAU HOI CHEW (Sibu).

TUAN LEEW AH KIM (Seputeh).

„ **TUAN LIM GUAN ENG (Kota Melaka).**

TUAN LIM HOCK SENG (Bagan).

TUAN LIM Krr SIANG (Tanjong).

„ **PUAN LIM LAY HOON (Padang Serai).**

„ **DATIN LING CHOOI SIENG (Lumut).**

DATO' M. MAHALINGAM (Kapar).

TUAN HAJI MAHBUD BIN HAJI HASHIM (Sabak Bernam).

TUAN MAIDOM P. PANSAL (Kota Belud).

DR T. MARIMUTHU (Telok Kemang).

TUAN MICHAEL ASANG, B.S.K. (Jambongan).

„ **TUAN MICHAEL LISA KAYA @ GOR KAYA (Bukit Mas).**

TUAN HAJI MOHAMAD BIN ABDULLAH, P.J.K. (Maran).

„ **TUAN HAJI MOHAMAD BIN SABU (Nilam Puri).**

TUAN MOHAMED KAMAL BIN HUSSAIN (Lembah Pantai).

TUAN MOHAMAD KHALID BIN NORDIN (Johor Bharu).

DATO' HAJI MOHAMMAD ABU BAKAR BIN RAUTIN IBRAHIM, D.S.D.K., K.M.N. (Kuala Kedah).

TUAN HAJI MOHD. SHARIF BIN JAJANG, A.M.N., P.J.K. (Sepang).

TUAN MOHD. TAMRIN BIN ABDUL GHAFAR (Batu Berendam).

TUAN HAJI MOHD. ZIHIN BIN HAJI MOHD. HASSAN (Larut).

DATUK MONGGOH OROW P.G.D.K., K.M.N., A.D.K. (Tuaran).

TUN DATU HAJI MUSTAPHA BIN DATU HARUN, S.M.N., S.P.D.K., S.I.M.P., P.N.B.S., S.P.M.J., S.P.M.P., S.P.C.M., K.C.R.L., K.st.J. (Limbawang).

TUAN NASRUDDIN BIN HAJI ALANG SAIDIN, A.M.P. (Parit).

DR NAWAWI BIN MAT AWIN (Tambun).

TOAN NURNIKMAN BIN ABDULLAH (Kimanis).

TUAN ONG TIN KIM (Teluk Intan).

DR OSMAN MINUDIN (Kinabalu).

„ **DATUK JOSEPH PAIRIN KITINGAN (Keningau).**

TUAN G. PALANIVEL (Hulu Selangor).

Yang Berhormat DR PATAU RUBIS, P.B.S. (Mas Gading).

DATUK DOMINIC JOSEPH PUTHUCHEARY (Nibong Tebal).

TUAN RADIN MALLEH (Padas).

PUAN HAJAH RAKIBAH BINTI HAJI ABDUL MANAP (Shah Alam).

TUAN RICHARD RIOT ANAK JAEM (Serian).

PUAN ROHANI BINTI ABD. KARIM (Santubong).

TUAN RUHANIE BIN AHMAD (Parit Sulong).

Y.B.M. TENGKU TAN SRI RAZALEIGH HAMZAH, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S, (Gua Musang).

TUAN SAIDIN @ YUSOF BIN ADAM (Tanjong Karang).

DR SANUSI BIN DAENG MARIOK (Rantau Panjang).

TUAN SHAHIDAN BIN KASSIM, A.M.P. (Arau).

TUAN SIM KWANG YANG (Bandar Kuching).

PUAN SITI ZAINABON BINTI ABU BAKAR (Tebrau).

TUAN S. S. SUBRAMANIAM, P.J.K., A.M.S. (Segamat).

TUAN HAJI SUKRI BIN HAJI MOHAMED (Kok Lanas).

TUAN TAIMIN BIN LUMAING (Pensiangan).

DATUK DANIEL TAJEM ANAK MIRI, P.N.B.S., J.M.N. (Sri Aman).

TUAN TAN KOK WAI (Sungai Besi).

DR TAN SENG GIAW (Kempas).

TUAN THOMAS SALANG SIDEN (Julau).

TUAN WAHAB BIN SUHAILI (Batang Sadong).

WAN MOHD. HANAFIAH BIN WAN MAT SAMAN (Kota Setar).

WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR (Batang Lupar).

TUAN HAJI WAN MOHD. JAMIL BIN WAN MAHMOOD (Tumpat).

WAN OMAR BIN WAN NAJIB (Pasir Puteh).

TUAN WEE CHOO KEONG (Bukit Bintang).

TUAN WONG WING ON (Kampar).

TUAN VUN SHIN CHOI @ JOSEPH VOON (Tanjong Aru).

DATUK AMAR JAMES WONG KIM MIN (Bintulu).

TUAN JASON WONG SING NANG (Lanang).

TUAN WOON SEE CHIN, S.M.J., A.M.N., P.I.S. (Senai).

TUAN GEOFFREY YEE LING FOOK (Tawau).

TUAN YIM CHEE CHONG (Seremban).

TUAN PHILIP YONG CHIEW LIP (Gaya).

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat: Dato' Haji Wan Zahir bin Sheikh Abdul Rahman, D.P.M.P., J.S.M.

Ketua Penolong Setiausaha: Haji Abdul Rahim bin Abdul.

Penolong Setiausaha: Abdullah bin Abdul Wahab.

Penolong Setiausaha: Haji Ghazali bin Haji Abdul Hamid, A.M.N.

BAHAGIAN PENYATA RASMI PARUMEN

Ketua Penyunting: Hj. Yahya bin Manap.

Penyunting Kanan: Haji Osman bin Sidik.

Penyunting: P.B. Menon.

Penolong Penyunting: Ramaswamy.

Penolong Penyunting: Shamsiah binti Md. Yusop.

Pelapor Perbahasan Parlimen:

Haji Suhor bin Husin.

Mohd. Saleh bin Mohd. Yusof.

Supiah binti Dewak.

Ismail bin Haji Hassan.

Hajah Kalsom binli Ghazali.

Mohamed bin Osman.

Norishah binti Mohd. Thani.

Zaharah binti Naim.

Su Soon Chuan.

Norwahidah binti Azizi.

Rozita binti Abd. Samad.

Jainah binti Sakimin.

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Mohd. Kassim bin Hashim

MALAYSIA

DEWAN RAKYAT

Rabu, 9hb Januari, 1991

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

D O A

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat)

JAWAPAN-JAWAPAN
MULUT BAGI
PERTANYAAN-
PERTANYAAN

LEBUHRAYA UTARA SELATAN
PAKEJ IPOH-TANJONG
MALIM—PEMBINAAN

1. Dato' K. Kumaran minta Menteri
Kerja Raya menyatakan:

- (a) bilakah Projek Lebuhraya Utara-Selatan Pakej Ipoh ke Tanjong Malim dapat disiapkan dan berapakah kos pembinaannya;
- (b) langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan untuk memastikan Projek Lebuhraya Ipoh ke Tanjong Malim dapat disiapkan dalam jangka masa yang ditetapkan; dan
- (c) konstrain-konstrain yang dihadapi oleh Kerajaan dalam pelaksanaan projek ini.

Timbalan Menteri Kerja Raya
(Datuk Peter Tinggom anak
Kamarau): Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek Lebuhraya Utara-Selatan Pakej Ipoh ke Tanjong Malim dijangka dapat disiapkan pada penghujung Disember 1993 atau awal 1994.

Kos pembinaan belum dapat ditentukan sehingga proses tender bagi projek itu siap.

- (b) Lembaga Lebuhraya Malaysia sebagai pihak yang mengawasi pembinaan Projek Lebuhraya Utara-Selatan akan mengawasi pembinaan Lebuhraya Ipoh ke Tanjong Malim. Untuk memastikan kerja-kerja yang dijalankan adalah mengikut jadual sebagaimana yang ditetapkan di dalam perjanjian konsesi projek Lebuhraya Utara-Selatan.

- (c) Untuk makluman Ahli Yang Berhormat pembinaan Lebuhraya Ipoh ke Tanjong Malim ini memang mempunyai konstrain disebabkan jajaran lebuhraya ini melalui kawasan tanah yang lembut iaitu kawasan tanah perlombongan dan bukit batu kapur. Untuk mengatasi masalah ini, kerja-kerja untuk memantapkan tanah perlu dibuat terlebih dahulu sebelum kerja-kerja sivil dapat dimulakan.

Tuan Kerk Kim Hock: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Adakah menjadi hasrat Kerajaan untuk memansuhkan kutipan tol di Slim River apabila projek Lebuhraya Utara-Selatan Pakej Ipoh-Tanjong Malim itu diselesaikan. Kalau tidak, apakah sebabnya?

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana Pakej Lebuhraya Ipoh-Tanjong

Malim belum dibina lagi maka tol yang tersebut itu belum dapat diberitahu kepada Dewan yang mulia ini.

Tuan Haji Ishak bin Arshad: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Dalam pembinaan lebuhraya-lebuhraya saya dapati ada beberapa bahagian dalam pembinaan lebuhraya tersebut di mana digunakan simen. Sedangkan dari sifat keselesaan memandu bagi lebuhraya-lebuhraya penggunaan simen itu sangatlah mendukacitakan. Adakah kedudukan ini menjadi satu dasar kepada pembinaan lebuhraya-lebuhraya termasuk Lebuhraya Utara-Selatan. Apakah alasan-alasan yang munasabah bagi Kementerian memilih kaedah ini sedangkan kita tahu dari segi keselesaan memandu amat mendukacitakan.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, sekiranya ada pada masa ini lebuhraya-lebuhraya itu dibuat dengan simen, ini mengikut dasar Kerajaan iaitu mengikut keadaan tanah di satu-satu kawasan atau sebab yang tertentu. Jikalau sekiranya ini nanti didapati tidak sesuai, ini akan dapat diubah oleh Kerajaan.

BANJIR DI PEKAN-PEKAN/ TAMAN-TAMAN

2. Puan Lim Lay Hoon minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan sama ada Yang Berhormat sedar bahawa kerap berlakunya banjir di pekan-pekan dan di taman-taman adalah berpunca dari projek-projek perumahan yang mana sistem perparitan tidak betul.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha): Tuan Yang di-Pertua, besar kemungkinan bahawa banjir kilat yang berlaku di beberapa pekan dan taman perumahan adalah berpunca daripada sistem pamaritan yang tidak betul ataupun tidak lengkap.

Sebagai satu langkah positif bagi membendung masalah ini Majlis Negara Bagi Kerajaan Tempatan yang bersidang pada 20.9.1990 telah meluluskan Rang Undang-undang Kecil Kcrja Tanah di bawah Akta Parit, Jalan dan Bangunan. Undang-undang Kecil itu perlu di gazetkan oleh semua Kerajaan Negeri di Semenanjung Malaysia untuk diguna/pakai. Dan dengan demikian beberapa masalah yang berkaitan dengan projek perumahan termasuk kejadian banjir kilat dapat dikawal.

Selain daripada langkah-langkah di atas, rancangan struktur dan rancangan tempatan bagi tiap-tiap kawasan perbandaran dan Majlis Daerah yang disediakan oleh Jabatan Perancang Bandar dan Desa juga memasukkan keperluan sistem perparitan yang wajar bagi maksud mengatasi masalah saliran dan banjir.

Tuan Haji Ghazali bin Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Kementerian bercadang untuk menambah peruntukan kepada Kerajaan-kerajaan Tempatan, Majlis Daerah, Perbandaran dan sebagainya memandangkan masalah pamaritan ini satu perkara yang mengancamkan penduduk-penduduk di kawasan bandar kerana saliran air yang tidak betul. Dan dengan adanya pula projek-projek perumahan yang mengendalakan outlet ini menyebabkan berlakunya banjir-banjir kilat di kawasan-kawasan bandar, lebih-lebih lagi bandar Alor Setar sendiri mengalami keadaan-keadaan sedemikian. Adakah Kementerian bercadang untuk menambahkan lagi peruntukan kepada usaha membendung banjir-banjir di kawasan bandar.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Yang di-Pertua, masalah banjir kilat ini selalunya melibatkan perbelanjaan yang besar. Oleh sebab ada 95 majlis daerah di seluruh negara dan peruntukan-peruntukan yang disediakan tidaklah boleh menampung keperluan setiap majlis daerah dari segi

menyelesaikan masalah perparitan di majlis-majlis daerah, maka kemungkinan besar kita tidak akan dapat membantu untuk menyelesaikan masalah ini.

Sekiranya jumlah ini tidak besar, pihak Kementerian boleh menimbangkan. Walau bagaimanapun, keperluan untuk menyelesaikan masalah ini adalah terletak di bawah Kerajaan Negeri masing-masing.

Dari segi masalah perparitan yang disediakan oleh pemaju-pemaju yang menyebabkan banjir, sebenarnya setiap pemaju perumahan telahpun ditentukan untuk menyediakan perparitan yang sempurna tetapi malangnya kadangkala perparitan yang disediakan tidak bersambung dengan perparitan yang sedia ada. Dengan sebab itu menyebabkan air yang melimpah daripada projek-projek perumahan itu tidak sampai ke matlamat yang dituju.

Puan Lim Lay Hoon: Soalan tambahan, Tuan Yang di-Pertua. Mengikut maklumat yang telah dimaklumkan tadi, saya fahami bahawa ada undang-undang kecil yang berkaitan dengan perparitan. Bolehkah Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan memberitahu kepada Dewan yang mulia ini apakah isi kandungannya?

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak dapat memberikan keseluruhan isi undang-undang tersebut tetapi bolehlah saya sebutkan beberapa seksyen penting di dalam undang-undang tersebut.

Seksyen 3 daripada undang-undang tersebut ialah pelan-pelan tanah hendaklah dikemukakan dan diperakui oleh jurutera bertauliah. Seksyen 10, tanah hendaklah disiasat dan aras mata air hendaklah ditentukan. Ini untuk memastikan harta-harta di sekitar projek tersebut tidak terjejas. Seksyen 12 kerjatanah melebihi 30.5 meter mesti

diadakan struktur penahanan untuk mengelak tanah runtuh. Itulah sebahagian daripada perkara dalam undang-undang tersebut.

MAS—KERUGIAN PENERBANGAN DALAM NEGERI

3. Dr Tan Seng Giaw minta Menteri Pengangkutan menyatakan:

- (a) faktor-faktor di sebalik kerugian di antara \$10 hingga \$15 juta setahun oleh MAS dalam pengendalian penerbangan dalam negara sebelum peningkatan dalam harga minyak; dan
- (b) bagaimana pula kerugian yang ditanggung ini boleh meningkat dengan sebegitu hebat sekali, iaitu di antara \$60 hingga \$80 juta ekoran kenaikan harga minyak menyebabkan kos bahan api naik 5 poin peratus daripada jumlah kos operasi. Apakah lain-lain faktor yang menyumbang kepada pertambahan yang pesat dalam kerugian penerbangan dalam negara.

Timbalan Menteri Pengangkutan (Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail): Tuan Yang di-Pertua, jawapan kepada soalan ini ialah seperti berikut:

- (a) Faktor-faktor yang menyebabkan kos operasi Sistem Penerbangan Malaysia dalam pengendalian penerbangan dalam negeri sebelum peningkatan dalam harga bahan bakar adalah kenaikan biasa seperti gaji dan juga perolehan pesawat-pesawat baru seperti Boeing 737-400 dan Pokker 50.
- (b) Unsur utama yang telah menyumbang kepada pertambahan yang pesat dalam kerugian penerbangan dalam negeri adalah kenaikan harga bahan bakar. Untuk makluman

Ahli Yang Berhormat, harga purata bahan bakar bagi tempoh April-September, 1990 adalah \$1.90 segelen Amerika berbanding dengan \$4.18 segelen Amerika bagi tempoh November, 1990.

Di samping itu beberapa langkah tambahan yang diambil oleh MAS dalam 12 bulan kebelakangan ini untuk membaiki perkhidmatan dalam negeri juga telah menyumbang kepada pertambahan yang pesat dalam kerugian penerbangan dalam negeri. Langkah-langkah ini adalah seperti berikut:

- (i) meningkatkan pengambilan tenaga pekerja daripada 11,928 orang dalam tahun 1988/1989 kepada 14,013 orang dalam tahun 1989/1990 dan selanjutnya kepada 16,400 orang bagi tahun 1990/1991.
- (ii) mengadakan sebuah pesawat B.737-200 dan B.737-400 sebagai stand-by aircraft; dan
- (iii) meningkatkan perkhidmatan-perkhidmatan ke destinasi-destinasi yang tidak menguntungkan sebagai usaha meningkatkan integrasi nasional dan meningkatkan industri pelancongan.

Dr Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan, Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri menyatakan sama ada MAS atau Kerajaan tetap hendak mengadakan expansion plan, dengan izin, memandangkan kos operasi meningkat dan bolehkah Yang Berhormat menerangkan bilangan B.737 yang ditambahkan bilangan jumlah sekarang dan juga Pokker yang baru? Dengan keadaan MAS sekarang menjadi sistem penerbangan yang tunggal itu mengapa kita masih mengalami begitu banyak kesusahan sehingga timbulnya begitu banyak masalah kerugian?

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Tuan Yang di-Pertua, expansion plan bergantung kepada keadaan-keadaan iaitu sekiranya didapati ianya akan terus merugikan, sudah tentulah kita tidak akan meneruskan expansion plan itu dan begitu juga dalam keadaan hari ini sekiranya berlaku peperangan, mungkin kita tidak akan mene^uskan expansion plan tersebut. Yang dikatakan kerugian dalam negeri tadi pun bukan sepanjang masanya rugi. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, saya rasaelok juga saya sebutkan tahun-tahun yang rugi, tahun-tahun yang untung iaitu daripada tahun 1981:

- 1981/1982 — ada kerugian.
- 1982/1983 — ada kerugian.
- 1983/1984 — ada keuntungan \$4.9 juta.
- 1984/1985 — ada keuntungan \$6.9 juta.
- 1985/1986 — rugi semula kerana recession.
- 1986/1987 — ada kerugian.
- 1987/1988 — ada keuntungan \$16.296 juta.
- 1988/1989 — ada keuntungan \$33.258 juta; dan
- 1989/90 — kerugian \$11 juta.

Mengenai bilangan pesawat yang dikatakan tadi iaitu kedudukan adalah seperti berikut:

B.737-200 B.737-400 Fokker50			
Julai, 1990	12 (Lease2)	lease2	9
November, 1990	12 (Lease 2)	lease 12	
Febuari 1991	Lease 13	10	
	(Jangkaan)		

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya mendapat maklumat bahawa MAS sebenarnya tidak rugi tetapi terpaksa menunjukkan kerugian supaya dapat menaikkan tambang penerbangan dalam negeri. (Ketawa) Bolehkah pihak Kementerian meminia MAS menunjukkan akaun yang beraudit kepada pihak Kerajaan, sebab selama ini tidak pernah

ditunjukkan akaun yang beraudit kepada pihak Kerajaan yang menunjukkan bahawa penerbangan dalam negeri sebenarnya rugi. Bolehkah ataupun tidak, sebab saya mendapat maklumat yang betul-betul daripada sumber-sumber yang terdekat.

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya bukanlah seperti kata Yang Berhormat itu. Kalau kata Yang Berhormat sedemikian, sudah tentu Yang Berhormat dari Kepong pun tidak bertanya kenapa rugi. Betul tak? *(Disampuk)* Yalah, kalau benda itu kita tahu tak rugi, kenapa kita hendak katakan rugi? Jadi, saya rasa sangkaan Yang Berhormat dari Arau itu tidak tepatlah.

Tuan Shahidan bin Kassim: Itu business trick, dengan izin, daripada MAS.

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Yalah agaknya kerana Yang Berhormat dari Arau banyak involved dengan business, mungkin dia taulah, lebih faham trick itu. Saya tak involved dengan business, jadi saya tak tahu dan saya percaya kepada akaun yang dikemukakan. Memang ada audited accounts yang dikemukakan oleh mana-mana syarikat, jadi memang bolehlah kita minta supaya Yang Berhormat dapat tengok. Sebenarnya sebab-sebab tadi itu, ada sebab-sebab lain juga misalnya charge susutnilai pesawat, itu juga salah satu faktor yang menyebabkan kerugian. Juga caj-caj kewangan iaitu pinjaman-pinjaman yang dibuat untuk membeli pesawat-pesawat.

Di samping itu, untuk makluman Dewan yang mulia ini juga bahawa Pokker 27 yang dahulu kita gunakan sekarang sudah phase-out, dengan izin, digantikan dengan Pokker 50. Harga Pokker 50 ini lima kali ganda harga Pokker 27. Jadi, itulah sebabnya meningkatkan kos-kos operasi kita. Begitu jugalah harga kapalterbang

Boeing 737-200 kalau dibandingkan dengan B.737-400—4 kali ganda lebih mahal. Jadi, itulah sebab-sebabnya.

ASEAN—PENDIRIAN TERHADAP APEC

4. Dato' Dr Affifudin bin Haji Omar meminta Menteri Luar Negeri menyatakan apakah pendidikan jangka panjang ASEAN terhadap APEC. Adakah kemungkinan ASBAN ditelan oleh APEC.

Timbalan Menteri Luar Negeri (Dato' Dr Abdullah Fadzil bin Che' Wan): Tuan Yang di-Pertua, sebagai mana Yang Berhormat sedia maklum, APEC ataupun Asia-Pacific Economic Council dicadangkan sebagai satu forum informal untuk membincangkan kerjasama ekonomi di kalangan negara-negara di rantau Asia-Pasifik termasuk berusaha memastikan Rundingan Pusingan Uruguay mencapai kejayaan.

Menteri-Menleri Luar dan Menteri-Menteri Ekonomi ASEAN di suatu mesyuarat bersama di Kuching pada bulan Februari tahun sudah telah bersetuju kepada pendekatan bahawa APEC masih di dalam proses dengan izin, "exploratory" dan ASEAN seharusnya melibatkan diri di dalam proses APEC ini secara berhati-hati. Berpanduan kepada pendekatan ini, ASEAN bersedia untuk mengambil bahagian atas dasar percubaan atau trial basis, dengan izin, di dalam projek-projek di bawah proses APEC yang kini dibincangkan dengan lebih lanjut di peringkat kumpulan kerja untuk ditentukan faedah-faedah yang dapat diperolehi dari projek-projek ini. Projek-projek ini masih di peringkat preliminary, dengan izin.

Berdasarkan kepada kedudukan di atas, adalah masih terlalu awal untuk kita menyatakan apakah faedah-faedah, sekiranya ada, yang boleh didapati dari projek-projek tersebut khususnya, dan

APEC sendiri secara keseluruhannya. Di samping itu, APEC masih lagi belum menentukan apakah peranannya di dalam proses APEC ini kerana ia masih di dalam peringkat rundingan.

Akhirnya, saya ingin menyatakan di sini bahawa ASEAN amat menyedari dan sentiasa mengawasi akan kemungkinan ASEAN, seperti yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap, ditelan oleh APEC. Dari pengalaman-pengalaman yang lalu, di dalam satu kumpulan yang besar yang mengandungi kuasa-kuasa besar dan negara-negara besar akan terdapat kecenderungan kuasa-kuasa besar atau negara-negarabesar itu untuk menguasai kumpulan tersebut dan seterusnya mengeneipkan kepentingan negara-negara kecil dan membangun yang turut menganggotainya. Justeru itu, adalah penting bagi ASEAN sendiri mengolah satu inisiatif kerjasama demi memelihara kepentingan-kepentingan-nya, khususnya di bidang dalam konteks pengembangan kerjasama serantau. Ke atas tujuan ini, Malaysia akan mengadakan rundingan dengan negara-negara ASEAN yang lain untuk bersama-sama mengkaji bagaimana kerjasama ini dapat dilaksanakan.

Dato' Dr Affifudin bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Mengenai dengan gagasan APEC yang dijawab oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri, iaitu pada peringkat exploratory, saya ingin tahu apakah kaitan gagasan ini dengan usaha-usaha yang telah dipelopori oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan sekarang ini dijalankan oleh Yang Berhormat Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menjelajahi seluruh negara ASEAN? Apakah kaitan APEC dengan apa yang diinisiatifkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri?

Yang kedua, adakah satu kajian ataupun penelitian dibuat iaitu setakat ini pengalaman kita di dalam usaha untuk

kerjasama ekonomi di kalangan negara-negara di rantau ini telah menunjukkan satu prestasi yang tidak boleh dibanggakan. Misalannya, ASEAN diwujudkan di atas asas kerjasama ekonomi, tetapi ini tidak berjaya. Yang berjaya ialah kerjasama politik, diplomasi dan juga kebudayaan. Adakah ini telah diteliti sebelum gagasan-gagasan yang berasaskan kerjasama ekonomi dibuat?

Dato' Dr Abdullah Fadzil bin Che Wan: Tuan Yang di-Pertua, bezanya APEC dengan satu cadangan yang dibawa oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ialah APEC diusahakan pada mulanya oleh Australia dan mengandungi negara-negara Australia dan New Zealand bersama dengan APEC dan tidak masuk negeri China, walhal cadangan gagasan yang dicadangkan oleh Perdana Menteri itu tidak membabitkan Australia dan New Zealand tetapi memasukkan China ke dalamnya kerana ia lebih Asian in concept and in principle dan dalam isi kandungannya. Tetapi tujuannya sama iaitu ada kerjasama dalam bidang ekonomi.

Keduanya, tentang kurangnya kerjasama ekonomi antara negara-negara dalam ASEAN khususnya oleh kerana keadaan semasa. Kini tekanan yang wujud di peringkat antarabangsa dalam bidang ekonomi itu membawa kita untuk berusaha, untuk berunding, dengan negara-negara jiran di rantau Asia-Pasifik dan ASEAN khususnya sebab lain-lain negara, lain-lain kumpulan, sedang mewujudkan pakatan ataupun blok-blok tersendiri. Maka untuk survival dan kepentingan Malaysia, ASEAN dan lain negara-negara yang ada bersamaan dari segi geography, dengan izin, kita perlu menimbang dan memikirkan uniuik kita mengadakan juga pakatan demi uniuik menyelamatkan pasaran, perniagaan dan ekonomi kita dan rakan-rakan kita di Asia.

Tuan Haji Ibrahim bin Jendol: Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan kerjasama ekonomi di kalangan negara ASEAN ini, saya ingin tahu daripada Timbalan Menteri apakah terjadi kepada Jawatankuasa Bersama antara Malaysia dan Indonesia berhubung dengan kapal *Flor de la Mar* yang heboh diperkatakan beberapa tahun yang lalu?

Dato' Dr Abdullah Fadzil bin Che Wan: Tuan Yang di-Pertua, walaupun tidak ada berkaitan dengan soalan ini, tetapi ingin saya mengatakan bahawasanya ianya masih dalam keadaan perundingan dan kerja-kerja adalah dibuat di peringkat Jawatankuasa ataupun di peringkat pegawai.

PENCEROBOHAN RUANG UDARA MALAYSIA—PESAWAT SINGAPURA

5. Tuan R. Karpal Singh minta Menteri Pertahanan menyatakan kepada Dewan jawapan dari Kerajaan Singapura berkenaan dengan pencerobohan helikopter Angkatan Udara Singapura ke dalam ruang udara Malaysia pada 10 Julai 1990.

Timbalan Menteri Pertahanan (Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed): Tuan Yang di-Pertua, tidak ada pencerobohan ruang udara Malaysia oleh pesawat Singapura pada tarikh yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Jelutong. Apa yang sebenarnya berlaku ialah pesawat Tenlera Udara Singapura yang berkenaan terlibat dalam satu latihan udara Minor Adex 90-3 yang berlangsung di Selatan Semenanjung Malaysia. Latihan tersebut adalah anjuran Integrated Air Defence System, ataupun IADS, di bawah naungan Peraturan Pertahanan Lima Negara yang mana Singapura adalah sebuah negara anggota Peraturan tersebut. Setiap pesawat negara asing yang mengambil bahagian dalam latihan berkenaan

sememangnya mendapat kelulusan diplomatik dari Malaysia. Oleh itu soal jawapan daripada Singapura mengenai hal ini tidak timbul.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri menjelaskan oleh kerana ianya merupakan suatu latihan dan bukan pencerobohan dan sudah mendapat kebenaran diplomatik daripada negara Malaysia, kenapakah masalah pencerobohan timbul atau menjadi isu, dan kita dengar iaitu helikopter Singapura yang mencerobohi Malaysia ini menjadi isu besar?

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, pada 10hb Julai 1990 ini, tidak ada pencerobohan berlaku. Yang berlaku adalah seperti yang saya jelaskan tadi. Jadi oleh itu pada 10hb Julai 1990 ini, perkara ini tidak menjadi satu isu besar yang ditimbulkan oleh mana-mana pihak.

Tuan Haji Mohamad bin Sabu: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Kita ada membaca dalam akhbar dalam salah satu ucapan Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri bahawa rakyat Johor akan dibekalkan dengan gambar-gambar helikopter dan kapal terbang supaya mereka dapat mengenali bahawa jenis ini kapal terbang Malaysia dan ini adalah jenis kapal terbang Singapura atau kapal terbang asing. Apakah ini salah satu cara pertahanan negara kita dengan membekalkan gambar-gambar kapal terbang dan helikopter? (*Ketawa*)

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, itu tidak ada kait-mengait dengan soalan asal.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Ya, baiklah.

**BURSA SAHAM KUALA
LUMPUR—KESAN KRISIS
TELUK**

6. Tuan Ahmad bin Omar minta Menteri Kewangan menyatakan apakah kesan-kesan yang telah dialami oleh BSKL akibat dari ketegangan Krisis Teluk terutama dari segi indeks komposit BSKL dan indeks perusahaan dan apakah strategi BSKL dalam menghadapi kejatuhan harga yang berterusan.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Abdul Ghani bin Othman): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, ketegangan Krisis Teluk telah memberi kesan negatif bukan sahaja ke atas Bursa Saham Kuala Lumpur (BSKL) tetapi juga ke atas Bursa Saham di seluruh dunia. Pada hari Krisis Teluk meletus, Indeks Komposit dan Indeks Perusahaan BSKL masing-masing telah jatuh sebanyak 10 mata, iaitu kepada paras 622.77 mata dan 1,228.01 mata. Kemudiannya, indeks-indeks tersebut telah terus jatuh dan paras terendah yang tercatat dalam tahun 1990 ialah 459.08 mata bagi Indeks Komposit dan 919.83 mata bagi Indeks Perusahaan.

Kenaikan dan kejatuhan harga saham di BSKL adalah bergantung kepada kedudukan keadaan belian dan jualan oleh pelabur-pelabur. Sepertimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum keadaan belian dan jualan adalah dipengaruhi bukan sahaja oleh prestasi ekonomi negara tetapi juga keadaan ekonomi dan politik dunia. Dengan itu BSKL tidak wajar mempengaruhi harga saham di pasaran. Harga saham yang sewajarnya hendaklah ditentukan oleh kuasa-kuasa pasaran serta keutuban dan prestasi syarikat-syarikat yang berkenaan.

Tuan Shahidan bin Kassim: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. ASN telah dijanjikan bahawa tidak akan turun harga dahpada \$ 1.00, bermakna jaminan ini diberikan walau apapun terjadi pada

15 haribulan ini yang kita jangka peperangan akan meletus. Saya ingin bertanya apakah BSKL, walaupun Yang Berhormat kata tadi tidak boleh, sebab sekarang perkara ini telah meletihkan ramai orang, berbuat sesuatu untuk menjamin terutamanya di dalam indeks perusahaan supaya BSKL membantu syarikat-syarikat ini harganya tidak turun daripada harga par semasa diterbitkan.

Kalau ini berlaku pertumbuhan ekonomi sekarang menunjukkan negara ini tidak patut berlaku kejatuhan harga, tetapi kejatuhan yang telah ditunjukkan, oleh Yang Berhormat ini seolah-olah negara kita bukan pertumbuhan di dalam 9%, mungkin dalam 3% atau 4%. Jadi, apakah boleh pihak Kerajaan dengan BSKL berbuat sesuatu untuk menolong syarikat-syarikat yang telah disenaraikan sama seperti yang telah dijanjikan di dalam ASN?

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, semasa kemelesetan ekonomi angka petunjuk indeks komposit turun serendah sampai lebih kurang 270 pada tahun 1987. Selepas itu naik sedikit demi sedikit hingga tahun 1989 sampai kepada angka 400 indeks komposit. Masuk tahun 1990 sampai kepada angka lebih kurang 630.

Tuan Yang di-Pertua, apa yang telah dilakukan oleh Kerajaan ialah memulihkan ekonomi sebegitu rupa supaya apa yang disebutkan, dengan izin, the fundamentals of the politics as well as the economics negara ini pada keadaan yang kukuh. Oleh yang demikian membawa kepada satu tahap pencapaian seperti yang saya sebutkan tadi dari segi angka petunjuknya. Walaupun pengaruh Krisis Teluk menyelubungi dunia, pada ketika ini indeks komposit itu adalah pada tahap antara 460-490, membuktikan sekali lagi bahawa the fundamentals, dengan izin, ekonomi kita pada keadaan yang kukuh.

Tuan Yang di-Pertua, apabila Yang Berhormat dari Arau mengatakan bagaimana hendak membantu semua pihak supaya tidak terjejas dengan pengaruh-pengaruh sehingga melemahkan dan meletihkan mereka yang terlibat dalam pasaran saham ini, Kerajaan sudah pun berusaha bersungguh-sungguh dengan cara memulihkan ekonomi dan meletakkan keadaan fundamentals economy ini pada tahap yang sewajarnya.

Tuan Sim Kwang Yang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Krisis Teluk adalah satu keadaan yang paling serius. Kita ada tinggal 6 hari sahaja dan jikalau peperangan besar diletupkan di kawasan Teluk itu memang akan mempengaruhi keadaan ekonomi dunia ini dan fundamental boleh berubah cepat dan jauh dalam tempoh yang singkat di Malaysia ini. Apakah nasihat Yang Berhormat akan beri kepada pelabur-pelabur tempatan tentang apakah kesan Krisis Teluk atau Perang Teluk ke atas keadaan ekonomi dunia dan keadaan ekonomi Malaysia supaya sekurang-kurangnya BSKL tidak tertakluk kepada spekulatif yang tidak sihat, sekurang-kurangnya dan meminimalkan apa-apa kesan yang tidak diingini.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, kami di Kementerian Kewangan tidak ada bola crystal untuk meneka apa yang mungkin berlaku. Dan sekadarkan untuk menyebut di sini bahawa ekonomi dunia pada hari ini bergantung kepada meletuskah atau tidak peperangan tersebut, sejauh mana peperangan itu berlarutan dan sejauh manakemusnahan peperangan itu menjejaskan politik dunia dan juga ekonomi dunia. Kalau sekiranya itu berlaku maka tanda-tanda positif seperti pertumbuhan ekonomi di Jerman dan juga di Jepun bahkan kemampuan dalaman yang ada di dalam ekonomi kita sendih tidak terkecuali daripada akibat dan mudarat peperangan yang jika sekiranya berlarutan dan membawa kepada kemusnahan politik

dan juga ekonomi dunia. Yang kita harapkan bahawa apapun halangannya supaya masalah peperangan itu dapat kita atasi dan penyelesaian keamanan dapat dicapai.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Tuan Chian Heng Kai.

Tuan Chian Heng Kai: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah saya membetulkan soalan saya ini supaya soalan saya ini ditujukan kepada Menteri Sumber Manusia dan bukan Menteri Luar Negeri oleh kerana dalam soalan asal saya yang dikemukakan adalah kepada Menteri Sumber Manusia.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, sebenarnya

Tuan Chian Heng Kai: Itu telah diubah.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Sebenarnya pindaan ini dibuat bersesuaian dengan Menteri yang bertanggungjawab.

Tuan Chian Heng Kai: Saya bertanya berkenaan dengan kepentingan pekerja.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Tetapi ini ada kena-mengena jugadcnagan perhubungan dua-hala antara dua negara.

Tuan Chian Heng Kai: Okaylah, Tuan Yang di-Pertua, soalan yang ke-7.

PEKERJA HARAM RAKYAT MALAYSIA DI TAIWAN/JEPUN

7. Tuan Chian Heng Kai minta Menteri Luar Negeri menyatakan:

- (a) sebab-musabab ramai rakyat Malaysia sanggup menjadi buruh haram di negara-negara Jepun dan Taiwan; dan

- (b) apakah tindakan yang sedang diambil oleh Kerajaan untuk memastikan kepentingan mereka ini tidak dieksploitasikan.

Dato' Dr Abdullah Fadzil bin Che Wan: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Sepanjang pengetahuan saya sebab utama ramai rakyat Malaysia sanggup bekerja sebagai pekerja-pekerja haram di Taiwan dan Jepun ialah kerana mereka didorong oleh keinginan untuk mendapat gaji ataupun pendapatan yang lebih lumayan.

- (b) Sememangnya menjadi tanggungjawab Kerajaan atau Kementerian Luar Negeri dan pejabat-pejabat perwakilan Malaysia di luar negeri untuk menjaga kepentingan rakyat Malaysia yang bekerja di negara-negara asing tersebut, termasuk melindungi mereka daripada sebarang bentuk eksploitasi. Apabila menerima aduan daripada para pekerja, pejabat perwakilan kita akan segera bertindak menyelesaikan masalah dengan mendapatkan kerjasama pihak berkuasa di negara-negara tersebut.

Walau bagaimanapun, adalah sukar untuk memastikan kepentingan pekerja-pekerja haram Malaysia tidak dieksploitasikan di negara-negara berkenaan kerana mereka tidak mempunyai sebarang perlindungan dan hak sebagai pekerja di bawah undang-undang negara tersebut disebabkan kehadiran mereka untuk bekerja adalah melanggar undang-undang dan peraturan tempatan.

Atas kedudukan mereka yang demikianlah maka mereka mudah dieksploit dan dikongkong oleh majikan-majikan yang tidak bertanggungjawab. Selain daripada itu, perwakilan-perwakilan Malaysia di

negara-negara berkenaan juga tidak mengetahui sepenuhnya tentang keadaan mereka, kerana pada kelazimannya mereka tidak memaklumkan kehadiran mereka di Perwakilan Malaysia di sana.

Tuan Wong Wing On: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri memberitahu bilangan warganegara Malaysia yang ditahan oleh pihak berkuasa Jepun dan Taiwan oleh kerana mereka ditangkap kerana bekerja tanpa permit.

Dato' Dr Abdullah Fadzil bin Che Wan: Tuan Yang di-Pertua, jumlah yang ditahan tidak ada di pengetahuan saya, tetapi jumlah pekerja haram di Taiwan berjumlah 16,700 lebih rakyat Malaysia yang bekerja secara haram. Walau bagaimanapun, di Jepun kita belum lagi mendapat angkanya.

Tuan Chian Heng Kai: Tuan Yang di-Pertua, memandangkan salah satu alasan pekerja-pekerja Malaysia bekerja di Taiwan dan Jepun adalah untuk mendapat gaji yang lebih lumayan, dan memandangkan di negara kita sedang menghadapi kekurangan pekerja, adakah Kerajaan bercadang supaya gaji di Malaysia ini ditinggikan supaya pekerja-pekerja kita di Taiwan boleh balik bekerja di negara kita.

Dato' Dr Abdullah Fadzil bin Che Wan: Tuan Yang di-Pertua, di mana-mana pun ada warganegara yang masih lagi mempercayai bahawasanya, dengan izin, the grass is greener on the other side of the field, maka kalau mereka hendak pergi cuba berhijrah untuk mendapatkan gaji alaupun pendapatan yang lebih di negara-negara lain, tetapi bila tiba di sana baru mendapat tahu bahawa benda itu tidak sah dan tidak benar, maka ini tidak dapat kita elakkan. Bukan di Malaysia sahaja, di lain-lain negara pun terbabit juga, di mana ada sesetengah warganegaranya yang sanggup berhijrah

sebab-sebab tertentu, antaranya untuk mendapatgaji yang lebih lumayan. Maka Kerajaan kita mengamalkan dasar yang terbuka dan itu terserah kepada kebijaksanaan warganegara. Siapa yang ingin bekerja di Malaysia kita alu-alukan dan siapa yang tidak mahu bekerja di Malaysia pun kita tidak sekat ataupun kita tidak tahan mereka untuk pergi ke mana-mana pun sebab kita mengamalkan sikap dasar terbuka.

RANCANGAN TEN MENGATASI BLACK-OUT

8. Tuan Haji Mohd. Sharif binjajang minta Menteri Tenaga, Telekom dan Pos menyatakan apakah rancangan Tenaga Nasional Berhad (TEN) untuk mengatasi kekerapan 'black out' bagi kawasan-kawasan seperti Sungai Pelek, Pekan Sepang dan Kampong-kampong berdekatan di Daerah Sepang. Apakah ada rancangan untuk mewujudkan pejabat TEN dan meletakkan Jurutera Daerah di Sepang.

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali): Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Yang Berhormat Menteri, sukacita dimaklumkan bahawa Tenaga Nasional Berhad, pada 15.9.1990 telah memulakan tugas sebuah pencawang pembahagian utama di Tanjung Rhu untuk tujuan mengukuhkan sistem 11kv di kawasan seperti Sungai Pelek, Pekan Sepang dan kampung-kampung yang berdekatan dengan daerah Sepang. TPU tersebut sekarang menjadi punca utama memberi bekalan api ke kawasan tersebut. Punca kedua ialah dari Port Dickson yang dahulunya adalah punca bekalan tunggal ke daerah Sepang. Setelah mengukuhkan sistem kekawasan itu, gangguan bekalan telahpun berkurangan.

Mengenai perkara mewujudkan Pejabat Tenaga Nasional di Sepang, sebuah rumah kedai beralamat di No.80, Jalan Pasar, Sungai Pelek, telahpun

disewa untuk tujuan menubuhkan sebuah pejabat Tenaga Nasional yang akan dikeluai oleh seorang Pembantu Teknik tidak lama lagi.

Tuan Haji Mohd. Shariff bin Jajang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya fikir Yang Berhormat sedar bahawa LLN atau TEN Daerah Sepang ini masih lagi dikendalikan oleh 3 daerah ataupun 3 kendalian LLN atau TEN iaitu Port Dickson, Kuala Langat dan Ulu Langat. Jika hanya dengan menempatkan seorang teknisyen, walaupun ada cadangan ataupun ada pembinaan satu sub-station yang baru, bolehkah Yang Bcrhormat memberi jaminan jika ada berlaku sebarang 'black-out' ataupun keputusan bekalan api, tidak akan lagi sampai sepertimana yang telah berlaku pada masa-masa yang sudah iaitu sehingga 4 hari atau 5 hari baharu dapat dipulihkan.

Berkenaan dengan menempatkan seorang Jurutera, saya fikir ini telah dipersetujui ataupun telah diperakukan oleh Pengurus LLN Kuala Langat di masa lawatan bekas Yang Berhormat Timbalan Menteri yang sekarang ini Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan, ke Sepang. Bagaimana pula boleh bertukar daripada hendak meletakkan seorang Jurutera kepada seorang teknisyen dan adakah boleh wakil ini nanti mewakili pihak TEN di dalam Majlis Tindakan Dacrah, manakala sepanjang yang saya tahu, dalam ingatan saya, ketiga-tiga daerah ini tidak pernah menghantar wakil tiap-tiap kali Mesyuarat Majlis Tindakan Daerah diadakan.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang telah dimaklumkan tadi bahawa setelah sistem di kawasan ini diperkukuhkan, gangguan bekalan telahpun berkurangan. Sekiranya gangguan bekalan masih lagi berlaku pihak TEN akan membuat kajian daripada satu masa ke satu masajintuk memperbaiki lagi keadaan ini.

Berkenaan dengan Pembantu Teknik yang ditempatkan di Sungai Pelek, sekiranya didapati bahawa dengan meletakkan seorang Pembantu Teknik tidak mencukupi, pihak TEN akan membuat kajian dan sanggup untuk memperbaiki lagi keadaan ini.

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan masalah tidak ada TEN yang hadir di Majlis Tindakan Daerah, saya merasakan bahawa jikalau ada apa-apa perkara yang berkaitan dengan TEN yang hendak dibincangkan dalam Majlis Tindakan Daerah pada hari-hari yang berkenaan, maka jemputan boleh dibuat kepada Jurutera TEN yang berkenaan dan saya yakin mereka akan memberikan kerjasama pada mesyuarat yang berkenaan.

Puan Hajah Rakibah binti Haji Abdul Manap: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Sepertimana yang dimaklumkan bahawa satu sub-station di Shah Alam akan siap pada bulan April atau bulan Mei. Memandangkan kawasan HICOM dan juga penduduk-penduduk di Batu Tiga kerap mengalami berlakunya "black-out" sudah hampir dua tahun atau lebih, sehingga petang semalam di Batu Tiga bekalan api terputus sehingga waktu subuh, pagi tadi baru penduduk mendapat bekalan, maka bagi mengatasi perkara ini dapatkah sub-station di Shah Alam dipercepatkan atau dapat dikaji apa jua cara bagi mengurangkan berlakunya "black-out" di kawasan itu dalam tempoh menunggu sub-station yang baru pada bulan April atau bulan Mei. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan OngTee Keat): Soalan Yang Berhormat itu tidak bersangkutan dengan soalan asal.

SISTEM CUKAI MINYAK PETROL

9. Tuan S. S. Subramaniam minta Menteri Kewangan menyatakan apakah sebabnya satu sistem cukai di bawah

minyak petrol seperti yang ada di negara Amerika Syarikat untuk pembinaan jalan-jalan baru tidak boleh digunakan untuk pembinaan jalan-jalan baru khasnya jalan-jalan luar bandar dan 'intercharge-intercharge; di Negara kita; apakah kelebihan sistem yang ada di Negara kita pada masa kini dalam mana sebahagian rakyat sahaja dikenakan bayaran tol-tol dan seperti-nya untuk membangunkan Negara keseluruhannya.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Abdul Ghani bin Othman): Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Dewan yang mulia ini, sistem yang disebutkan oleh Ahli Yang Berhormat yang diamalkan di Amerika Syarikat ialah satu sistem di mana cukai dikenakan pada peringkat Persekutuan ke atas minyak petrol dan pungutan itu dimasukkan ke dalam satu Tabung Amanah Lebuhraya. Wang daripada tabung tersebut kemudian digunakan untuk membina lebuhraya-lebuhraya baru serta menyelenggarakan lebuhraya-lebuhraya yang sedia ada. Sistem yang diamalkan di Amerika Syarikat adalah tidak sesuai untuk negara kita kerana akan menyebabkan kenaikan harga minyak petrol, diesel dan juga LPG yang mana akan membawa, antara lain implikasi-implikasi berikut:

- (i) Kesan negatif secara keseluruhan ke atas sektor pertanian, perikanan, perindustrian, pengangkutan awam serta perbelanjaan isi rumah yang dikehendaki membayar cukai tersebut berasaskan kepada penggunaan minyak;
- (ii) Harga barang-barang pengguna akan meningkat dan ini akan meningkatkan inflasi dalam negara; dan
- (iii) Untuk mengurangkan kesan ke atas harga barang-barang serta membendung inflasi, satu sistem bayaran balik perlu digubal untuk sektor per-

industrian, pertanian dan juga mereka yang menggunakan LPG. Akan tetapi adalah dikhuatiri sistem bayaran balik ini akan mudah disalahgunakan.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, mengikut sistem hasil yang diamalkan sekarang di negara ini, semua hasil yang dipungut dari sesuatu punca tidak diperuntukkan semula pada sumber tersebut untuk dibelanjakan. Misalnya, hasil yang dipungut dari cukai jalan tidak diperuntukkan semula untuk digunakan dalam penyelenggaraan dan pembinaan jalan-jalan baru. Amalan sekarang ialah semua hasil Persekutuan yang dipungut, tanpa mengira sumber, adalah dimasukkan ke dalam Kumpulan Wang Yang Disatukan dan kemudiannya diperuntukkan melalui Belanjawan tahunan. Sistem ini mempunyai kelebihan dari segi pendapatan yang diterima oleh Kerajaan dapat diagih-agihkan kepada sektor-sektor tertentu mengikut keutamaan dan keperluan sektor tersebut.

Mengenai bayaran tol, hasil yang dipungut daripada tol bukanlah hasil Persekutuan akan tetapi ialah hasil pihak yang telah ditugaskan untuk membina jalan dan menguruskan tol-tol berkenaan. Hanya mereka yang menggunakan jalan berkenaan sahaja perlu membayar tol. Oleh itu adalah tidak tepat sekiranya Yang Berhormat menyatakan bahawa sebahagian rakyat sahaja dikenakan bayaran tol untuk membangunkan negara keseluruhannya.

Tuan S. S. Subramaniam: Tuan Yang di-Pertua, adakah Yang Berhormat Timbalan Menteri sedar satu kekurangan yang besar yang dikenakan dengan saluran sistem tol ialah sebahagian besar rakyat kila sedang menentang Kerajaan Barisan Nasional dengan kegunaan sistem tol ini? Dengan cara yang telah dicadangkan oleh saya, saya rasa kita boleh mengelakkan sistem tol ini dan boleh memudahkan lebih ramai rakyat menggunakan jalan-jalan yang lebih

sesuai untuk kegunaan di dalam negara kita. Oleh yang demikian, dengan kesesakan sebilangan besar rakyat kita di atas sistem tol ini, bolehkah kita lagi sekali mengkaji sebagaimana kita boleh gunakan sistem yang telah dicadangkan oleh saya?

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, di antara langkah-langkah yang dibuat oleh Kerajaan untuk mempercepatkan pembinaan lebuh raya-lebuh raya di negara kita ini ialah melalui pendekatan penswastan. Sama ada dari segi masanya ataupun dari segi kecekapan mengelakkan daripada kelewatan ataupun kecerewetan birokratik ataupun dari segi sumber-sumber kewangan tambahan yang dapat disalurkan supaya pembinaan lebuh raya-lebuh raya di negara kita ini dapat dilaksanakan dengan secepat mungkin dan rata-rata rakyat menerima pendekatan tersebut dan kalau sekiranya ada pihak tertentu menentang ianya adalah kumpulan yang agak luar biasa di dalam kes yang tertentu.

Dr Kua Kia Soong: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri jelaskan di mana road-tax yang kita bayar dibelanjakan? Saya rasa ini satu soalan yang ramai orang di Malaysia hendak tanya. Mengapakah pengutipan tol di pusat bandaraya diperlukan?

Yang kedua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri jelaskan mengapa di lebuh raya dekat Kubang Pasu tiada kutipan tol?

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, hasil daripada cukai jalan seperti yang saya sebutkan tadi adalah amalan yang digunakan secara menyeluruh di negara kita ini dimasukkan dalam Kumpulan Wang Yang Disatukan ataupun Consolidated Fund dan kila telah berhujah sebentar tadi mengatakan bahawa daripada sumber yang disatukan ini adalah begitu mudah untuk pihak Kerajaan

mengagih-agihkan mengikut keperluan dan keutamaan projek-projek pembangunan di merata negara kita ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya tidak dengar sama ada ada tol di Kubang Pasu ataupun tidak, kenapa tidak ada.

Beberapa Ahli: Ada!

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Ada dan orang Kubang Pasu pun tidak banyak merengek dan tidak ada protest langsung. Mereka menerima
(Disampuk)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Baiklah, Yang Berhormat.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Kalau satu hari perlu, rasa saya orang Kubang Pasu menerima dengan relanya, Tuan Yang di-Pertua.

AGENSİ KERAJAAN YANG DISWASTAKAN

10. Tuan Fong Kui Lun minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) berapa banyak agensi Kerajaan dan syarikat-syarikat agensi Kerajaan yang telah diswastakan sehingga 31.10.1990 sejak langkah penswastakan dimulakan;
- (b) bilakah Kerajaan akan mengumumkan pelan induk penswastakan.

15.1.91

18. Tuan Shahidan bin Kassim minta Perdana Menteri memberi penjelasan mengenai program penswastakan yang telah menimbulkan keresahan kakitangan syarikat terlibat dan juga Dewan Perniagaan dan Perindustrian Melayu yang tidak mendapat gambaran jelas mengenai:

- (a) bilangan dan pengenalpastian syarikat-syarikat perusahaan

awam telah diswastakan dan kepada siapa syarikat ini diswasiakan, serta nilai perolehan Kerajaan yang telah diperolehi daripada program penswastakan ini; dan

- (b) apakah rancangan Kerajaan dalam penswastakan lain-lain syarikat dan perkhidmatan Kerajaan.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Raja Dato' Ariffin bin Raja Sulaiman): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon izin uniuik menjawab soalan ini bersama-sama dengan soalan daripada Yang Berhormat dari kawasan Araupada IShbJanuah 1991 sekaligus, memandangkan soalan-soalan tersebut adalah berkaitan dengan perkara yang sama iaitu isu penswastakan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga kini sebanyak 37 projek telah diswastakan yang terdiri daripada syarikat-syarikat Kerajaan, agensi Kerajaan dan juga projek baru. Secara umumnya projek-projek tersebut telah diswastakan sama ada melalui penyenaraian saham di Bursa Saham Kuala Lumpur atau penjualan terus kepada syarikat-syarikat

Berhubung dengan hasil kepada Kerajaan Persekutuan pula, sukaiah saya memaklumkan bahawa sehingga kini Kerajaan Persekutuan telah menerima kira-kira \$1,180 juta hasil daripada jualan harta dan ekuiti Kerajaan. Hasil ini tidak termasuk cukai korporat dan lain-lain bentuk cukai yang perlu dibayar oleh entiti yang diswastakan tersebut dan Kerajaan berhasrat untuk melaksanakan dasar penswastakan dengan lebih giat lagi. Untuk tujuan ini, satu Pelan Tindakan sedang dirangka bagi membolehkan pelaksanaan dasar penswastakan dijalankan dengan berkesan. Laporan Ringkas Induk Penswastakan akan diedarkan kepada orang ramai tidak beberapa lama lagi.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, bolehkah Yang Berhormat Timbalan Menteri menjelaskan daripada 37 buah syarikat ataupun agensi ataupun projek baru yang telah diswastakan, di mana Kerajaan telah memperolehi \$1,180 juta, tetapi berapakah jumlah pelaburan yang telah dikeluarkan oleh Kerajaan untuk 37 syarikat ini? Berapakah jumlah pelaburan yang telah dilaburkan oleh Kerajaan kerana Dasar Penswastan selama ini ialah menswastakan syarikat-syarikat yang memberi keuntungan. Adakah Kerajaan mendapat pulangan balik yang maksimum daripada projek-projek penswastan yang telah dilakukan selama ini?

Yang kedua, dalam Pelan Induk Penswastan yang dicadangkan dan akan dibentangkan tidak lama lagi, apakah Kerajaan bercadang untuk menentukan syarat di mana segala beniuks penswastan dibuat nanti apabilasaham-saham itu disenaraikan di Bursa Saham ataupun apa juga dibuat dengan saham oleh pembelinya tidak terlepas di tangan-tangan pihak-pihak tertentu kumpulan kecil sahaja dan menjamin kejayaan pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru?

Raja Dato' Ariffin bin Raja Sulaiman: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat dari Pasir Mas. Saya tidak mempunyai nilai-nilai bagi syarikat-syarikat yang disebutkan oleh Yang Berhormat tadi tetapi umumnya sebagaimana kita termaktub dan beberapa kali disebutkan di dalam Dewan yang mulia ini bahawa Kerajaan menetapkan syarat-syarat tertentu dalam penswastan ini. Sebagaimana Yang Berhormat termaktub, sebahagian besar daripada syarikat-syarikat yang besar seperti Syarikat Telekom dan juga MAS, Kerajaan masih memegang sahamnya yang besar. Hanya sebahagian sahaja yang dijual kepada masyarakat umum dan sebahagian itu termasuklah jaminan yang diperlukan oleh Yang Berhormat

supaya ianya dibukakan kepada rakyat umum mengikut masa-masa yang tertentu dan Kerajaan juga dalam menjualkan saham-saham ini kepada umum juga mengambil kira supaya Kerajaan tidak rugi. Sebab itu saham-saham yang dikeluarkan berperingkat-peringkat.

Yang keduanya, berkenaan dengan syarat-syarat yang disebutkan oleh Yang Berhormat patut dikenakan, saya ucapkan ribuan terima kasih kerana memperingati ini. Walau bagaimanapun, saya ingin meyakinkan saudara Yang Berhormat bahawa Kerajaan memang sebagaimana yang saya sebutkan tadi dalam laporannya yang akan dikeluarkan tidak lama lagi menyenaraikan perkara-perkara ini. Salah satunya ialah menentukan bahawa peranan bumi-putera dalam syarikat-syarikat ataupun agensi-agensi yang akan diswastakan nanti tetap akan terjamin.

Tuan Ahmad bin Nor: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin minta penjelasan. 37 projek yang dikatakan telah disenarai untuk diswastakan, banyak pihak amat keliru tentang konsep penswastan Kerajaan. Adakah konsep penswastan Kerajaan ini meliputi projek-projek yang telah dipindah hakmilik dari agensi Kerajaan kepada orang perseorangan ataupun syarikat? Atau adakah ia juga termasuk syarikat-syarikat atau agensi Kerajaan yang dikorporat, yang dijadikan syarikat Kerajaan?

Yang kedua, adakah perkhidmatan atau kerja-kerja yang dikontrak dianggap penswastan?

Yang ketiga, saya ingin lahu, saya difahamkan bahawa Kerajaan berura-ura untuk menubuhkan National Health Insurance Scheme yang sedang dalam peringkat kajian di Jabatan Perdana Menteri. Adakah juga National Health Insurance Scheme ini akan diswastakan? Terima kasih.

Raja Dato' Ariffin bin Raja Sulaiman: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan ribuan terima kasih kepada Yang Berhormat dari Bayan Baru.

Pertamanya, saya ingin menjelaskan, tadi mungkin Yang Berhormat silap dengar, yang saya sebutkan 37 syarikat ini yang telah diswastakan dan ada banyak lagi syarikat, insya Allah, yang akan dimaklumkan kepada ura-ura, yang akan diswastakan oleh Kerajaan dan laporannya akan dikeluarkan tidak lama lagi. Yang Berhormat tolong siap sedialah, insya Allah.

Berkenaan kekeliruan tentang konsep ini, saya ingat tidak ada sebenarnya. Kalau Yang Berhormat ikuti tentang cara pelaksanaannya, pertamanya berkenaan dengan syarikat-syarikat yang dipindah-milik kepada pihak-pihak yang tertentu, yang telahpun membuat cadangan kepada Kerajaan, dan bila dilihat perkara ini sesuai selepas kajian dibuat maka tawaran diberikan kepada pihak-pihak yang tertentu untuk diswastakan.

Keduanya, ada agensi-agensi yang besar di mana Kerajaan sebelum menawarkan pemilikan kepada orang ramai kerana syarikat-syarikat ini besar, kita korporatisekan dahulu, dijadikan korporat, dan kemudian apabila ianya telah nampak dapat bergerak sebagai badan korporat, maka saham-sahamnya seperti saham MBF dan juga Syarikat Telekom ditawarkan kepada umum.

Mengenai kerja-kerja kontrak ini saya ingat berlaku di beberapa tempat di mana khidmat-khidmat tertentu dibuat oleh Kerajaan seperti mengangkut sampah dan sebagainya yang dahulu dibuat oleh mungkin Majlis-majlis Daerah, kemudian ditawarkan untuk dijalankan oleh pihak swasta.

Saya ingat itulah perkara-perkara yang mungkin saya ingat tidak ada kekeliruan, cukup jelas. Tetapi sebagaimana saya sebutkan tadi, kita

akan keluaran satu laporan dengan syarat-syarat yang lebih nyata dan syarat-syarat ini telahpun dicadangkan oleh pihak juruperunding. Ini menunjukkan kesungguhan Kerajaan hendak menjadikan sistem penswastaan ini satu sistem yang jelas supaya rakyat keseluruhannya dapat mengambil bahagian.

Ketiganya, berkenaan dengan National Health Insurance Scheme, saya minta maaf, saya tidak sedia dengan perkara ini, saya ingat soalan ini tidak ada hubungan dengan Kementerian saya, mungkin dalam Kementerian Kesihatan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup.

(Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Mulut telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 11 hingga 27 adalah diberi di bawah ini).

MAS—DESTINASI ANTARABANGSA YANG BARU

11. Tuan Haji Mohd. Zihin bin Haji Mohd. Hassan minta Menteri Pengangkutan menyatakan destinasi-destinasi MAS yang baru dan destinasi-destinasi yang masih dalam perbincangan dan di mana.

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Destinasi-destinasi antarabangsa baru Penerbangan Malaysia (MAS) dalam tahun 1990 ialah Ho Chi Minh City, Tarakan, Vienna, Brisbane, Nagoya, Darwin dan Adelaide.

Destinasi-destinasi antarabangsa yang masih dalam perancangan dan perbincangan termasuk Beijing, Rome, Kaherah, Vancouver, San Francisco, Harare, Berlin, Copenhagen dan Osaka.

KLINIK DESA KAMPUNG KUALA LINGKABAU

12. Tuan Michael Asang minta Menteri Kesihatan menyatakan:

- (a) sebab-sebab kelewatan pembinaan klinik desa di kampung Kuala Lingkabau dan jika tawaran telah dikeluarkan, siapa Kontraktor dan bilakah kerja-kerja akan dimulakan;
- (b) bilakah Kementerian Kesihatan dapat mempertimbangkan permohonan dua lagi klinik desa iaitu di Kampung Abuan Sugut dan Kampung Maidan, Paitan.

Timbalan Menteri Kesihatan (Tuan Mohamed Farid bin Ariffin):

- (a) Kontrak untuk membina klinik desa di Kampung Kuala Lingkabau telah diberikan kepada pemborong pada bulan Mac, 1990. Kontrak ini akan tamat memasuki tapak berkenaan atas sebab-sebab banjir dan jalanraya terputus akibat jambatan rosak. Nama kontraktor ialah ABA CONSTRUCTION, P.O. Box 13839, 8884 KOTA KINABALU.
- (b) Buat masa ini, Kementerian Kesihatan tidak ada rancangan untuk membina Klinik Desa Kampung Abuan, Labuk Sugut dan Kampung Maidan, Labuk Sugut. Kemudahan-kemudahan Kesihatan untuk kampung-kampung tersebut akan diberi pertimbangan di bawah kajian separuh penggal Rancangan Malaysia Keenam.

SUIL PEPERIKSAAN BERSAMA

13. Dr Kua Kia Soong minta Menteri Pendidikan menyatakan bilakah Kerajaan Barisan Nasional akan

mengakui sumbangan Sekolah-sekolah Menengah Bebas Cina terhadap sumber manusia negara dengan mengiktirafkan sijil 'United Examination' mereka serta membantu mereka dalam pembiayaan, latihan perguruan, pembinaan sekolah dan lain-lain keperluan.

Timbalan Menteri Pendidikan (Dr Leo Michael Toyad): Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dasar pendidikan negara telah menetapkan bahawa semua sekolah di negara ini dikehendaki mengambil peperiksaan yang sama (common examination) yang dikendalikan oleh Kementerian Pendidikan. Ini adalah selaras dengan hasrat untuk mewujudkan perpaduan di kalangan masyarakat Malaysia.

Sebaliknya Sijil Peperiksaan Bersama (United Examination) untuk sekolah-sekolah menengah swasta Cina adalah untuk peperiksaan yang dikendalikan di luar Kementerian Pendidikan dan Peperiksaan Bersama itu tidak termasuk di dalam dasar yang ditetapkan oleh Kerajaan. Sehubungan dengan itu, perkara yang berkaitan dengan urusan pengendaliannya dengan sendirinya bukan di bawah bidangkuasa Kementerian Pendidikan dan tidak timbul urusan untuk mengiktiraf Sijil Peperiksaan Bersama (United Examination) itu.

GURU-GURU KEPERLUAN TENAGA

14. Tuan Lim Guan Eng minta Menteri Pendidikan menyatakan bilangan kekurangan guru-guru tahun 1988, 1989, 1990 dan 1991 untuk Sekolah-sekolah Kebangsaan, jenis Kebangsaan Cina, jenis Kebangsaan Tamil serta langkah-langkah yang diambil untuk mengatasinya.

Dr Leo Michael Toyad: Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, mengikut perangkaan keperluan tenaga

guru, kekurangan guru di sekolah rendah adalah seperti berikut:

Tahun	SK/SRK	SRJK(C)	SRJK(T)
1988	13,361	5,475	1,814
1989	9,476	5,159	2,489
1990	6,371	4,369	2,236
1991	4,410	3,698	2,140

Langkah-langkah yang telah dan akan diambil oleh Kementerian Pendidikan bagi mengatasi kekurangan guru-guru sekolah rendah ialah:

- (a) Menambahkan bilangan pengambilap untuk mengikuti kursus-kursus perguruan di maktab-maktab perguruan.
- (b) Merancang dan melaksanakan program jangka panjang untuk memindahkan guru-guru bukan siswazah yang sekarang ini mengajar di sekolah-sekolah menengah untuk mengajar di sekolah-sekolah rendah. Dengan proses tersebut, kekurangan guru di sekolah rendah akan dapat diatasi dengan lebih cepat lagi.
- (c) Pengambilan guru-guru sandaran sebagai langkah sementara.
- (d) Dalam tempoh RM6, Kerajaan merancang akan membina 5 buah lagi maktab perguruan sebagai tambahan kepada maktab-maktab perguruan yang sedia ada, untuk membolehkan lebih ramai guru dilatih.

HUTANG TERKUMPUL KERAJAAN NEGERI KEPADA KERAJAAN PUSAT

15. Tuan Haji Abdul Hadi bin Haji Awang minta Menteri Kewangan menyatakan jumlah hutang terkumpul setiap Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Pusat sehingga bulan September, 1990. Apakah yang menyebabkan berlakunya kelewatan membayar balik hutang ini oleh Kerajaan-kerajaan Negeri.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Jumlah hutang terkumpul setiap Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Pusat sehingga bulan September, 1990 adalah seperti berikut:

Johor	\$982,449,059.08
Kedah	\$657,944,591.17
Kelantan	\$715,938,820.64
Melaka	\$255,711,349.51
Negeri Sembilan	\$432,381,774.56
Pahang	\$470,529,985.13
Pulau Pinang	\$276,595,799.24
Perak	\$598,795,779.00
Perlis	\$130,077,657.30
Selangor	\$851,585,456.74
Terengganu	\$511,627,804.99
Sabah	\$407,705,835.17
Sarawak	\$568,620,156.85

Hutang-hutang Kerajaan Negeri tersebut mempunyai jadual bayaran balik. Hutang tersebut telah tertunggak kerana kelewatan Kerajaan-kerajaan Negeri membayar balik. Tunggakan mengikut Kerajaan- kerajaan Negeri pula adalah seperti berikut:

Johor	\$226,505,320.01
Kedah	\$134,260,994.95
Kelantan	\$230,270,935.08
Melaka	\$48,124,735.41
Negeri Sembilan	\$162,807,733.10
Pahang	\$199,025,739.44
Pulau Pinang	—
Perak	\$ 90,604,689.38
Perlis	\$71,912,915.27
Selangor	—
Terengganu	\$152,035,453.63
Sabah	\$ 20,846,976.80
Sarawak	\$37,646,240.11

Kelewatan hutang tersebut dibayar balik adalah disebabkan oleh perkara-perkara berikut:

- (i) Projek-projek yang dilaksanakan oleh agensi-agensi berkenaan diperuntukkan dalam bentuk pinjaman walaupun mereka tidak mempunyai kemampuan untuk membuat bayaran balik.

- (ii) Pinjaman telah diberikan kepada projek-projek yang bermatlamai sosio-ekonomi yang lazimnya mengeneipkan, set aside aspek kedayahidupan projek. Projek-projek seperti ini kadangkala tidak dapat menjanakan hasil yang mencukupi untuk membayar balik pinjaman. Kerajaan-kerajaan Negeri adalah dipertanggungjawabkan membayar balik pinjaman untuk projek seperti ini melalui sumber-sumber hasil lain.
 - (iii) Ada pinjaman-pinjaman yang diluluskan bertujuan untuk pelaburan dalam anak-anak syarikat dalam bentuk ekuhi sebagai memenuhi hasrat Dasar Ekonomi Baru supaya pegangan ekuiti Bumiputera dalam syarikat-syarikat mencapai paras 30%. Kerajaan-kerajaan Negeri malangnya hanya bergantung kepada dividen yang ditcrima dari anak-anak syarikat tersebut untuk membayar balik pinjaman. Memandangkan bahawa sebahagian besar anak-anak syarikat badan berkanun sedang mengalami kcrugian, maka dividen tidak diterima untuk membayar balik pinjaman. Jika anak-anak syarikat tersebut berkeuntungan, dividen-dividen yang dilerima tidak mencukupi untuk membayar balik faedah, apatah lagi untuk membayar balik pokok pinjaman.
 - (iv) Projek yang dijalankan mungkin tidak gagal tetapi mengalami aliran tunai yang Icmbab. Dalam keadaan yang sedemikian, peminjam hanya mampu membuat bayaran balik jika tempoh pertanggungan/tempoh bayaran balik dilanjutkan.
 - (v) Peminjam mungkin dengan sengaja tidak mahu membayar balik pinjaman walaupun kedudukan kewangannya baik.
- DASAR MALAYSIA MENGENAI
KRISIS IRAQ-KUWAIT**
16. Dr V. David minta Menteri Luar Negeri menyatakan:
- (a) apakah dasar Malaysia tentang krisis di Timur Tengah antara Iraq dan Kuwait;
 - (b) adakah Malaysia sedar bahawa Negeri Palestine memberi sokongan penuh kepada Presiden Saddam Hussein; dan
 - (c) memandangkan pengiktirafan Malaysia atas Kerajaan buangan Palestine, apakah pendirian Malaysia tentang perkara ini.
- Dato' Dr Abdullab Fadzil bin Che Wan: Mengenai soalan,
- (a) Saya telah memberi jawapan kepada soalan yang sama pada 6hb Disember, 1990.
 - (b) Kerajaan Malaysia memang menyedari akan pendirian negara Palestin dalam krisis Iraq-Kuwait. Pendirian Palestin terhadap krisis adalah wewenang mereka sendiri dan tidak harus dikaitkan dengan pendirian Malaysia, mahupun dibincang dalam Dewan ini.
 - (c) Soal pengiktirafan Malaysia terhadap PLO dan pendiriannya terhadap krisis di Teluk itu adalah soal yang berasingan. Ahli Yang Berhormat mengerti benar akan perjuangan rakyat Palestin selama lebih empat puluh tahun ini. Diharap juga beliau berjaya memahami sebab-sebab akan pendirian kita yang telah

diterangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dengan panjang lebar. Saya tidak berminat untuk mengulangi kenyataan yang telah dibuat oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

PELAN INDUK PERINDUSTRIAN

17. Tuan Shahidan bin Kassim minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri memberi penjelasan mengenai:

- (a) sektor industri yang dikenalpasti oleh Kementerian sebagai mempunyai potensi yang paling baik dan kemampuan Singapura menguasai teknologi moden membolehkan negara tersebut menjadi pusat perindustrian "high tech" dan rancangan Kementerian untuk menarik pelaburan "high tech" ke Malaysia;
- (b) persiapan MIDA untuk menghadapi UniHed Europe selepas tahun 1992, persiapan MIDA dalam mengambil kesempatan pembukaan Eropah Timur kepada negara luar dan prestasi MIDA di Amerika Utara, Jepun, Korea dan Australia.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri (Tuan Chua Jui Meng):

- (a) Pelan Induk Perindustrian telahpun mengenalpasti beberapa sektor industri utama yang mempunyai potensi untuk dibangunkan seperti berikut:
 - (i) Industri berasaskan sumber, iaitu industri yang menggunakan sumber-sumber getah, kayu, kelapa sawit, bijih

timah, tanah liat untuk mengeluarkan keluaran yang bernilai tambah untuk pasaran eksport.

- (ii) Industri High Tech khususnya industri yang boleh berintegrasi dengan industri-industri elektrik dan elektronik seperti di bidang mikro elektronik, bioteknologi, teknologi komunikasi dan advanced materials technology.
- (iii) Industri sokongan seperti mould and die dan bahan-bahan pembungkusan.
- (iv) Industri bahagian-bahagian dan komponen seperti metal press working dan stamping,
- (v) industri berasaskan pertanian seperti penanaman dan pemerosesan buah-buah, sayuran, dan ternakan.

Berhubung dengan rancangan-rancangan untuk menarik pelaburan Hi Tech ke Malaysia beberapa langkah telah dan sedang diambil oleh Kerajaan, seperti:

- (i) menyediakan insentif taraf perintis bagi tempoh sepuluh tahun bagi industri Hi Tech;
- (ii) merancang kawasan-kawasan perindustrian khas untuk industri-industri Hi Tech yang dilengkapi dengan kemudahan-kemudahan asas yang diperlu oleh industri Hi Tech seperti Taman Teknologi;

- (iii) membenarkan kadar royalti yang lebih tinggi bagi perjanjian-pejianjian pemindahan teknologi bagi industri Hi Tech;
 - (iv) memastikan institusi-institusi latihan menyediakan latihan yang sesuai bagi memenuhi keperluan-keperluan dalam bidang micro-electronics metallurgist;
 - (v) mengadakan satu pelan tindakan untuk Pembangunan Teknologi Perindustrian untuk memberi panduan tentang langkah-langkah yang perlu diambil untuk meningkatkan kefahaman dalam bidang sains dan teknologi dan institusi! reform yang perlu diambil untuk menggalakkan perkembangan teknologi, penubuhan industri Hi Tech di negara kita.
- b) Buat masa ini, kedudukan masih kurang jelas tentang bentuk pasaran Eropah Bersatu selepas 1992. Oleh itu, adalah terlalu awal untuk membuat jangkaan mengenai sebarang pengaruh pasaran tersebut terhadap aliran pelaburan ke Malaysia.

Walau bagaimanapun, MIDA akan meneruskan usaha-usahanya untuk menggalakkan Malaysia sebagai lokasi yang baik bagi syarikat-syarikat khususnya dari negara-negara EC untuk melabur.

Missi-missi galakan pelaburan akan terus dihantar ke negara-negara EC bertujuan untuk menyebarkan lagi tentang iklim pelaburan yang baik di negara

ini. Walau bagaimanapun, tumpuan akan diberikan kepada sektor-sektor industri yang khusus.

Dalam pada masa yang sama pula, dan selaras dengan usaha negara kita untuk menggalakkan lagi pelaburan di dalam sektor perkilangan, lebih ramai lagi wartawan-wartawan dari akhbar-akhbar yang ternama akan dijemput untuk melihat dengan sendiri serta menulis rencana mengenai iklim pelaburan yang kini wujud di Malaysia.

Memandangkan kedudukan pembangunan semasa negara-negara Eropah Timur, pembukaan negara-negara ini adalah dijangkakan akan tidak dapat menawarkan peluang-peluang yang menarik kepada bakal-bakal pelabur dari rantau itu dalam jangka masa yang pendek. Sungguhpun demikian, MIDA akan sentiasa mengawasi kedudukan di Eropah Timur untuk memastikan bahawa tindakan-tindakan yang wajar akan dapat diambil sekiranya keadaan memerlukan kelak.

Ekoran dari kejayaan yang dicapai oleh pihak Kerajaan di dalam usahanya untuk menarik pelaburan yang lebih dari Amerika Syahkat, Jepun, Korea Selatan dan Australia pada masa-masa yang lampau, berbagai langkah telahpun diambil untuk meningkatkan lagi iklim pelaburan di negara ini dan sekali gus telah menambahkan penarikan Malaysia serta meningkatkan pelaburan di antara negara-negara tersebut. Di dalam membuat perbandingan aliran pelaburan di antara negara-negara ini (berasaskan

jumlah projek-projek yang diluluskan Lesen Perkilangan di bawah Akta Penyelarasan Perindustrian, 1975 bagi lempoh 1983-1986 berbanding dengan tahun-tahun 1987-Oktober, 1990 pelaburan dari Jepun meningkat dari MS669 juta kepada MS7,909.8 juta (pertambahan 1.082%; dari Amerika Syarikat jumlahnya bertambah dari MS293.6 juta kepada MS1,376.0 juta (kenaikan 368%); pelaburan dari Korea Selatan pula meningkat dari MS54.6 juta kepada MS344 (peningkatan 350%) manakala dari Australia pula pelaburan bertambah 136% dari MS98.5 juta kepada MS233.1 juta.

ORANG ASING SEBAGAI PENGUNDI

18. Tuan George Sangkin minta Perdana Menteri menyatakan bahawa setelah diteliti, didapati orang-orang asing telah tersenarai sebagai pengundi di beberapa kawasan pilihanraya Parlimen Negeri Sabah semasa Pilihanraya Umum baru-baru ini. Adakah Kerajaan Pusat sedar dan tahu bagaimana kejadian ini berlaku dan apakah langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan Pusat untuk mengalasi masalah ini.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Kehakiman (Tuan Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar): Semua pengundi yang berdaftar adalah pemegang kad pengenalan biru dan mereka adalah warganegara Malaysia mengikut Perkara 119 Perlembagaan Persekutuan.

Oleh itu, soal orang-orang asing tersenarai sebagai pemilih di beberapa bahagian pilihanraya di Sabah tidak timbul kerana pemilih-pemilih yang didaftarkan adalah mereka yang memenuhi kelayakan di atas.

Sekiranya Yang Berhormat aiau sesiapa sahaja yang mempunyai bukti yang sahih bahawa seseorang pemilih di dalam daftar pemilih itu adalah orang asing dan tidak layak didaftarkan mengikut undang-undang, perkara ini hendaklah dilaporkan kepada Suruhanjaya Pilihanraya untuk diambil tindakan. Walau bagaimanapun, adalah diingatkan bahawa setiap laporan hendaklah dilengkapi dengan bukti yang kukuh dan tidak dibuat secara umum kerana ini melibatkan hak asasi warganegara.

KES PERGADUHAN SEMASA PILIHANRAYA

19. Tuan Liew Ah Kim minta Menteri Dalam Negeri menyatakan jumlah kes-kes pergaduhan yang berlaku sepanjang pilihanraya yang berakhir pada 21hb Oktober, 1990. Nyalakan juga kes-kes yang menyebabkan mangsa pergaduhan itu dibawa ke hospital untuk rawalan akibat cedera yang serius. Sama ada pernah laporan polis dibuat pada jam 12.30 tengahari di Balai Polis JaJan Dang Wangi pada 13hb Oktober, 1990 mengenai kejadian yang berlaku di Kampung Baru jam 2.30 pagi hari berkenaan, jika ya, apakah tindakan seterusnya.

Timbalan Menteri Dalam Negeri (Dato' Megat Junid bin Megat Ayob): Sebanyak 49 kes pergaduhan yang berlaku sepanjang pilihanraya yang berakhir pada 21hb Oktober, 1990 dan 2 kes di mana mangsa pergaduhan dibawa ke hospital. Memang ada laporan polis dibuat pada jam 12.20 tengahari di Balai Polis Dang Wangi pada 13hb Oktober, 1990 mengenai kejadian yang berlaku di Kampung Baru jam 2.30 pagi hari berkenaan. Pihak Polis telah membuat penyiasatan pada jam 3.50 pagi pada 13hb Oktober, 1990. Kes ini telahpun dirujuk ke Pejabat Peguam Negara yang memutuskan agar pihak yang bersalah

dituduh di mahkamah di bawah Seksyen 323 Kanun Keseksaan. Tindakan selanjutnya untuk menuduh saspek di mahkamah melalui Waran Tangkap sedang diuruskan.

TAHANAN AKTA KESELAMATAN DALAM NEGERI

20. Tuan Lim Kit Siang minia Menteri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) bilangan orang-orang yang ditahan di bawah Akta Keselamatan Dalam Negeri pada masa kini, dengan memberikan perpecahan bagi orang-orang tahanan yang ditahan di berbagai pusat tahanan; dan
- (b) mengapakah Akta ISA diperluaskan untuk digunakan untuk menghadapi kes-kes yang tidak pernah diduga seperti menghadapi penunjuk-penunjuk pcrasaan tol.

Dato* Megat Junid bin Megat Ayob:

- (a) Bilangan orang-orang yang sedang ditahan di Tempat-tempat Tahanan sehingga 4hb Januari, 1991 adalah seperti berikut:

Bil.	Tetmpat Tihanin	Jumlt
(i)	Tanpat T*h»n«n Perlindungan Keraunting, Tiiping	149 onng
(ii)	Tempat Tahaiun Polii Mukim B*tu, Kmli Lumpur	2 oiuiig
	Jumlih	151 onng

- (b) AktaKeselamatanDalamNegeri, 1960 yang telah digubal mengikut Perkara 149 Perlembagaan pada bulan Ogos, 1960 adalah bertujuan bagi mengadakan peruntukan mengenai keselamatan Dalam Negeri Malaysia, tahanan pencegahan, pencegahan perbuatan subversif, penghapusan keganasan bcrancang terhadap orang dan harta dalam kawasan tertentu di Malaysia dan

mengenai perkara-perkara yang bersampingan dengannya. Adalah jelas Akta ini tidak terhad bagi tujuan memelihara keselamatan negara dari kegiatan subversif sahaja tetapi juga meliputi kegiatan penggunaan kekerasan terhadap orang dan harta di dalam Malaysia. Olch itu, tindakan yang telah diambil di bawah Akta ini kepada niercka yang mengadakan demonstrasi-demonstrasi haram yang dijalankan pada 29hb Ogos, 1990, 1hb September, 1990 dan 9hb September, 1990 berhubung dengan Tol di Cheras adalah selaras dengan maksud dan tujuan Akta itu.

MAJALAH ALIRAN

21. Tuan Wong Wing On minta Menteri Dalam Negeri menyatakan sama ada beliau akan melulus permohonan semula ALIRAN KESEDARAN KEBANGSAAN (ALIRAN) mendapat KDN untuk menerbit majalah bulanan ALIRAN dalam Bahasa Malaysia, jika tidak, mengapa.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Permohonan ALIRAN KESEDARAN KEBANGSAAN (ALIRAN) untuk menerbit majalah bulanan Bahasa Malaysia adalah dalam pertimbangan Kementerian Dalam Negeri.

JENAYAH KOLAR PUTIH

22. Tuan Tan Kok Wai minta Mcnieri Dalam Negeri menyatakan:

- (a) jumlah kes jenayah kolar putih yang telah berlaku semenjak 1986 hingga sekarang dan jenis jenayah; dan
- (b) sama ada Kerajaan akan memperkenalkan hukuman yang lebih 'ketat untuk membanteras jcnayah kolar putih.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob:

- (a) Jumlah kes jenayah kolar putih yang telah berlaku semenjak tahun 1986 hingga Oktober, 1990 ialah 22,040 kes. Jenis-jenis kes jenayah tersebut adalah seperti berikut:

Tahun	Pecah Amanah Jenayah	Penipuan	Pemalsuan	Wang Palsu	Kad Kredit	Jumlah Bagi tahun
1986	1,051	2,904	350	431	—	4,736
1987	1,107	2,717	339	267	—	4,430
1988	1,066	2,720	335	988	—	5,109
1989	891	1,831	255	1,485	—	4,462
1990 (Okt.)	773	1,477	269	520	264	3,303
Jumlah	4,888	11,649	1,548	3,691	264	22,040

- (b) Kerajaan telahpun mengambil langkah untuk meningkatkan hukuman kesalahan jenayah kolar putih menerusi penguatkuasaan Akta Bank dan Institusi Kewangan 1989. Di bawah Akta tersebut, pesalah-pesalah boleh dihukum penjara sehingga 10 tahun dan denda sehingga \$10 juta. Di samping itu, Kanun Kesiksaan juga telah dipinda pada tahun 1989 di mana hukuman penjara ke atas pesalah yang menipu telah ditingkatkan dari 7 tahun kepada 10 tahun dan kesalahan pemalsuan dah 2 tahun kepada 7 tahun.

memohon untuk kembali menetap di negara ini mengikut undang-undang negara. Oleh itu, soal sama ada mereka ingin memohon kembali menetap di negara ini adalah terpulang kepada pilihan mereka sendiri. Kerajaan tidaklah mengetahui sebab-sebab sebenarnya terhadap mereka yang tidak berhasrat untuk kembali menetap di negara ini. Walau bagaimanapun, adalah dipercayai mereka mempunyai sebab-sebab persendirian seperti telah berkahwin dengan orang tempatan, tidak lagi mempunyai saudara-maranya di Malaysia, telah mendapat pekerjaan dan memulakan penghidupan baru di Thailand atau kerana mereka telah sebat dengan cara penghidupan mereka sekarang.

PENYOKONG PARTI KOMUNIS MALAYA

23. Tuan Lau Dak Kee minta Menteri Dalam Negeri menyatakan mengapa pemimpin-pemimpin, ahli-ahli dan penyokong-penyokong Parti Komunis Malaya (PKM) yang tidak berhasrat pulang ke Malaysia selepas perjanjian damai di Haadyai, Thailand.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Mengikut Perjanjian yang ditandatangani di antara Kerajaan Malaysia dan P.K.M. dan bekas-bekas anggota unit bersenjatanya dibenar

PERMIT AKHBAR PARTI SEMANGAT 46

24. Puan Hajah Unit binti Dato' Haji Isahak minta Menteri Dalam Negeri menyatakan bilakah permit akhbar akan diluluskan kepada Parti Semangat 46 Malaysia sepertimana parti-parti politik lain.

Dato' Megat Junid bin Megat Ayob: Permohonan permit penerbitan Parti Semangat 46 sedang dalam pertimbangan Kementerian Dalam Negeri.

RINGGIT MALAYSIA

25. Tuan Nurnikman bin Abdullah minta Menteri Kewangan menyatakan adakah beliau sedar bahawa nilai matawang atau ringgit Malaysia telah jatuh ke paras yang membimbangkan dan amat rendah jika dibandingkan dengan nilai dollar Singapura, Brunei atau beberapa negara yang lain. Apakah tindakan yang diambil oleh Kerajaan supaya ringgit kita tidak terus jatuh.

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Jawapan berkaitan dengan perkara ini telahpun dibuat pada 11hb Disember, 1990 iaitu semasa menjawab pertanyaan Ahli Yang Berhormat dari Lumut. Oleh itu, saya tidak bercadang untuk mengulangi jawapannya.

KAMPUNG BARU—INTEGRASI

26. Puan Lim Lay Hoon minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan yang mana satu Kementerian yang mengambil alih Kampung-kampung Baru, kerana Kampung-kampung Baru telahpun dihapuskan dan Kementerian mana akan memberi peruntukan untuk memajukan 452 buah Kampung Baru yang ada di seluruh negara sekarang ini.

Tuan Haji Daud bin Dato' Haji Taha: Adalah tidak benar, sepertimana anggapan Ahli Yang Berhormat dari kawasan Parlimen Padang Serai bahawa Kampung-kampung Baru telahpun dihapuskan. Sebagai penjelasan, hanya gelaran "Kampung Baru" yang digugurkan dengan tujuan kampung-kampung ini diintegratkan dalam arus pembangunan negara keseluruhannya.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pengagihan peruntukan pembangunan bagi Kampung-kampung ini akan menjadi tanggungjawab Kementerian berkenaan mengikut kedudukan sesuatu kampung itu. Bagi Kampung-kampung yang terletak di

kawasan pihak Berkuasa Tempatan, pembangunannya akan menjadi tanggungjawab pihak Berkuasa Tempatan dengan bantuan dan kerjasama dari Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Pembangunan Kampung-kampung yang terletak di kawasan luar bandar akan diberi perhatian oleh Kementerian Pembangunan Luar Bandar.

BEKAS AHLI DEWAN RAKYAT
KAPAR MUSNAHKAN PITA
VIDEO—KEBENARAN

27. Tuan Chian Heng Kai minta Menteri Kehakiman menyatakan:

- (a) sama ada bekas Ahli Dewan Rakyat dari Kapar memberi kebenaran kepada Peguam Negara untuk memusnahkan pita-pita Video dan gambar-gambar yang diperolehi daripada orang-orang yang disyaki melakukan pencurian di kediaman bekas Yang Berhormat berkenaan;
- (b) apakah sebabnya bekas Ahli Dewan Rakyat dari Kapar enggan mengambil balik bahan-bahan tersebut yang menjadi hak-milikinya; dan
- (c) apakah isi kandungan pita video dan gambar-gambar itu berunsur lucah; jika tidak, apakah isi kandungannya.

Tuan Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar: Bagi soalan:

- (a) dimaklumkan bahawa bekas Ahli Dewan Rakyat dari Kapar tidak memberi kebenarannya kepada Peguam Negara untuk memusnahkan pita-pita Video dan gambar-gambar yang berkenaan. Beliau memberi kebenaran itu kepada pihak Polis setelah diputuskan pendakwaan tidak akan dibuat terhadap

sesiapapun dalam hal itu kerana tiada bukti yang mencukupi untuk mengambil tindakan di mahkamah;

- (b) perkara ini tidak diketahui. Silalah Yang Berhormat berkenaan bertanya kepada bekas Ahli Dewan Rakyat dari Kapar itu sendiri;
- (c) perkara ini kini telah dikemukakan ke mahkamah (sub-judice), jadi tidakboleh dijawab.

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 1991

Bacaan Kall Yang Kedua

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN 1991

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbincangan yang ditangguhkan atas masalah, "Bahawa Rang Undang-undang Perbekalan 1991 dibacakan kali yang kedua sekarang" dan "Bahawa Usul yang berikut ini dirujuk kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis:

Bahawa Dewan ini, mengikut Seksyen 4(3) Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, membuat ketetapan iaitu satu jumlah wang sebanyak tidak lebih dari \$9,433,569,070 dibelanjakan daripada Kumpulanwang Pembangunan bagi tahun 1991, dan bagi tujuan-tujuan dan butiran-butiran perbelanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan ("P") dalam senarai Belanjawan Persekutuan 1991, yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 19 tahun 1990, adalah diuntukkan di

bawah maksud-maksud yang sedemikian jumlah-jumlah yang bersetentangan dengan butiran-butiran itu di ruangan lapar dan sembilan senarai tersebut; dan bahawa, Usul yang telah diluluskan oleh Dewan ini pada 11 Disember, 1990 mengenai perbelanjaan yang di belanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 1991 adalah dibatalkan." (8hb Januari, 1991)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Menteri Kerja Raya diminta jawab.

3.35 ptg.

Timbalan Menteri Kerja Raya (Datuk Peter Tinggom anak Kamarau): Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Yang Berhormat Menteri Kerja Raya, saya mengambil kesempatan di Dewan yang mulia ini untuk merakamkan ucapan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat, yang telah mengambil bahagian di dalam perbincangan ucapan Belanjawan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan, yang menyentuh bidang tugas Kementerian Kerja Raya.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya menjawab beberapa perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, suka saya menegaskan sekali lagi bahawa pembangunan infrastruktur jalanraya akan terus diberi tumpuan utama oleh Kerajaan untuk dilaksanakan.

Kerajaan memang sedar sistem jalan raya yang baik bukan sahaja memberi manfaat kepada pengguna-pengguna jalan raya, malah juga amat penting kepada pembangunan ekonomi negara seperti industri pelancongan, pembuatan dan membawa keluar hasil negara untuk tujuan pemasaran dan eksport.

Untuk memasihi hasrat ini tercapai Kerajaan telah menjalankan berbagai usaha untuk melaksanakan projek-

projek jalan raya utama termasuk projek-projek yang diswastakan seperti Lebuhraya Utara-Selatan.

Tuan Yang di-Pertua, beberapa orang Ahli Yang Berhormat dari negeri Sarawak telah meminta Kerajaan memberi perhatian yang berat terhadap pembangunan sistem jalan raya di negeri Sarawak, yang tidak begitu baik berbanding dengan negeri-negeri lain di Malaysia.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan adalah menjadi hasrat Kerajaan untuk menyediakan jalan raya yang bersistematik dan baik di seluruh negara, terutama untuk negeri-negeri yang kurang membangun seperti negeri Sarawak. Tumpuan juga akan diberi kepada kerja-kerja menyelenggara dan menaik taraf jalan-jalan tertentu yang mempunyai kepentingan bukan sahaja kepada pengguna, tetapi juga kepada pembangunan ekonomi seperti jalan raya utama Sarawak atau 'First trunk road', dengan izin.

Tuan Yang di-Pertua, bagi negeri Sarawak Kerajaan telah memberi keutamaan di dalam melaksanakan projek-projek jalan raya di dalam Rancangan Malaysia Kelima. Peruntukan bagi pembangunan jalan raya di negeri Sarawak yang disediakan adalah sebanyak \$572 juta iaitu 11.2% daripada peruntukan bagi projek jalanraya di seluruh negara. Keutamaan ini akan ditekankan dalam Rancangan Malaysia Keenam.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Bukit Mas telah menarik perhatian Dewan mengenai masalah-masalah yang dihadapi oleh kontraktor-kontraktor yang melaksanakan projek Jalanraya Utama Sarawak yang menjadi sebahagian Lebuhraya Pan-Borneo.

Mengenai perkara yang dibangkitkan ini, Kementerian Kerjaraya dengan kerjasama Jabatan Kerja Raya Negeri Sarawak telah selesai membuat kajian

awalan dan mendapati masalah-masalah utama yang dihadapi oleh kontraktor-kontraktor berkenaan ialah:

- (i) masalah kewangan;
- (ii) masalah pengurusan terutama yang berkaitan dengan kekurangan kepakaran dalam melaksanakan projek-projek besar;
- (iii) kekurangan loji dan jentera-jentera; dan
- (iv) harga tender yang rendah.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan memang bersetuju dengan saranan Ahli Yang Berhormat dari Bukit Mas supaya memastikan kontraktor-kontraktor yang benar-benar berkelayakan dan mempunyai rekod yang baik sahaja diberi tender bagi melaksanakan projek ini dan lain-lain projek jalan raya di negeri Sarawak.

Sebenarnya bagi negeri Sarawak, Kerajaan telahpun melaksanakan Sistem Pra Kelayakan atau Pre-Qualification, dengan izin, terhadap kontraktor-kontraktor yang akan mengemukakan tawaran bagi projek-projek pembinaan jalan-jalan raya utama.

Di dalam urusan pra kelayakan ini faktor-faktor utama yang akan dititikberatkan ialah:

- (1) keupayaan kewangan kontraktor;
- (2) kelayakan teknikal kontraktor di dalam bidang pembinaan jalanraya; dan
- (3) pengalaman kontraktor-kontraktor berkenaan dalam melaksanakan projek-projek yang serupa.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat dari Batang Sadong supaya Kerajaan Pusat

Tuan Lau Dak Kee: (Bangun)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Timbalan Menteri, nanti sekejap. Ipoh bangun hendak minta penjelasan.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau:.... ini saya sedang memberi keterangan fasal Sarawak. Tidak payahlah, sebab banyak lagi.

Tuan Lau Dak Kee: Sedikit sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Bcrhormat, sila duduk!

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat dari Batang Sadong supaya Kerajaan Pusat mengambil alih beberapa projek pembinaan jalan negeri di negeri Sarawak, perkara ini boleh dipertimbangkan jika ada cadangan daripada Kerajaan Negeri Sarawak.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat dari Serian supaya jalan Serian/Tebekang/ Tebedu sempadan Indonesia dinaikkan taraf, adalah dimaklumkan bahawa Kerajaan memang bercadang untuk mcnaikkan tarafnya. Projck ini sebenarnya telahpun diluluskan untuk mula dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Kelima. Pada masa ini kerja-kerja rekabentuk terperinci sedang dilaksanakan. Pembinaan jalan ini akan dimulakan di dalam Rancangan Malaysia Keenam.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Bcrhormal dari Kapit telah membangkitkan sama ada Kerajaan bercadang untuk membina jalanraya ke Kapit, sukalah saya memaklumkan di Dewan yang muiia ini bahawa satu cadangan membina jalan baru yang menghubungkan Kapit/Pelagus/Tatau telah dikemukakan bagi dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Kccnam dan cadangan ini sedang dipertimbangkan oleh Kerajaan Persekutuan.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Padas telah mendesak Kerajaan supaya memperbaiki pembangunan sistem jalanraya bagi negeri Sabah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pembangunan sistem jalan raya Persekutuan di negeri Sabah akan sentiasa diberi perhatian dari masa ke semasa mengikut keperluan dan keutamaan.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai masalah keadaan jalan yang kurang memuaskan di daerah seperti Kudat, Kota Merudu dan Pitas yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bandau, sukalah saya memaklumkan dalam Dewan yang mulia ini bahawa Kerajaan telah merancang untuk memperbaiki jalanraya Persekutuan di kawasan-kawasan berkcnnaan di bawah Rancangan Malaysia Keenam.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Teluk Kemang telah membangkitkan masalah jalan Seremban/Port Dickson yang sempit dan menjejaskan industri pelancongan di Porl Dickson. Sukalah saya memaklumkan dalam Dewan yang mulia ini, . . .

Tuan Lau Dak Kee: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat); Nanti sekejap, Ipoh bangun.

Tuan Lau Dak Kee: Sudah habis Sabah, Sarawak ya? Boleh saya minta penjelasan sedikit?

Tuan Yang di-Pertua, penjelasan saya ialah menurut penerangan daripada Timbalan Menteri yang berkenaan, kontraktor-konlraктор, pemborong-pemborong untuk membina lebuhraya akan ditimbangkan sama ada ia layak atau tidak berasaskan yang pertama, kekukuhan kewangannya, yang kedua, pengalamannya dan yang ketiga sama ada ia mampu atau tidak. Nampaknya kontraktor-kontraktor yang mampu untuk membina lebuh raya selain

daripada UEM ini tidak nampak sesiapa yang begitu layak lagi. Adakah Timbalan Menteri berkenaan bercadang jikalau pertimbangan itu berasaskan kepada syarat-syarat yang telah dinyatakan itu maka semua kontrak-kontrak lebuhraya termasuk kontrak-kontrak lebuhraya di Sabah dan di Sarawak akan diberi kepada UEM. Hanya UEM sahaja, selain daripada UEM tidak ada koniraklor yang mampu mengendalinya.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, faktor-faktor yang saya sebutkan tadi ialah berkenaan dengan kontraktor-kontraktor yang membina jalan utama negeri Sarawak dan tidak ada kena mengena dengan UEM.

Ini bermakna Kerajaan memang bercadang untuk menaikkan taraf jalan Seremban/Port Dickson ke taraf lebuhraya. Sebenarnya Kerajaan telahpun menjemput tawaran secara terbuka daripada syarikat-syarikat tempatan yang berminat untuk melaksanakan projek berkenaan secara penswastan pada tahun 1990. Pada masa ini kajian yang telah terperinci sedang dilaksanakan oleh syarikat yang berminat dan kajian ini dijangka akan siap dalam jangka masa enam bulan.

Tuan Yang di-Pertua, isu kutipan tol di jalan Cheras turut diberi perhatian utama oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang, Sungai Besi dan Pasir Mas dan lain-lain Ahli Yang Berhormat memberi pandangan. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, sebenarnya urusan penswastan projek jalan Cheras dan beberapa jejambat lain di Kuala Lumpur telah dibuat secara tender terbuka pada tahun 1986. Tawaran telah dijemput daripada syarikat-syarikat tempatan yang berminat dan pihak Dewan Bandaraya Kuala Lumpur telah menerima 5 tawaran pada masa itu termasuklah tawaran

daripada Syarikat Teratai K.G. Sdn. Bhd. Syarikat-syarikat lain yang mengemukakan tawaran tender adalah:

- (1) Syarikat Pembinaan Hasbudin (M) Sdn. Bhd.
- (2) PERNAS Construction Sdn. Bhd.
- (3) GKM Development (Wilayah) Sdn. Bhd and Associates.
- (4) United Engineers (M) Bhd.

Tuan Yang di-Pertua, daripada tawaran-tawaran yang diterima tersebut tawaran daripada Syarikat Teratai K.G. Sdn. Bhd. telah dipilih untuk perundingan seterusnya memandangkan lawarannya adalah lebih menarik dari segi tempoh kutipan tol yang lebih singkat. Di samping itu syarikat ini juga tidak memohon apa-apa bantuan kewangan daripada pihak Kerajaan seperti "support loan", "traffic guarantee" dan pembayaran pengambil balik tanah. Oleh itu adalah tidak benar dakwaan beberapa Ahli Yang Berhormat dari pihak Pembangkang bahawa pemberian projek kepada Syarikat Teratai K.G. Sdn. Bhd. telah dibuat secara yang tidak wajar.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan memang memandang berat akan masalah-masalah yang dihadapi oleh pengguna-pengguna jalanraya terutama penduduk di Cheras akibat perlaksanaan tol di Jalan Cheras. Berdasarkan kepada hakikat inilah Kerajaan telah memutuskan untuk menangguhkan kutipan tol yang dikuatkuasakan pada 12hb September, 1990. Kerajaan mengambil keputusan ini memandangkan mereka yang terlibat tidak lagi mengadakan demonstrasi yang mungkin menjejaskan keselamatan orang ramai dan pengguna-pengguna jalanraya.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Dewan yang mulia ini, masalah melaksanakan kutipan tol di Jalan Cheras masih lagi di dalam kajian pihak Kerajaan.

Pihak Kerajaan akan mengumumkan perkara ini apabila ianya diselesaikan nanti. Schingga itu adalah tidak wajar bagi Kerajaan mengumumkan kandungan perjanjian

Tuan Tan Kok Wai: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Nanti sekejap Yang Berhormat Timbalan Menteri, Sungai Besi bangun.

Tuan Tan Kok Wai: Saya ingin minta penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri sama ada Yang Berhormat sudi menerima cabaran daripada saya supaya menafikan atau mengumumkan kandungan perjanjian konsesi yang ditandatangani di antara Syarikal Teralai dan Dewan Bandaraya Kuala Lumpur.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, saya belum habis lagi ayat itu tadi. Sehingga itu adalah tidak wajar bagi Kerajaan mengumumkan kandungan perjanjian konsesi yang telah ditandatangani di antara pihak Kerajaan dengan Syarikat Teratai K.G. Sdn. Bhd. sebagaimana yang diminta oleh beberapa orang Ahli Yang Berhormat dari pihak Pembangkang.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai perkara-perkara lain serta teguran-teguran yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, Kementerian Kerja Raya akan mengambil perhatian serta tindakan yang sewajarnya

Tuan Tan Kok Wai:-(*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, nanti sekejap. Sungai Besi bangun lagi.

Tuan Tan Kok Wai: Ya, minta penjelasan.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Saya sudah beritahu, jadi tak usah lagi

Tuan Tan Kok Wai: Bukan, ada lain.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Dia tak beri jalan. Sila duduk, Yang Berhormat.

Tuan Tan Kok Wai: Dia sudah duduk, dibenarkan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Okay, sila.

Tuan Tan Kok Wai: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Memang adalah Kerajaan takut mengumumkan isi kandungan perjanjian konsesi ini kepada rakyat Malaysia, sebab sepertimana yang saya telah mcnunjukkan dalatn ucapan saya bahawa perjanjian konsesi ini adalah seolah-olahnya untuk memastikan supaya syarikat yang diberikan tender itu akan mengaut keuntungan yang paling besar—maksima, hingga menitikkan darah terakhir daripada penduduk-pcnduduk Cheras.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Jadi apa penjelasan yang diminta?

Tuan Tan Kok Wai: Saya ada membuat cabaran supaya Kemenlerian menafikan atau mengumumkan bahawa ada beberapa syarat yang terkandung dalam perjanjian ini ada pertentangan dengan kepentingan awam, seperti syarikat yang dapat konsesi itu boleh menaikkan tol setiap dua tahun atau tol boleh dinaikkan kalau volume traffic dikurangkan akibat daripada kenaikan harga petrol atau harga kereta atau cukai jalan dan tol juga boleh dinaikkan sekiranya kerana undang-undang Persekutuan atau Bandaraya Kuala Lumpur berubah yang mengakibatkan kos pengendalian syarikat swasta itu meningkat atau tol juga boleh dinaikkan sekiranya jalan-jalan berhampiran plaza tol diubahsuai, ditingkatkan dan

mengakibatkan kereta tidak mahu menggunakan jalan yang bertol. Semua syarat-syarat ini termasuklah Datuk Bandar diberi kuasa untuk menutup semua jalan berhampiran tol plaza. Semua syarat ini adalah untuk memastikan bahawa Syarikat Teraiai atau UEM akan mengaut keuntungan yang besar-besaran.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, tolong pendekkan soaian.

Tuan Tan Kok Wai: Saya minta penjelasan daripada Kementerian.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Panjang sangat ini nampaknya.

Tuan Tan Kok Wai: Kalau tidak nafikan, ini adalah benar.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Cukuplah Yang Berhormat. Biar dia jawab dahulu.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, saya telah memberi keterangan tadi iaitu apa yang dikehendaki oleh Yang Berhormat dari Sungai Besi itu apabila masanya sampai kelak, saya sudah sebutkan tadi, Kerajaan akan mengumumkan perkara ini apabila ianya diselesaikan nanti. Jadi, inilah yang saya harap kepada Yang Berhormat dari Sungai Besi mengenai masalah-masalah yang ditimbulkan itu oleh kerana perkara ini masih di dalam kajian Kerajaan. Perkara inipun telah diberi keterangan beberapa kali dalam masa yang lepas dan di dalam Dewan yang mulia ini. Jadi, saya rasa tak usah kita tanya lagi, tetapi patut kita tunggu semua. Masa sampai nanti, baru kita dapat dengar dari Kerajaan.

Tuan Lau Dak Kee: *(Bangun)*

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat, wakil Ipoh bangun.

Tuan Lau Dak Kee: Tuan Speaker, mengenai penjelasan sahaja. Mengapa Kerajaan hendak menunggu-nunggu sehingga masanya sudah sampai untuk mengumumkan bahawa Kerajaan ingin mahu kutip tol atau tidak? Mengapa hendak tunggu begitu lama? Itu yang pertama.

Yang kedua, baru-baru ini Anggaran Perbelanjaan bagi tahun 1991 ini telah menyatakan bahawa negara kita adalah satu negara penyayang (*caring society*). Kalau Kerajaan telah mengatakan ini adalah satu *caring society*, maka mengapa tol itu tidak dihapuskan sama sekali, sebab rakyat jelata poketnya telah bocor, kontraktornya poketnya sudah penuh. *(Ketawa)* Itulah mencanggahkan cogan kata masyarakat penyayang. Adakah Kerajaan mencadangkan untuk menghapuskan sama sekali semua tolnya?

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Tuan Yang di-Pertua, perkara tol ini telah diberi penjelasan dengan begitu terang dan jelas oleh beberapa ahli yang memberi penjelasan daripada kelmahn ataupun dahulu. Jadi, perkara tol ini memang satu perkara yang dibuat oleh Kerajaan supaya yang tidak patut membayar tol iaitu rakyat daripada luar bandar kalau tidak datang melintas tol itu, tak usah dia bayar, kalau tidak, perkara jalanraya-jalanraya kita di dalam negara ini masih dalam ketinggalan, tidak macam sekarang. Jadi, oleh kerana itu saya rasa patut kita tunggu, sebab kajian ini masih dijalankan oleh Kerajaan dan saya harap tidak lama lagi Kerajaan akan mengumumkan perkara ini kepada semua.

Tuan Yang di-Pertua, sekali lagi saya mengambil kesempatan ini mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan perkara-perkara yang menyentuh bidang tugas Kementerian Kerja Raya.

Tuan Tan Kok Wai: *(Bangun)*

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Timbalan Menteri, adayang bangun lagi.

Datuk Peter Tinggom anak Kamarau: Sudah habis.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Sudah habis. (*Ketawa*)

Diminta Yang Berhormat Timbalan Menteri dari Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri menjawab.

3.58ptg.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri (Tuan Chua Jui Meng): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah memberi teguran, cadangan dan pandangan yang membina semasa membahaskan Belanjawan 1991 mengenai perkara-perkara yang menyentuh bidangkuasa Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Perkara-perkara yang mendapat perhatian lebih ialah dasar pasaran Asia Timur, pembangunan industri dan pelaburan asing.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Marang banyak menyenuih mengenai projek-projek mewah. Untuk makluman Yang Berhormat, industri berat bukanlah merupakan industri mewah seperti yang didakwa oleh Ahli Yang Berhormat, malahan ia merupakan satu komponen penting dalam dasar perindustrian negara. Keluaran industri berat seperti simen dan besi keluli merupakan asas penting kepada pembangunan negara kerana ia adalah diperlukan di dalam pembangunan infrastruktur seperti jalanraya, jambatan, kilang dan lain-lain lagi dan juga pembangunan kemudahan sosial seperti perumahan, sekolah dan hospital. Industri seperti ini merupakan tunjang pembangunan industri-industri sampingan yang lain terutamanya industri kecil dan sederhana. Hampir

semua negara mewujudkan industri-industri berat seperti ini di dalam program industri mereka.

Projek industri berat memang memerlukan pelaburan besar dan kepakaran asing, akan tetapi kesan sampingan dari projek-projek ini juga adalah besar. Selain dari pengwujudan peluang-peluang pekerjaan, ia dapat menggalakkan penubuhan industri komponen yang menggunakan bahan-bahan mentah tempatan dan meningkatkan tahap teknologi negara. Negara kita tidak boleh bergantung selama-lamanya pada import bagi memenuhi keperluan-keperluan asas pembangunan negara seperti besi keluli, simen, mesin dan kelengkapan.

Memang benar bahawa pada pertnulaannya pelaburan di dalam industri-industri berat seperti ini tidak mendatangkan keuntungan, ini adalah kerana gestation period, dengan izin, industri-industri ini adalah panjang, sedangkan modal pelaburan adalah besar. Namun demikian, dalam jangka masa yang panjang industri-industri ini akan mendatangkan pulangan dan keuntungan yang besar jika ia diurus dengan baik dan cekap. Ini jelas dapat dilihat dari beberapa projek industri besar yang telah didirikan di Malaysia seperti projek kereia nasional Proton dan PERWAJA yang telah menunjukkan prestasi yang menggalakkan. Mereka bukan sahaja telah dapat memenuhi pasaran tempatan, tetapi juga telah menembusi pasaran eksport dengan jayanya. Ini menunjukkan kemampuan negara untuk berkecimpung dalam bidang ini.

Kita juga perlu ingat bahawa penubuhan projek-projek besar seperti simen dan besi keluli telah dapat menampung keperluan tempatan dan mengelakkan berlakunya kekurangan barang-barang ini yang pernah terjadi pada masa-masa yang lalu. Masalah ini sudah tentu menjadi lebih buruk jika Kerajaan tidak mendirikan industri-

industri berat seperti yang dinyatakan di atas tadi. Oleh itu, kita perlulah melihat jauh ke hadapan apabila melabur di dalam sesuatu industri berat itu.

Berhubung dengan dasar Kerajaan dalam menggalakkan pelaburan asing, adalah tidak benar bahawa pelaburan serupa ini tidak memberi hasil yang memuaskan. Kerajaan sedang menggalakkan pelaburan asing, bukan sahaja untuk modal dan peluang pekerjaan, tetapi juga untuk kepakaran teknologi dan perhubungan pasaran antarabangsa asing. Hasil pelaburan asing dapat dilihat dalam beberapa projek teknologi tinggi yang telahpun ditubuhkan di negara ini seperti 'water fabrication', pengeluaran 'cathode ray tubes', pengeluaran 'synthetic petroleum product' dan sebagainya. Pelabur-pelabur asing juga dapat menjamin pasaran antarabangsa untuk keluaran-keluaran negara kita dengan pertalian antarabangsa yang sedia ada.

Tuan Yang di-Pertua, dalam menggalakkan pelaburan asing, Kerajaan tidak mengenyepikan kepentingan pelabur tempatan. Pelaburan asing hanya digalakkan dalam bidang-bidang di mana pelabur-pelabur tempatan tidak ada kepakaran. Di sini juga Kerajaan sentiasa menggalakkan pelabur-pelabur asing mengadakan projek-projek secara usahasama dengan pelabur tempatan. Di bidang-bidang di mana pelabur tempatan mempunyai kepakaran, penyertaan asing adalah dihadkan seperti di sektor plastik, pembungkusan dan 'metal stamping'. Pada masa ini Kerajaan menggalakkan pelabur-pelabur tempatan untuk melabur di luar negeri sebagai satu usaha untuk memperluaskan pasaran bahan mentah tempatan seperti getah, kelapa sawit dan kayu-kayuan. Dengan pelaburan ini juga pelabur-pelabur Malaysia akan dapat pengalaman dan juga teknologi yang lebih luas lagi yang pada satu masa nanti akan dapat digunakan oleh industri tempatan.

Tuan Sim Kwang Yang: (*Bangun*)

Tirabalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Timbalan Menteri, Bandar Kuching bangun.

Tuan Sim Kwang Yang: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Bolehkah saya minta Yang Berhormat Timbalan Menteri menjelaskan sama ada pihak Kerajaan puashati dengan usaha pelabur-pelabur asing khasnya mereka yang disifatkan sebagai multi-national ataupun transnational dalam tugas mereka transfer of technology ataupun Silicon Valley di Pulau Pinang digunakan sebagai satu stesen dalam assembly line dunia sahaja yang mana Malaysia import komponen-komponen dari Jepun membuat dalam satu hasil dan dihantar ke tempat lain lagi untuk diassemble kepada produk terakhir. Adakah benar-benar transfer of technology, adakah multi-national atau transnational itu melaburkan di dalam research and development?

Tuan Chua Jui Meng: Terima kasih atas satu soalan yang bernas. Sebenarnya pada masa kini kita hendak mengakui kita tidak ada satu mekanisma yang tertentu yang baik untuk menentukan sama ada teknologi asing telah dipindah kepada usaha-usaha tempatan. Tetapi kita boleh nampak daripada segi Technology Transfer Agreement, dengan izin, yang telah ditandatangani oleh pelabur-pelabur asing dengan pengusaha-pengusaha tempatan. Saya diberitahu pada kebiasaannya, purata sebanyak 150 perjanjian Technology Transfer telah ditandatangani tiap-tiap tahun. Dan ini sedikit-sebanyak ada memberikan gambaran iaitu technology transfer ada dilakukan oleh pelabur-pelabur asing pada negara kita. Tetapi, adakah itu memuaskan, saya mengakuilah kita tidak ada satu mekanisma yang tepat untuk menjawab secara terperinci.

Tuan Wee Chod Keong (Bukit Bintang): (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Yang Berhormat Timbalan Menteri, ada yang bangun lagi, Bukit Bintang.

Tuan Wee Choo Keong: Terima kasih, Tuan Speaker. Saya hendak minta Yang Berhormat Timbalan Menteri, tadi dia kata negara kita tidak ada mekanisme untuk mengkaji transfer of technology, dengan izin. Saya hendak tanya Kerajaan, adakah dibuat plan atau untuk satu mekanisme untuk mengkaji atau measure, dengan izin, transfer of technology oleh pelabur asing?

Kedua, adakah Timbalan Menteri tahu atau sedar yang transfer of technology daripada pelabur asing di negara kita ini cuma memasang skru-skrus di mesin sahaja, bukannya transfer of technology yang sebenar? Jadi, Kerajaan mesti mengambil tindakan untuk memastikan pelabur asing yang datang ke negara kita ini memberi transfer of technology yang sebenar kepada negara kita. Jangan gunakan negara kita untuk mengajar rakyat kita untuk memasang skru sahaja.

Tuan Chua Jui Meng: Untuk soalan bahagian (a), sukalah saya nyatakan di sini Kementerian saya dan agensi-agensi lain di Kementerian-kementehaan lain sentiasa mengambil berat mengenai perkara yang telah ditimbulkan oleh Yang Berhormat tadi. Kita akan mengkaji dengan lebih mendalam mengenai dengan masalah technology transfer, khususnya pada masa kini kita masuk dalam fasa yang kedua dalam proses perindustrian negara kita. Kita hendak masuk ke dalam satu proses di mana teknologi tinggi akan digalakkan, kita akan tumpukan perhatian kita terhadap teknologi ini. Kita mengambil beratlah apa yang dikatakan tadi oleh Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang.

Mengenai soalan yang kedua, bahagian (b) mengenai screw driver technology, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, kita

faham apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat dari Bukit Bintang dan kita pun ambil berat perkara ini, tetapi kita boteh katakan di sini daripada kajian yang sedikit yang telah dibuat itu bukan sahaja di tahap screw driver technology. Ada bahagian-bahagian dalam industri yang menggunakan teknologi screw driver yang dikatakan tadi tetapi ada juga bahagian-bahagian yang lain kita telah menggunakan teknologi yang tinggi. Seperti di kawasan saya ada sebuah kitang yang menggunakan teknologi dari Jerman Barat yang menggunakan satu proses untuk menggunakan kayu-kayu getah, untuk tukar character ciri-ciri kayu getah kepada kayu yang boleh tahan untuk menggunakannya membuat perkakas-perkakas.

Tuan Yang di-Pertua, dengan petaburan ini juga pelabur-pelabur Malaysia akan dapat pengalaman dan juga teknologi yang lebih luas lagi yang pada satu masa nanti akan dapat digunakan oleh industri tempatan. Di samping itu, keuntungan daripada pelaburan di luar negeri dapat menyumbang kepada imbalan bayaran negara apabila ia dibawa balik ke Malaysia. Perkara ini juga merupakan satu perkara biasa apabila sebuah negara itu mencapai satu tahap pembangunan perindustrian yang lebih maju. Misalnya, negara Korea dan Taiwan pada satu masa dahulu tidak menggalakkan pelabur-pelaburnya untuk melabur di luar negeri. Tetapi pada masa ini mereka merupakan di antara pelabur-pelabur asing yang terbesar yang melabur di Malaysia. Ini secara tidak langsung telah memberi faedah kepada ekonomi kedua-dua negara dari segi memperbesar pasaran dan pendapatan mereka.

Ahli Yang Berhormat dari Kimanis telah menyentuh tentang iklim pelaburan Malaysia, berbanding dengan negara-negara jiran kita.

Tuan Yang di-Pertua, iklim pelaburan negara kita adalah sebanding dengan negara-negara jiran. Faktor-faktor seperti kestabilan politik, infrastruktur yang baik, pekerja yang mudah dilatih dan skim insentif cukai dan cukai, adalah menarik kepada pelabur-pelabur asing. Trend pelaburan asing sejak tiga tahun yang lalu dengan sendiri menunjukkan betapa menarik iklim pelaburan negara. Pelaburan asing dalam projek-projek yang diluluskan di bawah Akta Penyelaras Perindustrian 1975 telah meningkat daripada \$1,687 juta pada tahun 1986 kepada \$16,671 juta bagi tempoh sehingga Nwember 1990.

Langkah-langkah untuk melonggarkan peraturan-peraturan berhubung dengan perlesenan, permit kerja, visa dan pengajian pegawai dagang tclahpun diambil oleh Kerajaan. Keputusan pelabur untuk melabur di negara-negara jiran adalah oleh sebab faktor-faktor lain yang berkait dengan ciri-ciri projek mereka, seperti projek berorientasi perkhidmatan di Singapura, projek berintensif buruh di Thailand dan projek berasaskan pasaran tempatan yang besar di Indonesia. Jika dibanding dengan negara-negara ASEAN, Malaysia merupakan negara ketiga terbesar yang menerima pelaburan dari Jepun dan yang terbesar sekali menerima pelaburan dari Taiwan pada tahun 1989. Ini menunjukkan bahawa pelabur-pelabur tersebut amat tertarik dan mempunyai kepercayaan untuk melabur di negara ini memandangkan suasana pelaburan yang menarik.

Kerajaan-kerajaan Negen juga mempunyai peranan penting di dalam menarik pelaburan ke negeri masing-masing. Mereka seharusnya mewujudkan suasana yang baik dan menyediakan kemudahan-kemudahan yang diperlukan seperti tapak-tapak kilang dan bekalan air dan elektrik. Mereka juga tidak seharusnya menimbulkan perkara-perkara dan keadaan yang boleh menakutkan atau menyulitkan pelabur-pelabur seperti melarang pekerja-

pekerja wanila untuk bekerja di waktu malam, Tindakan seperti ini akan menimbulkan suasana yang negatif di kalangan pelabur-pelabur oleh kerana mereka tidak akan dapat beroperasi secara licin dan cekap untuk membolehkan mereka mendapat pasaran di dalam dan luar negeri.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Padang Terap telah membangkitkan empat isu penting berkaitan dengan Industri Kecil dan Sederhana (IKS) iaitu periamanya, Pelan Induk Perindustrian tidak menekan kepada pembangunan IKS, keduanya satu badan berkanun ditubuhkan untuk IKS, ketiga HCS tidak berfungsi sebagai "feeder", dengan izin, kepada industri besar dan keempat Kerajaan merangka program bersepadu untuk membangunkan IKS di negeri-negen kurang maju seperti Perlis, Kcdah, Kclantan dan Terengganu.

Sebagaimana termaklum, Pelan Induk Perindustrian dirangka adalah bertujuan untuk memberi garis panduan asas atau "direction", dengan izin, kepada Dasar Perindustrian Negara. Oleh itu, kita tidak boleh menyalakan bahawa Pelan Induk Perindustrian tidak memberi keutamaan dan "committed" dalam pembangunan IKS. Di sebaliknya Pelan Induk Perindustrian telah mengiktiraf IKS sebagai satu sektor yang penting dalam pembangunan perindustrian ekonomi negara. Pelan Induk Perindustrian menyarankan supaya IKS dibangun dan dipermodcnkan agar ia dapat bcrfungsi sebagai "industri sokongan" kepada mdustri besar.

Tuan Yang di-Pertua, buat masa ini Kerajaan belum berhasrat untuk menubuhkan satu badan bcrkanun bagi melaksanakan tugas-tugas pembangunan IKS kerana Kerajaan berpendapat tugas-tugas itu dapat dilaksanakan dengan berkesan oleh siruktur yang ada sekarang. Keberkesanan perlaksanaan tugas-tugas ini dapat dilihat di mana Kementerian

ini selaku agensi penyelaras telah berjaya mewujudkan kerjasama dan bekerja dalam satu pasukan dengan agensi-agensi lain yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam pembangunan IKS. Menerusi kerjasama ini, segala khidmat nasihai dari segi kewangan, teknikal, pengurusan, latihan dan pemasaran dirancang dan dilaksanakan sejajar dengan keperluan untuk membangun industri kecil dan sederhana.

Dari pengalaman yang lepas, didapati proses untuk mewujudkan rantai antara IKS dengan industri besar bukan suatu proses yang mudah. Lebih banyak proses industri besar yang kukuh kedudukannya perlu diwujudkan terlebih dahulu. Sungguhpun demikian, melalui program subcontracting, Kementerian ini telah mengenalpasti enam bidang utama iaitu industri otomotif, elektrik, elektronik, mesin dan kejuruteraan ringan, getah dan plastik yang membolehkan rantai itu dilaksanakan. Sebagai contoh, kita telah melaksanakan skim komponen Proton dan telah berjaya melantik syarikat-syarikat IKS menjadi pembekal-pembekal komponen kepada kereta Proton.

Di samping itu, beberapa program sokongan telah dan sedang dilaksanakan oleh Kementerian ini untuk membantu IKS dari segi kewangan, teknikal, tapak kilang dan pemasaran. Program-program tersebut ialah Tabung Bantuan Teknikal Perindustrian Kecil dan Sederhana, Pusat Rujukan Teknologi, Skim Kilang Bimbingan dan Program Pemasaran Bersepadu Konsep Payung. Selain daripada menikmati kemudahan-kemudahan di bawah program-program sokongan ini, IKS juga telah menikmati galakan-galakan yang disediakan di bawah Akta Penggalakan Pelaburan (Pindaan) 1986 dan Akta Cukai Pendapatan 1967. Di antara galakan-galakan tersebut ialah Taraf Pehntis secara otomatis, Elaun Cukai Pelaburan,

pengecualian sepenuhnya daripada duti/cukai ke atas mesin/bahan mentah/komponen/kelengkapan yang diimport.

Berhubung dengan cadangan untuk mengadakan program-program bersepadu bagi pembangunan IKS, Kerajaan sedang melaksanakannya di seluruh negara termasuk di negeri-negeri Perlis, Kedah, Kelantan dan Terengganu. Pelaksanaan program secara bersepadu adalah merupakan satu pendekatan yang lebih efektif dalam memajukan IKS kerana ia melibatkan pengembelian tenaga secara langsung beberapa agensi yang mempunyai kepakaran tertentu dalam bidang kewangan, teknikal, latihan dan pemasaran. Dengan penglibatan ini, pengusaha-pengusaha IKS akan mendapat khidmat nasihat secara langsung dan berterusan dari agensi-agensi berkenaan. Di antara program yang sedang dilaksanakan oleh Kementerian ini dengan menggunakan pendekatan bersepadu ialah Program Pemasaran Bersepadu Konsep Payung dan Skim Komponen Proton. Perlu juga dinyatakan bahawa program-program yang dirancang oleh Kerajaan tidak dikhususkan untuk sesuatu negeri tertentu tetapi ia boleh dinikmati oleh semua negeri. Sungguhpun demikian, Kerajaan mengalu-alukan dan memberi sokongan penuh kepada usaha-usaha Kerajaan-kerajaan Negeri yang telah merangka program khas bagi pembangunan IKS di negeri masing-masing.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Kangar mencadangkan supaya galakan-galakan diberikan supaya lebih banyak industri ditempatkan di luar bandar. Beliau juga mencadangkan supaya industri-industri kampung dimajukan lagi. Pada masa ini sememangnya telah ada galakan yang diperuntukkan kepada projek-projek perkilangan yang dijalankan di kawasan luar bandar khususnya di sektor perindustrian kecil.

Di bawah Akta Penggalakan Pelaburan 1986, syarikat-syarikat perkilangan kecil yang memenuhi kriteria-kriteria tertentu adalah layak diberi galakan Taraf Perintis. Salah satu daripada kriteria tersebut ialah projek yang memberi sumbangan terhadap pembangunan sosio-ekonomi penduduk luar bandar yakni projek-projek perkilangan kecil yang dijalankan di luar bandar. Di samping itu galakan pengurangan pendapatan larasan sebanyak 5% juga turut diberi kepada projek-projek perkilangan yang dijalankan di kawasan-kawasan perindustrian yang digalakkan. Kawasan-kawasan perindustrian ini termasuk jugak kawasan yang kurang maju yang terletak agak jauh dari pusat-pusat bandar utama.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Rompin ada mencadangkan supaya Kumpulan Bumiputera dibentuk sebagai masyarakat perdagangan dan perindustrian yang moden.

Untuk makluman Yang Berhormat, Kerajaan sentiasa memberi kemudahan kepada Bumiputera untuk melibatkan diri dalam perdagangan dan perindustrian. Untuk mewujudkan satu masyarakat Bumiputera yang moden dalam perdagangan dan perindustrian bukanlah merupakan tugas Kerajaan sahaja tetapi melibatkan daya usaha dari usahawan-usahawan Bumiputera sendiri untuk mengambil peluang-peluang perniagaan dan bantuan-bantuan yang disediakan oleh Kerajaan.

Kementerian ini khususnya telah memberi dan akan terus memberi bantuan, kemudahan, galakan dan khidmat nasihat dari masa ke semasa kepada usahawan-usahawan bumiputera yang berkecimpung dalam perdagangan dan perindustrian sebagai usahanya dalam pembentukan satu masyarakat perdagangan dan perusahaan bumiputera. Berkenaan dengan misi-misi perdagangan di luar negeri, Kementerian

ini selalu menawarkan peluang-peluang ini kepada usahawan-usahawan bumiputera sama-sama menyertai misi tersebut. Namun begitu, bumiputera hendaklah bergiat menyertai misi-misi ini untuk mendapat pendedahan secara yang lebih meluas dengan matlamat untuk meningkatkan penyertaan mereka dalam perdagangan antarabangsa.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan pembangunan penyelidikan dan pembangunan (R&D) dan teknologi seperti yang telah ditimbulkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Rompin, Kerajaan memang memberikan perhatian yang berat kepada isu ini, oleh sebab ianya merupakan komponen penting di dalam pembangunan perindustrian negara.

Kerajaan memang menggalakkan pihak swasta mengadakan rancangan R&D supaya dapat meningkatkan proses dan mutu keluaran mereka supaya dapat bertanding dengan keluaran-keluaran negara asing. Teknologi telah berkembang dengan pesatnya dan kejayaan kita di bidang industri pada masa hadapan bergantung kepada sejauh mana kita dapat menyerap teknologi-teknologi baru ke dalam proses pengeluaran kita. Oleh itu, Kerajaan telah menyediakan bantuan dan galakan bagi pihak swasta untuk menjalankan R&D dan meningkatkan tahap teknologi mereka. Di samping itu, agensi-agensi penyelidikan tempatan telah diminta supaya memberi kerjasama yang rapat untuk membantu pihak swasta meningkatkan teknologi mereka.

Berhubung dengan saranan Ahli Yang Berhormat dari Machang supaya pelabur-pelabur membuat pelaburan di negeri-negeri yang mempunyai kadar pengangguran yang tinggi, ini memanglah digalakkan dan telahpun berlaku di beberapa industri seperti tekstil dan pakaian dan elektronik. Ini adalah kerana industri-industri ini merupakan industri-industri yang banyak menggunakan tenaga pekerja dan menghadapi masalah untuk

mendapatkan pekerja-pekerja di kawasan-kawasan seperti Pulau Pinang, Johor Bahru dan Lembah Kelang.

Oleh itu, mereka terpaksa menubuhkan kilang-kilang baru mereka di negeri-negeri yang kurang maju yang mempunyai ramai tenaga pekerja. Terpulanglah kepada negeri-negeri berkenaan untuk berusaha menarik mereka dengan mengadakan kemudahan yang asas yang diperlukan. Mengenai cadangan supaya diadakan suaiu dasar untuk menggalakkan pengambilan pekerja lelaki, ingin dinyatakan di sini bahawa Kerajaan tidak bercadang untuk berbuat demikian oleh kerana ia adalah ditikirkkan tidak perlu.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan cadangan Yang Berhormat dari Pagoh supaya Kerajaan mencadangkan kepada ASEAN supaya mengadakan dialog dengan negeri China, Kerajaan sungguhpun boleh memberi pertimbangan terhadap perkara ini, tetapi sebelum Kerajaan mengambil satu-satu langkah tertentu untuk mengutarakan saranan kita kepada negara ketiga, kesemua anggota-anggota ASEAN perlulah mencapai kata sepakat dan berseiuju supaya dialog tersebut diadakan.

Mengenai dengan pasaran Eropah Timur pula, ingin saya menyalakan bahawa nilai perdagangan di antara Malaysia dan negara negara Eropah Timur telah meningkat daripada \$810.2 juta pada tahun 1985 kepada \$1,455.1 juta pada tahun 1989. Rantau ini juga merupakan satu pasaran yang penting bagi eksport kelapa sawit mentah dan gelah dari Malaysia.

Adalah dijangkakan bahawa nilai perdagangan duahala akan terus meningkat pada masa depan hasil daripada usaha-usaha galakan ekspon yang sedang dijalankan secara berterusan di rantau itu.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan isu yang telah dibangkitkan oleh

Ahli Yang Berhormat dari Kuala Kedah mengenai syarikat-syarikat perkilangan yang menutup operasi mereka selepas tamat tempoh galakan, Kementerian ini tidak ada rekod mengenai tuduhan ini. Walau bagaimanapun, jika dilihat dari segi bilangan syarikat-syarikat perkilangan yang telah ditubuhkan di negara ini sejak tahun 70'an dan masih sedang beroperasi di negara ini selepas tamat tempoh galakannya, isu yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat itu tidak menjadi masalah.

(Timbalan Yang Di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarai)

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kebanyakan dari syarikat-syarikat ini telahpun melabur semula sama ada untuk mengembangkan operasi mereka yang sedia ada ataupun dalam bidang pelaburan baru.

Tuan Yang di-Pertua, sekianlah sahaja penjelasan yang dapat saya berikan kepada beberapa isu tertentu yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang menyentuh bidangkuasa Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri.

Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin):
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna.

4.26ptg.

Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna (Dato' Dr Haji Sulaiman bin Haji Daud): Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan penghargaan dan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbincangan Rang Undang-undang Perbekalan 1991 dan menyentuh beberapa perkara di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna.

Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, bahawa Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna adalah Kementerian yang baru ditubuhkan pada 27hb Oktober, 1990. Adalah menjadi objektif utama Kementerian ini menjaga kepentingan pengguna-pengguna dan rakyat keseluruhannya. Di samping itu juga adalah menjadi tanggungjawab utama Kementerian ini untuk memastikan amatan-amalan perdagangan yang sihat dan teratur dilaksanakan tanpa mcnjejaskan pertumbuhan industri dan perniagaan.

Di Dewan yang mulia ini, saya mengambil kesempatan untuk memberikan penjelasan serba-sedikit kepada perkara-perkara yang dibangkitkan oleh beberapa orang Ahli Yang Berhormat.

Ahli Yang Berhormat dari Tuaran telah membangkitkan perkara berkailan dengan subsidi petroleum oleh Kerajaan sejak menghadapi krisis Teluk adalah untuk kepentingan Pilihanraya Umum. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, akibat dari krisis Teluk kos bahan-bahan petroleum telah tnelambung tinggi di pasaran antarabangsa sehingga 79% bagi petrol premium, 80% bagi disel, 47% bagi LPG dan sebanyak 151% bagi minyak tanah. Walau bagaimanapun, Kerajaan kita telah dapat mengawal harga barang-barang petroleum di negara ini dengan kenaikan setakat 12% bagi petrol premium, 16% bagi disel, 4% bagi LPG dan 14% bagi minyak tanah.

Bagi menjaga kepentingan gotongan pengguna termasuk nelayan seperti yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kuala Kedah, Kerajaan telah mengorbankan pungutan duti yang lebih banyak bagi disel dan minyak tanah. Tindakan ini telah dapat mengelakkan kesan-kesan sampingan seperti inHasi, peningkatan kos dari kenaikan barang-barang pengguna yang lain dan dengan itu tindakan ini tidak ada kaitan dengan

Pilihanraya Umum yang lepas seperti yang dianggapkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Tuaran.

Saya juga ingin menarik perhatian kepada perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Lubuk Antu mengenai minyak petrol yang dijual dengan harga yang tinggi di kawasan luar bandar. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, paras harga yang ditetapkan oleh Kerajaan adalah berbeza di antara satu tempat dengan tempat yang lain disebabkan oleh faktor-faktor seperti kos pengangkutan dan pengedaran serta sumber bekalan bahan tersebut yang diperolehi oleh penjual/peruncit di kawasan berkenaan. Sekiranya penjual/peruncit mcnjual minyak petrol dengan yang harga yang lebih tinggi dari paras yang ditetapkan oleh Kerajaan, maka tindakan undang-undang boleh diambil terhadap mereka.

Adalah tidak benar dakwaan oleh Ahli Yang Berhormat dari Marang yang menyatakan Kerajaan tidak mempunyai perancangan dan juga dakwaan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru yang mengatakan Kerajaan tidak mampu menghalang atau mengawal kenaikan harga barang. Setakat ini hari barang-barang perlu yang harganya tertakluk kepada kawalan harga, Kerajaan tidak pernah menaikkannya dalam tempoh 1990 yang lepas kecuali harga petroleum seperti yang telah dinyatakan sebentar tadi.

Walaupun bagaimanapun, Kerajaan sedar harga beberapa barang-barang perlu yang lain naik dari semasa ke semasa dan faktor-faktor yang menyebabkan kenaikan tni ialah peningkatan kos pengeluaran, kos pengangkutan, perubahan kadar matawang asing dan sebagainya.

Di samping itu, keadaan bekalan dan permintaan sentiasa berubah-ubah mengikut keadaan masa seperti yang berlaku kepada bekalan ikan, ayam dan telur.

Tuan Yang di-Pertua, langkah-langkah untuk menentukan peniaga-peniaga tidak menaikkan harga barang-barang ini dengan sewenang-wenangnya telah dan akan diambil melalui satu sistem penguasaan yang antara lain meliputi mewajibkan penjual-penjual runcit meletakkan tanda harga ke atas jenis barang-barang yang dipamerkan untuk jualan dan Kerajaan akan mengambil tindakan tegas ke atas mereka yang gagal mematuhiinya. Tujuan tanda haiga ini ialah untuk memudahkan para pengguna mengenal-pasti dan membuat perbandingan harga runcit barang-barang berkenaan.

Di samping itu perubahan harga barang-barang itu mudah dikesan. Mengisytiharkan sebanyak 20 jenis barang-barang perlu sebagai barang-barang kawalan sepanjang masa dan sebanyak 25 jenis sebagai barang-barang kawalan di musim-musim perayaan. Tujuannya ialah untuk menentukan bekalan barang-barang itu sentiasa mencukupi di pasaran dan secara tidak langsung harganya dapat distabilkan.

Ketiga, mendapatkan kerjasama pengeluar-pengeluar dan pengimport-pengimport untuk menentukan, dengan izin 'recommended price' ke atas sesuatu barangan sebagai panduan kepada peruncit-peruncit dan seterusnya mempertingkatkan pemeriksaan dan pengawasan ke atas premis-premis perniagaan termasuk menggerakkan bilik gerakan di setiap pejabat cawangan Kementerian di seluruh negara bagi memudahkan orang ramai membuat aduan mengenai kenaikan harga barang-barang dan membolehkan tindakan segera diambil atas setiap aduan yang diterima dan juga melaksanakan program dan meningkatkan kesedaran pengguna dan gerakan kepenggunaan yang positif.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan kita akan mengkaji dah semasa ke semasa senarai barang-barang yang diwajibkan

diletak tanda harga dan barang-barang kawalan dan akan menambah bilangannya jika didapati perlu. Pemeriksaan ke atas premis-premis perniagaan dijalankan secara berterusan setiap masa dan pemeriksaan ini termasuk ke atas pasar-pasar malam dan pasar-pasar basah. Sepanjang tahun 1990 sebanyak 111,645 pemeriksaan telah dibuat di seluruh negara. Pemeriksaan ini telah menghasilkan 3,705 kes dan barang-barang bernilai kira-kira \$1.5 juta telah dirampas. Sukacita dinyatakan bahawa penguasaan dan tindakan-tindakan yang dijalankan setakat ini adalah didapati berkesan dan dapat membendung kenaikan harga barang-barang yang tidak munasabah dan berpatutan sekali pun harga kebanyakan barang-barang tidak dikawal oleh pihak Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, walau bagaimanapun, tindakan-tindakan Kerajaan untuk menentukan harga barang-barang ada batasannya, dengan itu pihak pengguna atau rakyat keseluruhannya adalah bertanggung-jawab membuat pilihan yang sewajarnya di samping membantu Kerajaan membanteras penindasan dalam bentuk kenaikan sewenang-wenangnya. Dalam pada itu pengguna harus sedar bahawa sistem perdagangan bebas yang diamalkan oleh negara di mana harga ditentukan sebahagian besarnya oleh bekalan dan permintaan, adalah sebaik-baik sistem yang dapat menjamin pertumbuhan pemiagaan dan industri.

Akhir sekali, saya mengucapkan terima kasih sekali lagi kepada perhatian-perhatian yang diberikan kepada Kementerian ini oleh Ahli-ahli Yang Berhormat....

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar:
(Bangun)

Dato' Dr Haji Sulaiman bin Haji Daud: . . . dan insya Allah perkara-perkara yang tidak dapat saya jawab atau beri penjelasan di sini saya akan

mengambil perhatian dan tindakan sewajarnya. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin); Kementerian Pertanian.

Dato' Dr Haji Sulaiman bin Haji Daud: Tuan Yang di-Pertua, saya tidak hendak menggunakan begitu banyak masa kerana Yang Berhormat kalau ada apa-apa penjelasan yang perlu, ada lagi masa dalam Jawatankuasa (Committee) nanti boleh bertanya.

Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: (Bangun)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin); Yang Berhormat, sila duduk! Masih banyak Kementerian yang belum menjawab. Hari ini perlu diselesaikan. Kementerian Pertanian.

434 ptg.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian (Tuan Mohd. Sharil bin Haji Omar): Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Yang Berhormat Menteri Pertanian, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan perkara-perkara di bawah bidang tugas Kementerian Pertanian. Sesungguhnya Kementerian Pertanian amat menghargai di atas pandangan dan cadangan yang diutarakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli-ahli Yang Berhormat dari Marang dan Sibul telah membangkitkan masalah sosio-ekonomi nelayan, industri perikanan laut dalam, pencerobohan nelayan asing dan penguatkuasaan Akta Perikanan di Sarawak.

Tuan Yang di-Pertua, dalam usaha Kerajaan untuk memperbaiki taraf sosio-ekonomi nelayan, berbagai rancangan dan projek telah dikenalpasti dan

jalankan oleh Jabatan Perikanan dan Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia. Di antara rancangan-rancangan dan projek yang diketahui secara meluas oleh berbagai lapisan masyarakat sama ada dari golongan nelayan atau bukan nelayan ialah pembangunan industri perikanan laut dalam, latihan angkatan nelayan laut dalam, penubuhan taman laut dan rizab taut serta pembinaan tukun tiruan dari tayar terpakai.

Kesan perlaksanaan rancangan-rancangan dan projek ini mungkin tidak kelihatan secara jelas pada masa ini, tetapi pada hakikatnya ia telah memberi manfaat kepada golongan sasaran sama ada secara langsung ataupun tidak langsung. Sebagai contoh, pendaratan ikan bagi seluruh negara telah meningkat dalam tahun-tahun kebelakangan ini berbanding dengan pendaratan ikan untuk tahun 1988 yang berjumlah 825,631 tan metrik. Pendaratan ikan bagi tahun 1989 telah meningkat kepada 882,492 tan metrik iaitu merupakan pertambahan sebanyak 7%. Dengan bertambahnya pendaratan ikan bagi seluruh negara yang telah dapat mengurangkan import ikan negara disamping meningkatkan pendapatan nelayan-nelayan sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, program pembinaan dan pembesaran unjang-unjang juga telah dapat menambah pendapatan nelayan dari 20% hingga 66% mengikut kajian kekesanan unjang-unjang 1987. Buat masa ini kerosakan unjang-unjang oleh bot-bot pukut tunda dapat dielakkan melalui projek pembesaran unjang-unjang. Dalam Rancangan Malaysia Keenam, nelayan-nelayan juga akan dapat menikmati faedah melalui projek pembangunan perikanan pantai dengan peruntukan berjumlah \$430,000. Bagi memastikan harga ikan yang berpatutan kepada nelayan, LKIM telah menguatkan sistem lelong terbuka yang dilancarkan pada bulan April 1986 di kompleks-kompleks pendaratan ikan di seluruh negara. Melalui sistem lelong terbuka ini,

pulangan yang berpatutan dapat dikawal. Dalam pembangunan industri perikanan laut dalam, dari jumlah 815 perim yang diluluskan, 379 bot telah beroperasi. Perkembangan ini adalah amat menggalakkan memandangkan negara ini baru sahaja memasuki era laut dalam, iaitu dalam tahun 1987 apabila projek ini mula dilancarkan.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa ini, bclum ada sebarang usahasama dalam bidang perikanan laut dalam antara pihak Thailand dan mana-mana syarikat tempatan di Malaysia. Ini tidak mungkin dilaksanakan memandangkan peruntukan yang terdapat dalam Akta Perikanan 1985 tidak membenarkan mana-mana pihak pun berbuat demikian. Selagi Kerajaan Malaysia tidak menandatangani perjanjian perikanan dengan negara berkenaan. Apa yang ada pada hari ini ialah satu bentuk kerjasama dalam bidang pemasaran ikan dan penyediaan lcnaga mahir aniera sebuah syarikat tempatan dengan syarikat-syarikat yang berpengalaman dalam bidang laut dalam di Thailand. Syarikat berkenaan masih lagi aktif dalam penangkapan ikan laut dalam dan ia telah berjaya membina sebuah kilang air batu di Pelabuhan Kuantan untuk keperluannya.

Untuk menampung keperluan tenaga mahir dalam bidang ini, sejak tahun 1987 Jabatan Perikanan telah melatih seramai 586 orang belia dari golongan masyarakat nelayan. Dari jumlah tersebut, kira-kira 17.8% telah pun memasuki industri perikanan pantai. Ini juga merupakan satu perkembangan yang amat menggalakkan bagi negara kita. Selain daripada itu untuk melengkapkan serta mempertingkatkan tahap kemahiran mereka, Kerajaan sedang membina sebuah bot latihan seberat kira-kira 887 g.r.t. dengan kos sebanyak \$22 juta. Bot ini dijangka siap pada pertengahan tahun 1991.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan sememangnya memandang serius mengenai ancaman terhadap nelayan-nelayan tradisional. Dengan sebab itu Kerajaan telah mengadakan peraturan-peraturan yang ketat yang bertujuan untuk membanteras pencerobohan bot-bot berkenaan ke kawasan nelayan-nelayan tradisional termasuk merosakkan unjang bubu mereka yang mengakibatkan kehidupan mereka itu terjejas. Selain dari mengadakan peraturan-peraturan yang ketat, Jabatan Perikanan dengan kerjasama agensi-agensi maritime seperti Tentera Laut Diraja Malaysia, Polis Maris dan juga Teniera Udara Diraja Malaysia telah mempertingkatkan rondaan dan pengawasan di seluruh kawasan perairan perikanan Malaysia.

Di samping itu operasi bersama juga diadakan dari masa ke semasa untuk menentukan nelayan-nelayan tempatan dilindungi secukupnya. Dalam tahun 1989, sebanyak 132 bot asing dan 542 bot pukut tunda tempatan telah ditangkap atas kesalahan menceroboh. Sementara itu dalam tahun 1990 pula, 136 bot asing dan 435 bot pukut tunda tempatan telah dapat ditangkap atas kesalahan yang sama.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Sibu, suka saya menjelaskan di sini bahawa paman-jangan dan penguatkuasaan Akta Perikanan 1985 di Sarawak tidak menimbulkan masalah kepada mana-mana pihak sekiranya mereka memahami hasrat yang sebenar Akta itu digubal. Umum mengetahui bahawa Akta itu adalah digubal bertujuan untuk menguruskan sumber perikanan secara rasional di samping melindungi kepentingan semua lapisan masyarakat nelayan.

Akta itu tidak sepatutnya dipinda atau diubahsuai semata-mata untuk menjaga kepentingan segelintir nelayan pukut tunda yang enggan menghormati

peraturan-peraturan dan syarat-syarat yang ditetapkan dengan mengencipkan kepentingan nelayan-nelayan tradisional yang merupakan golongan majoriti di Sarawak. Dari jumlah 7,955 bot yang terdapat di Sarawak, hanya 1,010 atau lebih kurang 12.7% adalah bot pukut tunda. Kebanyakan daripada bot-bot pukut tunda ini adalah bot-bot yang besar berbanding dengan bot-bot yang mengusahakan perkakas tradisional. Jika bot-bot pukut tunda ini dibenarkan menangkap ikan di tepi pantai, mereka akan memberi persaingan hebat kepada tradisional yang bukan sahaja akan menjejaskan pendapatan nelayan-nelayan tradisional yang daif tetapi juga merosakkan sumber anak-anak ikan akan turut terperangkap dalam keroncong pukut tunda. Keadaan ini jika dibiarkan berterusan boleh menjejaskan sumber perikanan di perairan Sarawak sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, proses memutuskan sesuatu kesalahan yang dilakukan oleh mana-mana nelayan sama ada untuk dikompaun atau dihadapkan ke mahkamah adalah merupakan satu proses undang-undang. Dengan demikian ia perlu diteliti dari semua aspek sebelum sesuatu keputusan itu dibuat kerana ia boleh menimbulkan berbagai implikasi. Dalam perkara ini soal jarak jauh di antara Kuala Lumpur dengan Sarawak tidak boleh dijadikan sebagai alasan kerana pada masa ini kedua-dua pejabat boleh membuat perhubungan melalui mesin Fax dengan serta-merta. Untuk mengelak perkara yang tidak diinginkan berlaku, Kerajaan tidak bercadang untuk menurunkan kuasa memutuskan kompaun atau dihadapkan ke mahkamah ke peringkat negeri.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Batang Sadong telah membangkitkan mengenai pencapaian MARDI di negeri Sarawak dan program-program MARDI dalam tahun 1990an di negeri tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, dalam tahun-tahun 1990an MARDI akan menambah kegiatan-kegiatan penyediaan dan pembangunan di Sarawak, ekoran dari aktiviti-aktiviti sejak tahun 1987. MARDI akan membina tiga buah pejabat dan setesen penyelidikan iaitu yang pertama di Kuching, pejabat dan pusat latihan pembangunan industri makanan. Projek ini bermula dalam tahun 1990 dan wang sebanyak \$3 juta telah diperolehi.

Kedua, membina sebuah stesen tanah gambut di Sesang. Ini merupakan pembangunan kedua dan akan dimulakan pada bulan Mei, 1991. Peruntukan berjumlah \$4.4 juta telah dipohon. Kawasan tanah gambut seluas 1,000 ekar telah diberikan oleh Kerajaan Negeri.

Ketiga, MARDI bercadang membina satu stesen lagi di Bintulu melibatkan kawasan seluas 1,500 ekar dengan belanja sebanyak \$6.9 juta. Perancangan MARDI dalam tahun-tahun 90an adalah seperti berikut.

Yang pertama, meneruskan aktiviti-aktiviti pemindahan dan adaptasi teknologi-teknologi dalam bidang tanaman, ternakan dan memproses makanan berasaskan penemuan-penemuan yang dicapai di Semanjung Malaysia. Dalam hal ini teknologi penanaman koko, sayur-sayuran, buah-buahan, ternakan kerbau dan bebiri akan dipergiatkan. Di samping itu juga teknologi pemerosesan makanan dari bahan-bahan asas tempatan seperti buah-buahan, hasil laut, ayam dan lain-lain akan diteruskan. Petani-petani dan pengusaha-pengusaha akan diberi latihan dan tunjuk ajar.

Kedua, penyelidikan ke atas pengurusan dan kaedah-kaedah pembangunan tanah-tanah gambut akan dilaksanakan di stesen Sesang. Ini akan mengambil kira faktor-faktor khusus keperluan negeri Sarawak dari segi keadaan fizikal, cuaca, jenis-jenis tanaman dan keadaan sosio-ekonomi.

Aktiviti ini akan disumbangkan kepada rancangan-rancangan pembangunan daerah-daerah di Sarawak.

Ketiga, menjalankan penyelidikan-penyelidikan khusus untuk membangun industri-industri tanaman buah-buahan tropika, penanaman koko, ternakan bebiri dan kerbau dan lain-lain tanaman makanan seperti padi dan sayur-sayuran berasaskan kajian-kajian yang dibuat di stesen MARDI di Bintulu.

Di samping penyelidikan-penyelidikan di atas aktiviti pembangunan akan diteruskan dalam semua bidang termasuk tanaman, ternakan dan makanan mengikut keperluan di Sarawak.

Tuan Yang di-Pertua, sehingga kini MARDI telah berjaya mengenal-pasti bidang-bidang berikut sebagai mempunyai potensi baik untuk dimajukan seperti:

- (a) Pemprosesan bahan-bahan makanan di peringkat kecil-kecilan dan sederhana serta industri asas tradisional seperti tabaloi, telur masin dan penyediaan sos, kicap, jeruk dan memproses hasil-hasil laut.
- (b) Memajukan industri tanaman seperti padi sawah, koko, buah-buahan terpilih dan sayur-sayuran.
- (c) Memajukan pengeluaran ternakan ayam, itek, kerbau dan bebiri.
- (d) Membangun kawasan tanah gambut secara sintifik.

Dari pembangunan teknologi pula, teknologi-teknologi berikui telah dipindah kepada sebahagian golongan-golongan sasaran dengan jayanya di beberapa tahap.

Yang pertama, memperkenalkan bebiri malim dan kacukan malim.

Kedua, tanaman buah-buahan seperti belimbing, jambu batu dan limau manis.

Ketiga, penanaman dan pameran koko bermutu tinggi yang dimajukan di Semenanjung Malaysia.

Keempat, memperkenalkan kaedah-kaedah pemeliharaan lebah madu yang diminati oleh kaum Iban.

Kelima, memperkenalkan industri kulat di peringkat kecil-kecilan.

Keenam, latihan dan tunjuk ajar dalam industri makanan dan di samping itu kaedah-kaedah pengawalan kualiti yang lebih baik dalam industri makanan diajar kepada pengusaha-pengusaha.

Aktiviti-aktiviti yang telah dilaksanakan di atas akan diperkembangkan lagi dalam tahun 1990an.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Sepang telah membangkitkan masalah banjir di kampung-kampung di sekitar dan sepanjang Sungai Labu, Sepang..

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan masalah banjir di kampung-kampung sekitar Sungai Labu, masalah ini hanya timbul sejak beberapa tahun kebelakangan kerana sungai ini telah menjadi cetek kesan dari pembangunan pesat di kawasan hulu sungai dan Bandar Baru Salak Tinggi. Pada pertengahan tahun 1988, Jabatan Pengairan dan Saliran daerah Sepang telah menggali semula sebahagian Sungai Labu iaitu sepanjang 6.6 kilometer. Bagi memastikan kawasan-kawasan tersebut dilindungi dari banjir, Jabatan Pengairan dan Saliran Selangor telah memohon peruntukan berjumlah \$2.3 juta di bawah Rancangan Malaysia Keenam untuk projek mendalamkan Sungai Labu sepanjang 12 kilometer. Kerja-kerja ini akan dilaksanakan sebaik sahaja peruntukan diterima.

Tuan Yang di-Pertua, isu utama yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Tumpat ialah mengenai peruntukan Kementerian Pertanian yang sehamasnya digunakan untuk projek-projek yang beiiiaedah dan beliau juga tidak bersetuju Kementerian Pertanian membelanjakan wang sebanyak \$56 juta untuk membangunkan projek Taman Pertanian Bukit Cahaya Seri Alam.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, Kementerian Pertanian sentiasa peka terhadap perancangan projek-projek supaya ia dapat memberi pulangan yang baik kepada pelaburan yang dibuat dan memberi faedah maksima kepada sektor pckcbun kecil. Dalam hal ini ingin ditekankan bahawa projek membangunkan Taman Pertanian Bukit Cahaya Seri Alam adalah merupakan satu projek yang mempunyai wawasan yang mendalam serta memenuhi beberapa tujuan asas. Antaranya projek tersebut akan merupakan sebagai pusat pengumpulan maklumat bagi kajian-kajian yang dijalankan oleh agensi* agensi di bawah Kementerian Pertanian. Di samping menjadikannya sebagai pusat menarik pelancong dan menyediakan kemudahan-kemudahan riadah, taman tersebut juga akan dijadikan sebagai pusat latihan dan pembelajaran dalam bidang pertanian tropika serta dapat menyediakan beberapa pusat kraftangan dari bahan-bahan asli pertanian dan juga tempat untuk menjamu selera berbagai jenis makanan, buah-buahan segar, sayur-sayuran, ikan air tawar, temakan, jus buah-buahan dan makanan laut.

Seperti yang dihasratkan, Taman Pertanian Bukit Cahaya Sri Alam akan merupakan sebuah taman prtanian yang unik dan memenuhi tahap antarabangsa, dipenuhi dengan aktiviti-aktiviti pertanian serta kemudahan-kemudahan rekreasi di dalam suatu persekitaran hutan simpanan yang sejuk dan nyaman. Dengan ini projek Taman Pertanian Bukit Cahaya Sri Alam akan memberi pendedahan yang baik kepada

masyarakat bandar dan luar bandar mengenai aktiviti-aktiviti pertanian yang terdapat di negara ini di samping memberi peluang kepada pelancong-pelancong luar negeri untuk mengenali Malaysia dengan lebih dekat.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Dewan yang mulia ini, penekanan Kementerian Pertanian dalam Rancangan Malaysia Keenam ialah kepada pengeluaran bahan-bahan makanan seperti sayur-sayuran, buah-buahan, temakan dan ikan. Misalannya, ketika ini terdapat permintaan yang baik untuk buah-buahan tempatan bagi pasaran tempatan dan juga pasaran luar negeri. Kawasan-kawasan tanaman buah-buahan lelah meningkat sebanyak 6.4% setahun menghasilkan lebih kurang 1.16 jutatan metrik buah-buahan dalam tahun 1990. Sementara itu nilai eksport buah-buahan telah meningkat dua kali ganda kepada \$ 177.8 juta dalam tahun 1990 berbanding dengan \$72.1 juta dalam tahun 1985.

Untuk sayur-sayuran pula, walaupun luas kawasan yang ditanam tidak banyak berubah, namun pengeluaran sayur-sayuran meningkat 4% setahun kepada 223,600 tan metrik dalam tahun 1990 dengan mengamalkan sistem penanaman yang lebih giat. Sepertimana Dewan yang mutia ini sedia maklum, pengeluaran telur ayam dan khinzir telahpun memenuhi tahap sara diri 100%. Pengeluaran susu walaupun hanya memenuhi daripada keperluan negara, telah meningkat kepada 34 juta liter iaitu peningkatan sebanyak 7.4% setahun. Kesukaran yang dihadapi oleh sektor ini adalah harga tempatan yang didapati lebih tinggi daripada harga antarabangsa. Bagi daging lembu dan kambing tahap sara diri adalah 45% dan 10% masing-masing. Untuk sektor pehkanan pula, pengeluaran ikan telah meningkat sebanyak 7% iaitu kedua-dua jenis, ikan air tawar dan juga ikan laut. Penekanan diberikan kepada perkhidmatan sokongan di sektor ini, termasuk kemudahan kredit yang

diperlukan untuk bot-bot moden dan besar serta penubuhan pusat penyelidikan dan pengeluaran udang negara di Pulau Sayak.

Tuan Yang di-Periua, Kementerian Pertanian sentiasa memberi perhatian khusus terhadap projek-projek yang dijalankan oleh agensi-agensi di bawahnya dan dengan ini peruntukan yang telah diberikan kepada Kementerian Pertanian telah diteliti dengan halus supaya dapat memberi faedah kepada rakyat. Mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat supaya skitn subsidi padi dinaikkan untuk membantu petani-petani yang terlalu miskin, suka saya jelaskan di sini bahawa skim subsidi padi boleh diper-timbangkan untuk dinaikkan. Namun demikian, adalah dikhuatiri bahawa kenaikan tersebut akan hanya memberi faedah kepada pemilik-pemilik tanah yang luas sahaja.

Seperlimana Dewan yang mulia ini sedia maklum, baru-baru ini Kerajaan telahpun mengumumkan kenaikan skim subsidi padi sebanyak 50%. Kini harga padi tempatan adalah dalam lingkungan \$674.76 tan metrik, semcmtara harga padi import dari Thailand adalah lebih kurang \$756.20 tan metrik. Kos ini telah diambil kira peningkatan subsidi padi sebanyak 50%. Ini menunjukkan bahawa harga padi tmpatan sebcnarnya adalah 12% lebih mahal daripada padi yang diimport. Namun demikian, untuk mcmbantu petani-pelani kita dan juga dari aspek keselamatan makanan negara, program penanaman padi akan diteruskan di negara ini.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini sebarang peningkatan subsidi akan melibatkan beban perbelanjaan yang lebih kepada Kerajaan kerana adalah tidak wajar tanggungan peningkatan subsidi ini dibebankan kepada pihak pengguna. Mengenai penyelidikan bagi menghasilkan benih padi yang bermutu tinggi, persoalan yang timbul di sini ialah berkenaan dengan peningkatan

hasil dan juga beras yang bermutu tinggi. Program penyelidikan padi yang dijalankan oleh MARDI adalah untuk meningkatkan daya pengeluaran dan seterusnya memaksimakan pendapatan petani-petani padi dengan meningkatkan teknik pengeluaran, kos efektif, memperbaiki potensi penghasilan dan kualiti padi serta meningkatkan sistem pengurusan lepas tuai padi yang efisien. Program-program yang dijalankan kan menyokong matlamat dasar Kerajaan untuk mengurangkan kemiskinan dan mengekalkan pengeluaran beras negara lebih daripada 60% tahap sara din setaras dengan perlambahan permintaan pada dekad yang akan datang. Pengcluaran padi dan bcras negara dengan ini akan terus dipertingkatkan ke tahap yang lebih tinggi melalui penggunaan varieti-varieti baru yang telah berhasil dan bermutu tinggi, penggunaan input-input pengeluaran yang lebih cekap dengan pengurangan halangan basil akibat makhluk-makhtuk perosak dan kehilangan lepas tuai. Kerajaan tidak bercadang untuk membuka kawasan-kawasan baru bagi penanaman padi, malah akan melipatgandakan usaha-usaha di lapn kawasan jelapang padi negara.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai dengan cadangan supaya negara berdikari dalam pengetuaran barangan ternakan dan seterusnya akan mengurangkan aliran keluar wang negara, sepertimana yang telah dimaklumkan kpada Dewan yang mulia ini, negara kini telahpun memenuhi tahap sara diri bagi ternakan ayam, khinzir dan telur. Scmentara bagi sektor daging lembu, negara telahpun memenuhi tahap sara diri sebanyak 45% dan program-program unluk mcningkatkan lagi pengeluaran daging lembu melalui sistem "feed-lot" dan program baik-baik akan dipergiatkan. Bagi daging kambing pula, ketika ini ncgara telah memenuhi sebanyak lebih kurang 10% tahap sara diri dan pengeluaran dijangka akan meningkat dengan banyaknya selaras dengan program-

program untuk memelihara kambing di kawasan-kawasan tanaman getah dan ketapa sawit.

Hasrat Kerajaan dalam meningkatkan tahap sara diri komoditi-komoditi berkenaan bukan sahaja dapat mengurangkan aliran keluar wang negara, bahkan juga dapat meningkatkan penglibatan petani-peiani dalam menghasilkan barangan makanan negara. Walau bagaimanapun, kos pengeluaran bahan-bahan komoditi berkenaan perlu dikaji dengan lebih teliti supaya kos tempatan adalah setanding dengan kos yang diimport.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan supaya Akta Perikanan dikaji semula, bantuan modal tanpa faedah diberikan kepada nelayan-nelayan miskin dan pusat pemerosesan ikan dan hasil ikan disediakan, sukacita saya memaklumkan kepada Dewan yang mulia ini bahawa Akta Perikanan sedang dalam proses kajian oleh Kementerian Pertanian dan dalam masa yang sama Kementerian sedang mendapatkan pandangan daripada Ahli-ahli Parlimen yang mewakili penduduk-penduduk kawasan pantai. Sementara itu program pembangunan rakyat termiskin sedang dilaksanakan sekarang di seluruh negara yang bertujuan untuk melepaskan keluarga-keluarga termiskin dari belenggu kemiskinan dan meningkatkan kemampuan mereka untuk berdikari. Beberapa program baru telah dikenalpasti seperti program pinjaman tanpa faedah yang disediakan oleh Bank Perlanan Malaysia dan Amanah Ikhtiar Malaysia. Pinjaman tanpa faedah ini disediakan sebagai satu alternatif kepada bentuk pemberian secara langsung bagi projek-projek ekonomi yang bertujuan meningkatkan pendapatan. Ianya juga bertujuan untuk menyediakan sumber kewangan yang mudah kepada petani-petani dan nelayan-nelayan termiskin secara individu, keluarga atau kumpulan dengan syarat-syarat yang longgar bagi menggalakkan penyertaan mereka dalam kegiatan ekonomi.

Berhubung dengan penubuhan Pusat Pemerosesan Ikan, Kementerian Pertanian telah mewujudkan beberapa pusat, contohnya, di Genting, Kelantan. Pusat-pusat pemerosesan ikan ini akan ditambah bilangannya dari masa ke semasa.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon maaf jika sekiranya ada perkara-perkara yang tidak sempat dijawab. Kementerian Pertanian akan meneliti perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dan tindakan yang sewajarnya akan diambil. Saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi perhatian, pandangan dan cadangan-cadangan untuk kebaikan para petani, nelayan dan penternak. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin):
Kementerian Pendidikan.

5.01 ptg.

Timbalan Menteri Pendidikan (Dr Leo Michael Toyad): Bagi pihak Menteri Pendidikan, Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya mengucapkan berbilang terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Belanjawan Am 1991 dan mengemukakan isu dan cadangan yang menyentuh Kementerian Pendidikan. Seterusnya saya ingin memberi serba sedikit penjelasan dan ulasan kepada pandangan, teguran dan kritikan yang telah timbul oleh Ahli-ahli Yang Berhormat tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Marang menyatakan Kerajaan gagal berusaha melahirkan insan sempurna melalui sistem pendidikan yang berteras kepada falsafah Pendidikan Negara. Ini adalah berdasarkan kepada kerapnya berlaku kejadian keruntuhan akhlak, tidak berdikari, penyelewengan, rasuah dan

sebagainya. Sebenarnya pendidikan yang asas dalam diri kanak-kanak bermula juga di mmah. Di samping itu pengaruh masyarakat dan alam persekitaran juga turut mencorakkan peribadi sikap dan nilai yang dipegang oleh seseorang. Peranan sistem pendidikan formal atau sekolah adalah untuk memberikan ilmu, nilai dan kemahiran secara teralur di beberapa peringkat sesuai dengan perkembangan diri serta kematangan pelajar. Walaupun sekolah berusaha sedaya upaya untuk melengkapkan diri para pelajar dari segi rohani jasmani dan intelek, kita tidak naTikan bahawa keberkesanannya juga bergantung kepada amalan dan sokongan yang boleh didapati daripada masyarakat.

Dalam kedua-dua kurikulum rendah dan menengah kini telah ditekankan konsep sepaduan dalam membina diri pelajar secara menyeluruh dan seimbang. Di samping itu strategi utama yang digunanya ialah pencrapan nilai-nilai murni merentasi kurikulum. Di antaranya termasuklah nilai dan sifat rajin, berdikari, jujur dan amanah. Matlamatnya ialah untuk mclahirkan pelajar yang beriman, berilmu, berketampilan, berakhlak mulia dan bertanggungjawab dan berbakti.

Bagi menjawab saranan dari Yang Berhormat dari Sungai Petani, sukaiah dinyatakan di sini bahawa sungguhpun pendidikan 9 tahun tidak diwajibkan kepada semua murid, tetapi Kerajaan mempunyai dasar untuk menyediakan tempat dalam pendidikan bagi semua orang. Enrolment di peringkat menengah rendah adalah tinggi iaitu 83%. Ini dilaksanakan dengan sistem naik darjah dari Tahun Satu hingga Tingkatan Tiga secara automatis.

Yang Berhormat dari Marang juga menyeru supaya Kementerian Pendidikan membina lebih banyak lagi universiti. Dalam usaha untuk menambahkan tempat di institusi-institusi pengajian tinggi di samping

mencepatkan proses pembangunan wilayah, Kementerian Pendidikan telahpun membina dan membesarkan beberapa kampus induk serta cawangan-cawangan institusi pengajian tinggi di seluruh negara. Berkaitan dengan kekurangan tempat di sekolah-sekolah menengah agama pula, Kementerian Pendidikan telah berusaha mengatasinya dengan menambahkan lagi bilangan sekolah menengah kebangsaan agama di seluruh negara. Sehingga tahun 1990, Kementerian Pendidikan telah mendirikan sebanyak 38 buah sekolah menengah kebangsaan agama. Selain daripada itu, Kementerian Pendidikan mengadakan kelas-kelas aliran agama Islam di sekolah-sekolah menengah kebangsaan biasa. Sehingga tahun 1990, sebanyak 40 buah sekolah menengah kebangsaan biasa telah mengadakan kelas aliran agama Islam. Melalui beberapa langkah yang disebutkan tadi, adalah diharapkan kekurangan tempat bagi pendidikan di peringkat menengah agama akan dapat kita atasi.

Yang Berhormat dari Bayan Baru pula meminta diberi satu kuasa rundingan dalam sistem tawar-menawar bagi perkhidmatan perguruan. Dalam hal ini, Kementerian Pendidikan sentiasa sedia berunding mengenai gaji dan penyelarasan perkhidmatan pegawai-pegawai Perkhidmatan Pendidikan. Struktur baru Perkhidmatan Pendidikan lebih dikenali sebagai Perkhidmatan Dua Skim yang baru sahaja bcrkuatkuasa mulai 1hb Januari, 1989 dan masih lagi dalam proses pelaksanaan adalah hasil perundingan dilakukan antara Kementerian Pendidikan, Kesatuan-kesatuan Guru dan pegawai-pegawai Perkhidmatan Pendidikan.

Ahli-ahli Yang Berhormal dari Bayan Baru, Sibn, Segamat, Petaling Jaya, Seputeh, Bagan Serai dan Bukit Mertajam mencadangkan supaya Kementerian Pendidikan memberi beberapa kelonggaran untuk murid-murid SRJK(C) dan SRJK(T) yang mendapat 6A untuk terus ditempatkan

di Tingkatan Satu. Berdasarkan kepada Akta Pelajaran 1961, kelas peralihan ialah satu daripada peringkat dalam sistem pendidikan bagi murid-murid yang berada di sekolah rendah jenis kebangsaan melaluinya sebelum meneruskan pelajaran ke peringkat menengah rendah. Walau bagaimanapun, kelonggaran telah diberi dengan mensyaratkan pelajar-pelajar yang mendapat 6A mengambil Ujian Khas Bahasa Malaysia.

Tuan Lim Guan Eng: *(Bangun)*

Mengenai isu penempatan guru-guru terlatih Bahasa Malaysia ditempatkan di SRJK(C)....

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Timbalan Menteri, sebentar. Adakah jalan.

Dr Leo Michael Toyad: Boleh timbulkan di peringkat Jawatankuasa.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Teruskan.

Dr Leo Michael Toyad: yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat dari Seputih sememangnya menjadi amalan dan hasrat Kementerian Pendidikan untuk menempatkan guru-guru yang terlatih dalam Bahasa Malaysia di semua sekolah menengah dan rendah termasuk sekolah menengah jenis kebangsaan. Usaha untuk kita melatih lebih ramai guru lagi dalam berbagai bidang sedang giat dijalankan.

Yang Berhormat dari Pasir Mas pula mencadangkan setiap tahun Kementerian Pendidikan hendaklah mengadakan sekurang-kurangnya satu projek di Kelantan. Sebenarnya Kementerian Pendidikan tidak pernah mengabaikan tanggungjawab dalam menyediakan kemudahan pendidikan bagi kesemua negeri di Malaysia termasuk negeri Kelantan. Bagi negeri

Kelantan khasnya dalam tempoh Rancangan Malaysia Kelima, Kementerian ini telah membelanjakan hampir \$255.3 juta bagi melaksanakan 1,009 buah projek yang meliputi projek pendidikan rendah, menengah, asrama, rumah guru, pendidikan tinggi dan sebagainya.

Pelaksanaan satu-satu projek di sebuah daerah dalam negeri tertentu adalah dibuat berdasarkan kepada keperluan dan kesesuaian projek tersebut ditempatkan di daerah berkenaan. Contohnya bagi kawasan Pasir Mas khasnya, setelah melaksanakan dua projek sekolah menengah yang baru dan dalam tempoh Rancangan Malaysia Keenam, beberapa cadangan projek baru telah dikemukakan.

Yang Berhormat dari Sibul menimbulkan masalah kekurangan guru di SRJK(C) dan menyarankan Kementerian Pendidikan supaya mengatasi masalah tersebut dengan mengambil calon-calon lulusan Senior Middle III untuk memasuki maktab perguruan dan mempergiatkan lagi promosi iklan untuk menjadi guru melalui media-massa. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, adalah menjadi amalan Kementerian Pendidikan menambahkan bilangan pengambilan guru-guru bukan sahaja pengajian Cina tetapi guru-guru matapelajaran lain berdasarkan kepada keperluan ke maktab-maktab perguruan kita. Kementerian Pendidikan tidak dapat menerima calon-calon kursus perguruan berdasarkan kepada kelulusan Senior Middle III kerana kelayakan tersebut tidak diiktirafkan oleh Kerajaan untuk tujuan lantikan sebagai guru pelatih.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan promosi atau iklan-iklan untuk calon guru adalah menjadi amalan Kementerian Pendidikan sejak tahun 1981 lagi mengiklankan pengambilan guru melalui akhbar-akhbar tempatan dan juga Radio dan Televisyen Malaysia.

Yang Berhormat dari Sibu juga mengatakan Sarawak sudah ketinggalan 10 tahun dalam penguasaan Bahasa Malaysia dan mencadangkan supaya Kementerian Pendidikan memberi kelonggaran kepada pelajar-pelajar Sarawak untuk memasuki maktab perguruan dan institusi pengajian tinggi dan guru-guru pula diberi kelonggaran bagi tujuan kenaikan pangkat. Sehubungan dengan ini walaupun keperluan Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar di sekolah-sekolah di Sarawak lebih lewat daripada Semenanjung prestasi calon-calon Sarawak bagi matapelajaran Bahasa Malaysia tidaklah jauh berbeza dengan calon-calon di negeri lain.

Kementerian Pendidikan telahpun memberi kelonggaran tertentu kepada pelajar-pelajar Sarawak dari segi kemasukan ke Maktab Perguruan dan universiti tempatan. Guru-guru di Sarawak juga diberi kesempatan untuk mendapatkan peluang kenaikan pangkat setelah melalui kursus-kursus yang dianjurkan oleh Kementerian Pendidikan.

Yang Berhormat dari Sibu menyarankan supaya Kementerian Pendidikan mengarahkan guru-guru dari Sekolah Bantuan Kerajaan membantu mengelolakan Ujian Amali untuk peperiksaan SPM dan STPM di sekolah-sekolah swasta Cina.

Mengikut peraturan yang ada sekarang calon-calon daripada sekolah swasta yang mengambil Amali Sains adalah ditempatkan di Pusat Peperiksaan Sekolah Bantuan Kerajaan,

Yang Berhormat-Yang Berhormat dari Sibu, Lanang, Marudu, Tuaran, Keningau dan Kumanis meminta ditubuhkan universiti di Sabah dan Sarawak.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, penubuhan sesebuah universiti itu tidak berasas kepada

permohonan dari sesebuah negeri sahaja, tetapi berdasarkan kepada perancangan pendidikan secara makro atau keseluruhannya.

Pada masa ini telah terdapat Kampus-kampus Cawangan Universiti Pertanian Malaysia (UPM)

Tuan Lim Guan Eng: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat Timbalan Menteri, hendak beri jalan?

Dr Leo Michael Toyad: Panjang lagi Yang Berhormat, minta izin kalau boleh beliau menimbulkan dalam Jawatankuasa.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Elok Yang Berhormat teruskan.

Dr Leo Michael Toyad: Ramai Ahli-ahli Yang Berhormat menunggu jawapan dari Kementerian ini juga.

Tuan Lim Guan Eng: Saya hendak membuat penjelasan.

Ini bukan penggal pertama Yang Berhormat, Yang Berhormat tentu mampu menjawab.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Yang Berhormat dari Kota Melaka, sila duduk! Dia tidak beri jalan.

Dr Leo Michael Toyad: Bukan mampu atau tidak mampu, panjang lagi saya hendak menjawab.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Teruskan.

Tuan Lim Guan Eng: Saya yakin tentu dia mampu menjawab.

Dr Leo Michael Toyad: Yang Berhormat yang lain masih menunggu.

Tuan Lim Guan Eng: Kita boleh tunggu, tidak apa.

Dr Leo Michael Toyad: Kampus-kampus Cawangan ini, di samping kampus-kampus induk yang sedia ada bukan sahaja mampu menerima calon-calon yang layak dari negeri-negeri tersebut malah juga dari beberapa negara luar, termasuk negara-negara ASEAN seperti yang diamalkan sekarang.

Yang Berhormat dari Sibuluan: juga menyarankan supaya diperuntukkan lebih banyak tempat bagi pelajar-pelajar dari Sarawak di institusi pengajian tinggi tempatan. Sebenarnya pengambilan pelajar untuk memasuki sesuatu kursus di universiti-universiti tempatan bergantung kepada keputusan peperiksaan, bilangan tempat yang disediakan bagi satu-satu kursus dan syarat-syarat khas Pakulti. Namun begitu, pada masa-masa yang lepas pelajar-pelajar dari Sabah dan Sarawak telah diberi pertimbangan khas dan kelonggaran tertentu untuk memasuki universiti-universiti tempatan.

Permohonan supaya ditambahkan peruntukan tempat di universiti haruslah dilihat dalam konteks perancangan keseluruhan negara, dan kualiti calon siawazah bagi keperluan pembangunan negara.

Yang Berhormat dari Kemper dan Kapit: telah menyentuh perkara Akta Pendidikan baru, khususnya mengenai Seksyen 21(2) Akta Pelajaran 1961 dan faedahnya Akta itu. Peruntukan yang sama dengan Seksyen 21(2) Akta Pelajaran 1961 tidak terdapat dalam draf undang-undang pendidikan yang baru. Akta Pendidikan yang baru yang dicadangkan itu bertujuan untuk memperkukuhkan Sistem Pendidikan yang ada bagi memenuhi keperluan mas kini dan masa depan masyarakat.

Akta itu berhasrat mewujudkan sistem pendidikan yang pelbagai tetapi komprehensif skopnya di samping memupuk perpaduan negara melalui pembangunan budaya, sosio-ekonomi dan politik selaras dengan prinsip-prinsip Rukunegara. Oleh itu dapatlah dikatakan bahawa Akta itu akan memberikan manfaat kepada kanak-kanak keseluruhannya.

Yang Berhormat dari Kapit: juga telah menimbulkan kemudahan sukan di sekolah-sekolah luar bandar untuk meningkatkan mutu sukan anak-anak desa. Dengan pelaksanaan KBSR dan KBSM di sekolah-sekolah di seluruh negara, Kementerian Pendidikan juga memberatkan matapelajaran Pendidikan Jasmani dan aktiviti kurikulum yang termasuk aktiviti-aktiviti sukan.

Yang Berhormat dari Sibuluan, Yang Berhormat dari Batang Lupar dan Yang Berhormat dari Alor Setar: meminta agar peruntukan yang lebih banyak disalurkan bagi pembinaan dan pembaikpulihan sekolah, khususnya sekolah-sekolah di luar bandar.

Untuk makluman kedua-dua Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pendidikan semasa mengambil perhatian terhadap keadaan bangunan sekolah sama ada di bandar mahupun di luar bandar. Keadaan sekolah di kawasan luar bandar yang menyedihkan bukan sahaja berlaku di negeri Sarawak bahkan juga di negeri-negeri di Semenanjung dan juga di Sabah.

Pada tahun 1990 Kementerian Pendidikan telah memperuntukkan sebanyak \$50 juta oleh agensi Pusat, bagi negeri Sarawak khasnya sejumlah \$3.3 juta telah diperuntukkan bagi melaksanakan kerja-kerja tersebut. Kementerian Pendidikan menyedari bahawa peruntukan berkenaan tidak mencukupi bagi mengatasi masalah keadaan bangunan sekolah di seluruh negara. Oleh itu dalam Rancangan Malaysia Keenam, Kementerian ini telah

memohon peruntukan yang lebih banyak bagi membolehkan keadaan semua sekolah di negara ini dipertingkatkan.

Menyentuh saranan Yang Berhormat dari Santubong adalah dinyatakan bahawa Kerajaan menyedari tentang perlunya diwujudkan Perpustakaan Desa di kawasan-kawasan pendalaman dan secara kebetulan pihak Perpustakaan Negara telah merancang menubuhkan lebih banyak Perpustakaan Desa di bawah Rancangan Malaysia Keenam. Sementara itu perkhidmatan Perpustakaan Bergerak disediakan pada semua pembaca dan bakal pembaca, bukan sahaja di luar bandar tetapi meliputi kawasan-kawasan pinggir bandar yang terpencil dan berjauhan dari pusat perkhidmatan perpustakaan.

Seterusnya Yang Berhormat dari Sibul dan Yang Berhormat dari Alor Star juga telah meminai agar Kementerian Pendidikan memberi bantuan kepada semua Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan.

Sukalah dijelaskan di sini bahawa sebenarnya Kementerian Pendidikan tidak pernah mengabaikan Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan Bantuan Penuh, dan Bantuan Modal dalam pemberian bantuan. Contohnya, dalam Rancangan Malaysia Keenam sejumlah \$47 juta telah digunakan untuk membina, menyediakan kemudahan tambahan dan memperbaiki keadaan bangunan Sekolah-sekolah China berkenaan di seluruh negara. Daripada jumlah peruntukan tersebut \$38 juta telah digunakan untuk Sekolah-sekolah China Bantuan Penuh dan \$8.7 juta bagi Sekolah-sekolah Bantuan Modal.

Yang Berhormat dari Sepang dan dari Shah Alam memohon supaya Kementerian Pendidikan membina lebih banyak Sekolah Menengah Vokasional, terutamanya di Bandar Baru Salak Tinggi, Sepang.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di negeri Selangor sehingga kini terdapat 2 buah Sekolah Menengah Vokasional, iaitu di Kelang dan juga di Sungai Buluh dan dua buah lagi iaitu di Shah Alam dan Kajang adalah dalam pembinaan.

Dalam Rancangan Mataysia Keenam dua buah lagi Sekolah Menengah Vokasional telah dirancang untuk dibina di Rawang dan Kuala Selangor. Sekolah-sekolah Menengah Vokasional dalam negeri Selangor ini telah dan juga dirancang ditempatkan mengikut kriteria tertentu dan tidak hanya tertumpu di sesebuah kawasan sahaja. Jumlah tersebut adalah mencukupi untuk menampung kemasukan pelajar-pelajar pada masakini.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada masa ini terdapat juga sebanyak 58 buah Sekolah Menengah Vokasional sedang beroperasi di negara ini, manakala 12 buah Sekolah Menengah Vokasional lagi sedang dalam pembinaan di bawah Program Pinjaman Bank-bank Pembangunan Asia yang ketiga (ADB3) yang dijangka siap semuanya dalam tahun 1991. 8 buah Sekolah Menengah Vokasional lagi dirancang untuk dibina dalam Rancangan Malaysia Keenam.

Ahli Yang Berhormat dari Tuaran mencadangkan supaya Kementerian Pendidikan mengambil berat tentang guru-guru terlatih di Sabah. Berhubung dengan perkara tersebut Kementerian Pendidikan sentiasa memberi peluang yang sama kepada semua guru di seluruh negara termasuk guru-guru di negeri Sabah. Contohnya dalam pemilihan untuk kursus-kursus dalam Perkhidmatan Guru dari Sabah juga diberi peluang yang sama.

Berhubung dengan isu kekurangan tempat penginapan asrama bagi pelajar-pelajar di Sabah, sebenarnya sehingga kini kemudahan asrama yang sedia ada masih kekurangan penghuninya. Asrama

tersebut dapat menampung lebih ramai pelajar lagi. Di Sabah terdapat 84 buah sekolah yang ada asrama, yang boleh menampung 22,119 orang penghuni, walaupun setakat ini asrama ini telah diisi oleh 17,071 orang penghuni sahaja.

Yang Berhormat dari Tuaran juga meminta Kementerian Pendidikan menyiasat keadaan asrama-asrama di Tamparuli yang kebanyakannya dibuat daripada buluh.

Mengenai isu asrama di Tamparuli yang dibuat daripada buluh, sebenarnya asrama ini dibina di Kampung Buntul, Tamparuli kira-kira 1 kilometer dari SMK Tamparuli dan terletak di luar kawasan sekolah. Pihak sekolah dan Jabatan tidak bertanggungjawab membina asrama tersebut, oleh itu asrama ini bukanlah bangunan di bawah pentadbiran dan pengurusan sekolah atau Jabatan Pendidikan Negeri Sabah.

(Tuan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarai)

Yang Berhormat dari Kimanis meminta Kerajaan membina institusi tinggi termasuk Politeknik di Sabah bagi menampung lepasan pelajar Tingkatan V dan VI. Sebuah Politeknik akan dibina di Wilayah Persekutuan Labuan dalam Rancangan Malaysia Keenam.

Menyentuh pertanyaan tentang langkah-langkah yang telah diambil untuk mengatasi kekurangan Sekolah Rendah dan Menengah di Sabah pula, sukarlah dijelaskan bahawa kekurangan sekolah-sekolah tersebut di seluruh negara tidaklah dapat dielakkan.

Di Sabah dalam tempoh Rancangan Malaysia Kelima, sejumlah 37 buah sekolah rendah dan 7 buah sekolah menengah baru yang melibatkan peruntukan berjumlah \$416.8 juta juga telah dan sedang dilaksanakan.

Di samping itu sejumlah \$12.27 juta telah dibelanjakan bagi melaksanakan projek pembinaan bilik-bilik darjah tambahan di sekolah yang sedia ada. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Keenam, dijangka sejumlah 22 buah sekolah rendah dan 32 buah sekolah menengah baru akan dibina bagi negeri Sabah. Ini tertakluk kepada peruntukan Rancangan Malaysia Keenam yang akan diluluskan kelak.

Cadangan Yang Berhormat dari Kok Lanas supaya Kementerian Pendidikan membatalkan atau menarik balik arahan pertukaran guru-guru dari Kelantan ke Sabah, sebenarnya pertukaran guru-guru tersebut adalah merupakan satu urusan biasa. Semua perlakuan yang dilakukan oleh Kementerian adalah demi kepentingan pendidikan di atas sebab-sebab seperti mengisi jawatan yang dikosongkan oleh pegawai perkhidmatan pendidikan yang telah bersara atau meletakkan jawatan, mengisi jawatan kosong di sekolah-sekolah baru, permohonan bertukar dari pegawai-pegawai perkhidmatan pendidikan dan juga kita memberi pengalaman baru kepada pegawai perkhidmatan pendidikan yang berkenaan.

Tuan Haji Wan Mohd. Jamil bin Wan Mahmood: (*Bangun*)

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Timbalan Menteri, ada yang bangun, hendak beri jalan ataupun tidak.

Dr Leo Michael Toyad: Tidak, tidak ada masa. Boleh timbulkan kemudian.

Harus ditegaskan di sini walaupun Kementerian Pendidikan mengutamakan kepentingan pendidikan dalam melakukan pertukaran ia masih peka kepada rayuan-rayuan dan sedia menimbangkan sekiranya alasan-alasan yang diberikan adalah munasabah. Malahan 11 orang telah ditarik balik arahan pertukaran mereka atas alasan kesihatan, umur dan lain-lain.

Ahli-ahli Yang Berhormat dari Segamat dan Telok Kemang mencadangkan supaya SRJK bantuan modal ditukarkan kepada sekolah bantuan penuh. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pertukaran status sekolah bantuan modal kepada sekolah bantuan penuh adalah tertakluk kepada permohonan dan dipertimbangkan mengikut kes demi kes. Pertimbangan-pertimbangan ini diasaskan kepada peruntukan-peruntukan dan dasar-dasar tertentu yang termaktub dalam Akta Pelajaran 1961.

Yang Berhormat dari Tapah telah mencadangkan supaya taraf bantuan penuh diberikan kepada sekolah bantuan modal agar mewujudkan dua jenis sekolah sahaja iaitu sekolah Kerajaan dan sekolah swasta. Dalam perkara ini ingin saya jelaskan bahawa Kerajaan memang memberi bantuan mengurus atau geran per kapita yang penuh kepada sekolah-sekolah bantuan modal dan dari segi geran modal atau capital grant ini bantuan sepełuh tidak dapat diberikan kerana tapak sekolah seperti ini tidak dimiliki oleh pihak Kerajaan. Undang-undang adalah memperuntukkan sekolah bantuan modal dan sekolah jenis ini akan terus wujud selama tapak-tapak sekolah ini merupakan tapak-tapak yang bukan dimiliki oleh Kerajaan.

Yang Berhormat dari Segamat mempertikaikan Dasar Kementerian Pendidikan terhadap mutu Bahasa Malaysia di Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan dan meminta supaya pengajaran Bahasa Malaysia antara Sekolah Kebangsaan dan Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan SRJK diselaraskan. Sebenarnya, dasar yang dilaksanakan oleh Kementerian Pendidikan adalah selaras dengan peruntukan yang terkandung dalam Akta Pendidikan 1961.

Di Sekolah-sekolah Rendah Jenis Kebangsaan, bahasa pengantar yang digunakan ialah bahasa Cina atau bahasa Tamil sementara itu di Sekolah

Kebangsaan dan di Sekolah Rendah Kebangsaan pula, bahasa yang digunakan ialah Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar dengan semua matapelajaran diajar dalam Bahasa Malaysia kecuali bahasa Inggeris. Oleh itu, kedudukan Bahasa Malaysia di SRJK tidak boleh disamakan dengan Bahasa Malaysiadi Sekolah Kebangsaan atau Sekolah Rendah Kebangsaan yang diterima sejak Darjah Satu lagi secara menyeluruh dan merentasi semua matapelajaran kecuali bahasa Inggeris.

Sehubungan dengan ini masa yang diperuntukkan untuk mengajar Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar di Sekolah Kebangsaan dan Sekolah Rendah Kebangsaan dengan Bahasa Malaysia di SRJK adalah lidak sama. Oleh itu, sukatan pelajaran yang digunakan oleh SK, SRK dengan SRJK tidak dapat disamakan. Faktor-faktor di atas yang saya sebutkan tadi sudah tentu mempengaruhi penguasaan dan pencapaian pelajar di kedua-dua jenis sekolah tersebut.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat dari Marudu dan Teluk Kemang, peruntukan sebanyak \$5,552 juta yang diberikan itu bukan sahaja untuk meningkatkan mutu pendidikan di sekolah-sekolah tetapi juga untuk meningkatkan pendemokrasian pendidikan. Walau bagaimanapun, peruntukan ini masih lagi tidak mencukupi untuk meliputi keseluruhan program yang dirancang.

Yang Berhormat dari Balang Lepar mengatakan peruntukan yang terbesar bagi Kementerian Pendidikan menunjukkan usaha Kerajaan untuk membasmi buta huruf di luar bandar.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di antara langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian Pendidikan untuk mengatasi buta huruf ialah menambatkan lagi penyertaan murid-murid

di sekolah-sekolah rendah dengan memberi pendidikan percuma. Di samping itu khidmat sokongan dibert kepada muhd-murid miskin seperti skim pinjaman buku teks, rancangan makanan tambahan dan projek susu sekolah. Kadar enrolmen di sekolah rendah telah meningkat dari 94.3% dalam tahun 1984 kepada 99.3% pada tahun 1990. Kementerian Pendidikan juga akan memberi kemudahan pra sekolah secara berperingkat di kawasan-kawasan tertentu yang belum mempunyai kemudahan tersebut.

Yang Berhormat dari Batang Lupar juga menyarankan supaya bilik-bilik darjah dan asrama-asrama yang usang diperbaiki. Bagi mengatasi masalah bangunan u^{ang} dengan peruntukan berjumlah \$50 juta dari agensi pusat pada tahun 1990, Kementerian telah dan sedang melaksanakan kerja-kerja pembaikan, pengubahsuaian dan peningkatan taraf kemudahan ke 1,625 buah sekolah di seluruh negara. Bagi negeri Sarawak, seperti saya katakan tadi sejumlah \$3.3 juta telah diperuntukkan bagi melaksanakan kerja-kerja tersebut. Separuh dari itu ialah \$2.3 juta bagi pendidikan rendah dan \$1 juta untuk pendidikan menengah. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Keenam kita jangka sejumlah \$250 juta akan diperuntukkan bagi lujuan berkenaan.

Kementerian Pendidikan menerima baik cadangan Yang Berhormat dari Tanjong Karang supaya ditubuhkan rumah guru di seluruh negara. Walau bagaimanapun, perlaksanaannya bergantung kepada peruntukan yang sedia ada serta keutamaan projek di bawah Kementerian pendidikan sebab kita masih memerlukan pembinaan bilik darjah dalam melaksanakan KBSR dan KBSM.

Ahli Yang Berhormat dari Batang Lupar juga menyarankan supaya murid-murid diajar ilmu kemasyarakatan dan juga kejiranan, menanam perasaan patriotik, cinta kepada negara dan lagu-

lagu patriotik harus dinyanyikan dan diilhamkan maknanya. Sememangnya Kementerian Pendidikan amat pehhatin terhadap isu perpaduan dan ini merupakan matlamat utama pendidikan negara. Justeru itu kurikulum sekolah telah disesuaikan dengan matlamat ini dan berbagai strategi termasuk ko-kurikulum telah dirancang dan sedang dilaksanakan di sekolah rendah dan menengah.

Aktiviti-aktiviti ko-kurikulum sekolah juga telah menanam dan membina nilai kemasyarakatan yang positif seperti kerjasama dan semangat kejiranan.

Yang Berhormat yang sama juga menyarankan supaya kriteria pemilihan calon ke maktab-maktab perguruan selain daripada keperluan kelulusan yang baik, mereka juga mestilah mempunyai satu attitude, dengan i/i.n, atau aptitude yang baik dan semasa di maktab pelatih juga perlu kita latihkan disiplin diri serta tingkah laku yang baik. Kementerian Pendidikan selain daripada menitikberatkan kelayakan akademik, memang mengambil kira tentang attitude atau attitude, dengan izin, calon-calon sebelum mereka diletakkan masuk ke maktab-maktab perguruan. Ini dibuat melalui Ujian Kelayakan Latihan Perguruan (UKLP) dan juga temuduga secara kumpulan dan individu. Semasa dalam latihan, mereka juga didedahkan dengan aktiviti-aktiviti yang menuju ke arah pembentukan nilai-nilai positif, baik secara langsung atau tidak langsung.

Yang Berhormat dari Lanang mencadangkan agar lebih banyak peruntukan diberi kepada sekolah-sekolah di Sarawak. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sebenarnya pengagihan peruntukan pembangunan kepada negeri-negeri di negara ini dibuat berdasarkan kepada keperluan pendidikan di sesebuah negeri tersebut. Bagi negeri Sarawak peruntukan yang diluluskan adalah \$352,311 juta.

Berhubung dengan Projek Delsea Life yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat dari Telok Kemang, sebenarnya ia adalah satu projek pendidikan bukan formal yang ditujukan kepada masyarakat miskin di luar bandar bagi menggerakkan dan meningkatkan nilai-nilai berdikari di kalangan individu melalui satu sistem pembelajaran yang timbul dari kehendak penduduk-penduduk berkenaan sendiri. Contohnya aktiviti yang dijalankan ialah seperti projek pertanian, kraftangan, jahitan dan sulaman. Masakini tugas ini adalah di bawah Kementerian Pembangunan Luar Bandar.

Yang Berhormat dari Gaya menyatakan bahawa di Sabah ribuan juta biasiswa hanya diberikan kepada pelajar-pelajar Melayu sahaja sedangkan pelajar bangsa Cina dan India terpaksa belajar dengan belanja sendiri. Tawaran biasiswa dan pinjaman pelajaran Kementerian Pendidikan adalah terbuka kepada semua kaum di Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak dengan kita mengambilkira pencapaian akademik mereka, latar belakang sosio-ekonomi pelajar itu, kegiatan ko-kurikulum yang diceburi dan mengikuti kursus-kursus yang diperlukan dan mereka ini adalah mengikuti kursus-kursus yang diperlukan oleh Kementerian Pendidikan. Dalam usaha Kementerian Pendidikan untuk memperbetulkan keadaan yang tidak seimbang antara kaum bumiputera dan bukan bumiputera dalam bidang ekonomi, maka Kementerian ini perlu juga menawarkan lebih banyak biasiswa dan pinjaman kepada kaum Melayu dan bumiputera, sebagaimana diperuntukkan dalam Perlembagaan Persekutuan, Artikel 153 berbanding dengan kaum bukan bumiputera. Dengan itu, keadilan dalam pemberian biasiswa dan pinjaman oleh Kementerian Pendidikan mestilah dilihat dalam konteks ini.

Yang Berhormat dari Kangar menyatakan bahawa Pusat Sumber di sekolah-sekolah luar bandar masih tidak

lengkap kerana masalah kewangan. Sukalah dijelaskan di sini bahawa satu kadar baru peruntukan kewangan bagi sekolah-sekolah telah dilaksanakan mulai dari bulan Oktober, 1990 lahun yang lalu. Kadarbaru ini mengambilkira keperluan semua sekolah termasuk sekolah-sekolah luarbandar. Berhubung dengan Pusat Sumber, perkara ini kita akan ambil perhatian.

Yang Berhormat berkenaan juga menyarankan agar kajian semula dibuat tentang rancangan Radio dan TV Pendidikan supaya ianya bersesuaian dengan kehendak sekolah dan murid. Sebenarnya semua rancangan Radio dan TV Pendidikan dibuat berasas kepada kurikulum sekolah dan berdasarkan maklumbalas dah kajian keperluan di sekolah. Oleh sebab terdapat perbezaan kecerdasan dan kebolehan di kalangan murid-murid kita, maka adalah sukar bagi satu-satu rancangan itu dapat memenuhi kehendak individu. Walau bagaimanapun, keadaan ini boleh kita atasi oleh sebab strategi penggunaan rancangan-rancangan tersebut bukanlah untuk didengar atau ditonton secara bersendirian oleh murid-murid, tetapi sebaliknya adalah dengan bimbingan guru-guru dan guru ini dibekalkan dengan nota-nota panduan supaya guru dan murid-murid dapat mengikuti rancangan program itu.

Yang Berhormat dari Kangar juga mencadangkan supaya konsep asrama desa diperluaskan ke sekolah-sekolah menengah. Sebenarnya Kementerian Pendidikan telahpun melaksanakan projek tersebut di harnpir 100 buah sekolah menengah luar bandar sejak tahun 1988 di seluruh negara dan sedang merancang untuk mewujudkan lagi asrama desa dalam Rancangan Malaysia Keenam, iaitu dalam tahun 1991-1995.

Usaha untuk melengkapi lagi asrama desa dengan kemudahan asas dan tambahan, seperti yang dicadangkan

oleh Yang Berhormat dari Tanjong Karang sememangnya dalatn pelaksanaan secara berperingkat.

Mengenai cadangan memperluaskan Skim Amalan dan Pemakanan di sekolah-sekolah yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat yang sama, Kementerian Pendidikan sentiasa berusaha untuk memajukan skim tersebut dan supaya ianya dijalankan dengan memuaskan dan terhindar dari sebarang corak pcnyelewengan.

Yang Berhormat dari Sungai Petani menyarankan agar Perpustakaan, TV, Radio perlu diberi perhatian bagi mewujudkan budaya membaca, bertikir dan berkembang dengan baik untuk menghadapi cabaran abad ke-21. Saya bersetuju dengan saranan di atas dan akan memberi perhatian sewajarnya. Sebahagian dari aktiviti-aktiviti sekolah adalah menuju ke arah ini. Contohnya, aktiviti-aktiviti rangkaian Pusat Sumber sekolah di seluruh negara di mana selain dari peranannya yang biasa, ia adalah juga menggerakkan usaha gerakan membaca dan guru-guru Pusat Sumber juga dilatih dalam pcngendalian maklumat kemahiran berfikir dan pengetahuan ini akan diajar kepada murid-murid sebagai satu program yang merentasi kurikulum.

Yang Berhormat dari Bintulu, Kapit dan Kota Belud meminta agar peruntukan ditambah bagi negeri Sarawak untuk membina sekolah baru dan memperbaiki bangunan sekolah serta rumah guru yang telah usang. Mengatasi masalah ini, peruntukan sejumlah \$50 juta telah digunakan untuk membaikpulih, mengubahsuai dan menaiktaraf 1,625 buah sekolah di seluruh negara, termasuk sekolah-sekolah di Sarawak.

Yang Berhormat dari Kangar membangkitkan isu kegagalan 35,000 murid dalam 3M, KBSR dan meminta Kementerian Pendidikan membuat kajian sebenarnya. Kementerian

Pendidikan sedang mengkaji prestasi murid-murid dalam KBSR dalam tahun 1990. Bilangan pelajar yang dinyatakan bukan gagal sepenuhnya dalam KBSR tetapi mereka belum dapat menguasai 3M dengan memuaskan. Kementerian sedar langkah pcmulihan yang perlu kita jalankan belum dapat kita laksanakan dengan baik dan berkesan. Olch itu, usaha sedang digiatkan untuk menambahkan bilangan guru pemulihan kita di sekolah rendah, di samping meningkatkan kemahiran guru-guru lain dalam bidang pemulihan juga. Tujuannya ialah untuk menjalankan pemulihan di tahap satu lagi supaya murid-murid tersebut dapat melanjutkan pelajaran mereka untuk mengikuti pelajaran di tahap dua.

Yang Berhormal dari Tapah membangkitkan isu mengcnai sistem pengambilan pelajar ke universiti harus perlu dikaji semula supaya kemahiran yang diperolehi oleh para graduan ini seimbang dengan keperluan negara. Kementcrnan Pendidikan berpendapat sistem pengambilan yang dikendalikan oleh UPU (Unit Pusat Universiti) sekarang adalah cukup baik dalam mengurus dan menyelaraskan pelajar-pelajar yang berkelayakan ke universiti-universiti tempatan. Kementerian Pendidikan telah, sedang dan akan terus mengambil langkah-langkah bagi mengemaskinikan lagi mutu pendidikan di negara kita, scpcli memberi kursus profesional kepada pcnsyarah-pensyarah, memperkenalkan bidang-bidang kursus baru dan sebagainya supaya pengetahuan dan kemahiran yang diperolehi memenuhi keperluan gunatenaga negara selaras dengan perkembangan ekonomi negara, terutama sekali dalam bidang pertanian, perindustrian dan perdagangan.

Yang Berhormat dari Machang telah menyentuh mengenai tempat yang terhad di universiti bagi kursus pengajian peringkat sarjana dan PhD. Kementerian Pendidikan sedang mengambil langkah-langkah tertentu

bagi mempertingkatkan usaha-usaha menambah peluang untuk program pengajian di peringkat ijazah lanjutan di universiti- universiti tempatan.

Yang Berhormat dari Seputeh meminta supaya Kementerian Pendidikan memberi perhatian untuk melahirkan lebih ramai tenaga pengajar yang mahir dan mencukupi selaras dengan peruntukan besar untuk pembinaan sekolah-sekolah dan maktab-maktab perguruan. Sebenarnya Kementerian Pendidikan sentiasa peka dengan bilangan keperluan guru dan akan terus merancang bagi menampung keperluan tersebut. Perkara ini kita ambil kira dalam rancangan pendidikan untuk Rancangan Malaysia Keenam.

Yang Berhormat dari Kangar menarik perhatian Kementerian Pendidikan supaya memberi perhatian kepada guru-guru sandaran dalam masa pengambilan untuk menjadi guru pelatih. Kementerian Pendidikan memang telah memberi perhatian kepada guru-guru sandaran dalam masa pengambilan ke maktab-maktab perguruan. Guru-guru sandaran yang memenuhi syarat dan mempunyai kelayakan asas akademik dikecualikan dari menduduki Ujian Kelayakan Latihan Perguruan atau (UKELP) sebelum dipanggil menghadapi temuduga.

Ahli-ahli Yang Berhormat dari Kangar dan Tanjong Karang juga meminta Kementerian Pendidikan mengatasi kekurangan guru bahasa Inggeris di sekolah-sekolah luar bandar. Kementerian Pendidikan sedang berusaha untuk menyediakan secukupnya guru-guru berbahasa Inggeris untuk mengajar di sekolah-sekolah rendah dan menengah di seluruh negara. Untuk keperluan mengajar di sekolah menengah, selain daripada latihan perguruan asas, maktab perguruan juga memberi latihan kepada guru-guru

Bahasa Inggeris di bawah program kursus perguruan lepasan ijazah bagi mewujudkan pencapaian yang cemerlang dan berkualiti.

Yang Berhormat dari Sungai Petani menyarankan supaya Kemahiran Berfikir diajar terlebih dahulu daripada Kemahiran Manipulatif dan disisipkan di dalam matapelajaran Bahasa Malaysia. Sebenarnya dalam KBSR dan KBSM, orientasi pembelajaran tumpu kepada pelajar-pelajar dengan tujuan untuk menggalakkan mereka mengembangkan seluruh potensi termasuk potensi intelek dan kemahiran berfikir. Di samping itu, Kementerian Pendidikan berpendapat murid-murid mustahak didedahkan kepada Kemahiran Manipulatif terlebih dahulu mulai di peringkat sekolah rendah lagi. Jadi, matapelajaran ini lebih tertumpu kepada aspek amali penggunaan tangan dan psychomotor. Namun demikian, Kementerian Pendidikan sedang berusaha menyisipkan kemahiran berfikir melalui matapelajaran Bahasa Malaysia.

Yang Berhormat dari Santubong menyarankan supaya Kementerian Pendidikan tidak mengabaikan mereka yang terlepas dari kurikulum KBSR dan KBSM bagi tujuan menanamkan semangat rajin membaca. Sememangnya Kementerian Pendidikan berhasrat untuk memupuk dan mengembangkan minat serta budaya membaca dalam diri pelajar. Kementerian juga percaya minat serta budaya ini perlu juga dipupuk dan diperkembangkan dalam diri masyarakat di negara ini. Walau bagaimanapun, Kementerian Pendidikan pada masa kini tidak mempunyai program yang khusus untuk mengembangkan minat ini di kalangan masyarakat luar sekolah. Namun demikian, Kementerian sentiasa memberi kerjasama kepada mana-mana badan, agensi yang menganjurkan program atau aktiviti yang bertujuan untuk memupukkan minat dan budaya membaca di kalangan masyarakat.

Berhubung dengan cadangan Yang Berhormat dari Padang Serai supaya peruntukan kewangan Kementrian Pendidikan dibelanjakan juga untuk membeli peralatan kerusi meja. Sebenarnya pihak sekolah boleh mengemukakan permohonan melalui Jabatan Pendidikan Negeri yang akan mengambil tindakan selanjutnya.

Yang Berhormat dari Keningau menyarankan supaya peruntukan kewangan 1991 untuk sekolah rendah dan menengah di Sabah dikekalkan. Soal untuk kita mengekal atau tidak peruntukan kewangan bagi sekolah rendah dan menengah ini bukan sahaja di Sabah tetapi seluruh negara tidak timbul, kerana ini sudah menjadi satu tanggungjawab pada Kerajaan. Cuma jumlah peruntukan berbeza mengikut saiz murid di sekolah, jenis sekolah dan beberapa kriteria yang tertentu kita ambil kira.

Ahli-ahli Yang Berhormat dari Telok Kemang dan Rompin telah membuat saranan supaya institusi pengajian tinggi tempatan dikekalkan sebagai satu pusat kecemerlangan dan menyeru diperbanyakkan usaha-usaha dalam, dengan izin, applied research serta mengambil peranan yang lebih dalam research and development. Langkah-langkah telahpun diambil bagi mengekalkan universiti-universiti tempatan sebagai pusat kecemerlangan. Jadi, dalam hal ini, Kementerian Pendidikan telah dan akan terus memperbaiki keupayaan pengurusan tenaga pengajar dari segi kualiti dan imbuhan gaji serta kursus-kursus yang ditawarkan untuk kita mengeluarkan tenaga mahir dalam bidang perindustrian dan bidang komputer. Di samping itu, Kementerian Pendidikan akan terus memberi kemudahan dan pembiayaan dalam usaha untuk mempertingkatkan aktiviti-aktiviti penyelidikan dan pembangunan agar usaha ini akan dapat terus memajukan teknologi industri di Malaysia.

Yang Berhormat dari Kelang mencadangkan supaya diberikan bantuan tetap sebanyak \$200,000 setahun bagi sekolah-sekolah swasta di Daerah Kelang. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat tersebut pada dasarnya Kerajaan tidak membantu sekolah-sekolah swasta sama ada dari segi penyediaan peruntukan dan sebagainya. Walau bagaimanapun, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telahpun bersetuju meluluskan peruntukan sebanyak \$200,000 kepada 4 buah sekolah swasta yang berkenaan.

Yang Berhormat dari Tapah meminta Kementerian Pendidikan memberi perhatian lebih serius tentang pelaksanaan gaji dua skim. Kementerian memang memberi perhatian yang serius dan sentiasa kita menghalusi perkara-perkara mengenai gaji dua skim seperti aspek penukaran kategori, syarat-syarat tertentu dan juga pertimbangan kepada penukaran gred sekolah-sekolah yang terlibat.

Mengenai gurubesar-gurubesar di sekolah Gred 'C' yang dinaikkan ke Gred 'B' mereka akan dikekalkan menyandang jawatan tersebut secara khas untuk penyanggah dan juga akan dibayar elauan.

Yang Berhormat dari Santubong menyeru supaya Kerajaan membantu penulis dari segi meningkatkan honorarium, menubuhkan sebuah sekretariat, memperluaskan pasaran buku, memberi penghormatan kepada golongan penulis serta memberi subsidi harga buku. Dewan Bahasa dan Pustaka telahpun menambahkan honorarium yang diterima daripada harga buku dari 10% kepada 15% hingga 20%. Mengenai penubuhan sebuah Sekretariat bagi membantu penulis-penulis menyampaikan rungutan-rungutan, Kerajaan melalui agensinya iaitu Dewan Bahasa dan Pustaka telah melaksanakan fungsi tersebut. Cadangannya supaya pasaran buku diperluaskan, sebenarnya perkara ini telahpun dilaksanakan dan

mendapat sambutan yang baik dari semua pihak. Kerajaan juga sedar dan sedia menimbangkan untuk kita memberi subsidi harga buku. Sehingga ini memang Kerajaan telah memberi penghormatan pada golongan penulis dan di antaranya ialah Hadiah Sastera, Hadiah Yayasan Sabah Gapena, Hadiah Esso Gapena dan juga beberapa buah Kerajaan Negeri turut memberi penghormatan yang sama kepada penulis. Anugerah Sasterawan Negara adalah satu gelaran yang paling tinggi berasaskan penghormatan dan sumbangan-tokoh tersebut. Mengenai buku-buku bacaan, Kementerian Pendidikan memang sentiasa menitikberatkan kualiti buku dan mengawal bahan-bahan yang terkandung di dalamnya.

Yang Berhormat dari Tanjung Karang mencadangkan supaya ditambahkan peluang kenaikan pangkat Pegawai Perkhidmatan Pendidikan oleh kerana sekarang kenaikan pangkat yang ada adalah jauh lebih rendah jika dibandingkan dengan perkhidmatan-perkhidmatan lain seperti PTD, Jurutera, Polis dan Pertanian. Dengan terlaksananya dua skim perkhidmatan adalah dijangkakan keadaan ini dapat kita memperbaiki.

Kementerian Pendidikan menyedari masalah yang timbul akibat daripada kemasukan pendatang tanpa izin di Sabah seperti yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat dari Bandau. Walau bagaimanapun, atas dasar perikemanusiaan dan timbangrasa, Kementerian Pendidikan terpaksa memberi kemudahan persekolahan kepada anak-anak mereka. Kementerian Pendidikan akan menambah kemudahan yang diperlukan oleh sekolah-sekolah yang terlibat dari semasa ke semasa.

Adalah dicadangkan oleh Yang Berhormat dari Serian supaya didirikan lagi sebuah sekolah menengah di kawasannya.

Sebenarnya pembinaan sesebuah sekolah itu dilaksanakan mengikut keperluan persekolahan di kawasan-kawasan tersebut setelah kita mendapati bahawa sekolah-sekolah di kawasan-kawasan icrsctb tidak dapat lagi menampung bilangan-bilangan pelajar di kawasan itu. Oleh itu Kementerian Pendidikan akan sedia mengkaji cadangan dari Yang Berhormat itu.

Tuan Yang di-Pertua, setakat inilah yang dapat saya jelaskan dan huraikan mengenai perkara-perkara yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat berhubung dengan program dan aktiviti Kementerian Pendidikan. Saya sedar bahawa ada beberapa isu lagi yang tidak sempat saya jawabkan dan penjelasan-penjelasan yang telah disoalkan dan perkara-perkara itu kita akan beri perhatian dan jika sesuai akan kita ambil tindakan yang diperlukan.

Sekali lagi saya mengambil peluang untuk mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua rakan Ahli-Ahli Yang Berhormat yang telah memberi sokongan, teguran dan pandangan yang membina kepada Kementerian Pendidikan. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Kementerian Luar Negeri.

5.51 *ptg.*

Timbalan Menteri Luar Negeri (Dato' Dr Abdullah Fadzil bin Che Wan): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbincangan Belanjawan 1991 yang telah menyentuh mengenai Kementerian Luar Negeri.

Berhubung dengan soal krisis Iraq-Kuwait sebagaimana yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas, Kota Bharu dan Batang Sadong pada amnya menyarankan Krisis Teluk diselesaikan secara aman tanpa

pertumpahan darah. Ini adalah sejajar dengan pendirian Malaysia yang telahpun menyokong ke semua resolusi-resolusi Majlis Keselamatan Bangsa-bangsa Bersatu termasuklah Resolusi 678 yang bersetuju mengambil segala tindakan yang perlu terhadap Iraq jika ia masih berdegil untuk berundur dari Kuwait pada 15-1-1991.

Memanglah sukar bagi Kerajaan Malaysia membuat keputusan ini. Kerajaan telah menimbang dengan teliti segala faktor berhubung dengan soal Iraq-Kuwait sebelum membuat keputusan ini. Ini termasuklah rayuan Kerajaan Kuwait, Arab Saudi dan Mesir serta beberapa anggota Pertubuhan Persidangan Islam yang lain untuk mengambil kira bahawa Kuwait yang merupakan sebuah negara kecil telah dicerobohi dan ditakluki oleh negara tetangga yang gagah iaitu Iraq. Sebagai anggota Majlis Keselamatan ketika itu juga ahli OIC, Pergerakan Negara-negara Berkecuali (NAM), adalah menjadi kewajipan Malaysia untuk menyokong dan menegaskan keutuhan dan keamanan Majlis Keselamatan menentang pencerobohan demi memulihkan keamanan. Pendirian Malaysia menentang pencerobohan dan penaklukan oleh mana-mana negara besar dan kuat ke atas negara kecil adalah jelas dan Malaysia tidak akan berganjak dari pendirian itu.

Pencerobohan Iraq ke atas Kuwait bukanlah caranya untuk Iraq menyelesaikan soal Palestine. Malaysia berpendapat nasib Kuwait dan rakyatnya tidak seharusnya menunggu penyelesaian soal Palestine. Walau bagaimanapun, Malaysia telah merakamkan perasaan tidak senang hati kita terhadap Kerajaan Amerika Syarikat yang tidak tegas mengenai soal keamanan di Timur Tengah khususnya mengenai masalah Palestine dan penyiaksaan oleh tentera Israel terhadap rakyat Palestine di wilayah yang ditaklukinya. Pendirian ini bukan sahaja diketengahkan di Mesyuarat Majlis Keselamatan Bangsa-

bangsa Bersatu tetapi juga ketika pertemuan Yang Berhormat Menteri Luar dengan Setiausaha Negara Amerika Encik James A. Baker di Los Angeles pada 27 November tahun lalu.

Mengenai cadangan Yang Berhormat dari Pasir Mas mengenai cadangan untuk Malaysia menghantar kawat kepada Presiden Bush dan Raja Pahlawan daripada Saudi Arabia supaya mengelakkan peperangan sebelum 15 Januari ini, Kementerian Luar menyambut baik syor tersebut. Walau bagaimanapun, tindakan tersebut tidak perlu diambil ketika ini memandangkan pendirian Malaysia adalah begitu jelas kepada kedua-dua buah negara tersebut. Kerajaan Malaysia menyambut baik tindakan pihak Iraq menyetujui pertemuan antara Setiausaha Negara Amerika Syarikat dengan Menteri Luar Iraq yang sedang pun berlangsung kini di Geneva. Perkembangan ini adalah selaras dengan kehendak kita supaya masalah ini diselesaikan secara aman tanpa penggunaan senjata.

Tuan Yang di-Pertua, di tahun-tahun kebelakangan ini terdapat kecenderungan

Tuan Haji Ibrahim bin Ali:
(Bangun)

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat dari Pasir Mas bangun. Hendak beri jalan atau tidak?

Dato' Dr Abdullah Fadzil bin Che Wan: Sedikit. Dia minta juga, sila.

Tuan Haji Ibrahim bin Ali: Saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Menteri dan kata pertemuan James Baker dan Tareq Aziz di Geneva pada hari ini gagal mencari jalan penyelesaian bererti perang di Teluk akan berlaku. Itu andaian mengikut perkembangan mutakhir sekarang ini.

Saya ingin tahu, Tuan Yang di-Perma, dan minta penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri bagaimanakah rancangan untuk membawa pulang semua rakyat Malaysia yang berada di Timur Tengah terutamanya negara-negara yang berdekatan dengan Krisis Teluk sekarang ini terutamanya rakyat di Saudi, di United Arab Emirates, baik pelajar mahupun kakitangan. Apakah jangkaan bahawa ke semua rakyat Malaysia dapat dibawa pulang sebelum IShb Januari ini?

Dato' Dr Abdullah Fadzil bin Che Wan: Tuan Yang di-Pertua, walaupun pertemuan antara James Baker dengan Tareq Aziz tidak berjaya, masih lagi ada ruang untuk Iraq berjumpa dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu untuk mencari jalan keluar. Kita belum putus asa daripada segi hasrat untuk berdamai, masih ada lagi, tidak semestinya gagal ini akan berperang. Keduaanya, pihak* Kementerian Luar Negeri melalui perwakilan kita sedang berusaha untuk memastikan setiap warganegara Malaysia pulang dengan selamatnya ke tanahair sebelum perang berlaku di Teluk.

Tuan Yang di-Pertua, di tahun-tahun kebelakangan ini terdapat kecenderungan di kalangan negara-negara maju untuk mengamalkan dasar perlindungan di dalam hubungan perdagangan mereka. Dasar ini telah membawa kepada penubuhan blok-blok perdagangan dan dengan sendirinya menjadi penghalang kepada sistem perdagangan pelbagai hala yang terbuka, dengan izin, open multilateral trading system. Dengan lain-lain perkataan, negara-negara maju yang dahulunya sentiasa menyeru negara-negara lain untuk mengamalkan sistem perdagangan terbuka yang bebas dan saksama, kini bertukar corak mengamalkan dasar-dasar pandang ke dalam, dengan izin, inward looking, mengutamakan kepentingan-kepentingan mereka sendiri semata-mata. Umpamanya,

EEC mempertahankan kepentingan-kepentingan peladang-peladangnya tanpa memikirkan masalah-masalah yang dihadapi oleh jutaan peladang-peladang di negara-negaramembangun.

Seperti Dewan yang mulia ini maklum, rundingan pusingan Uruguay yang dibentuk khusus untuk menggalakkan perdagangan yang lebih bebas merupakan desakan dari kalangan negara-negara maju itu sendiri pada satu ketika dahulu. Tetapi kini kita sama-sama telah melihat bagaimana rundingan ini telah gagal di Brussel pada awal bulan Disember yang lalu. Malahan harapan untuk mengubah ataupun retorning, dengan izin, sistem perdagangan antarabangsa tidaklah begitu menggalakkan. Ini adalah kerana selain daripada penyatuan Pasaran Eropah 1992, Europe Alternative II, dengan izin, ura-ura menggabungkan EEC dengan negara-negara EFTA (European Free Trade Association) seperti Pinland, Norway, Denmark, Sweden, Austria dan Swiuerland telahpun berputik.

Di samping itu satu lagi blok di Amerika Utara telahpun ditubuhkan di Amerika Syarikat dan Canada yang akan diperluaskan sehingga membawa masuk Mexico dan mungkin pula akan diperbesarkan lagi untuk merangkumi negara-negara Latin Amerika. Blok seperti inilah yang dimaksudkan oleh Presiden Bush apabila beliau mengesyorkan dengan izin, Enterprise for America's Initiative. Dalam pada itu Australia dan New Zealand sudahpun mengadakan satu pakatan yang serupa yang dikenali sebagai UN2AUSTA. Tegasnya langkah-langkah seperti ini telah memecahkan sistem perdagangan antarabangsa kepada blok-blok perdagangan.

Selain daripada penubuhan btok-blok perdagangan ncgara-negara maju ini telah menggunakan isu-isu bukan perdagangan seperti hak-hak kemanusiaan (human rights), kebebasan akhbar (press freedom) dan alam sekitar

(environment) untuk menghadkan serta menyekat kemajuan dan perkembangan ekonomi negara-negara membangun.

Perkembangan-perkembangan seperti inilah yang menjadi punca utama mengapa Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita baru-baru ini mencadangkan perlunya diadakan rundingan di kalangan negara-negara Asia di kawasan Pasifik Barat bersama-sama memikirkan apa yang seharusnya kita lakukan bersama untuk mempertahankan kepentingan ekonomi kita dan dengan yang demikian berusaha mempertahankan sistem perdagangan terbuka yang bebas dan saksama.

Beliau telahpun mengutus sural pada Ketua-ketua Kerajaan dalam negara ASEAN untuk mengumumkan cadangan beliau ini kepada mereka. Seperti yang dimaklutkan perubahan blok-blok ini, seperti yang dinyatakan di atas tadi, jelas menunjukkan bahawa hanya negara-negara Asia di kawasan Pasifik-Barat sahaja yang benar-benar percaya, menyokong dan patuh kepada sistem perdagangan bebas, dengan izin, free and fair trade.

Secara bersendirian, sudah tentu negara-negara Pasifik-Asia ini tidak dapat mungkin berupaya bertanding ataupun menghadapi tekanan-tekanan yang timbul daripada blok-blok perdagangan seperti yang dinyatakan sebentar tadi, tetapi secara bersama, kita yakin dan percaya pasaran negara-negara Pasifik-Asia ini adalah lebih besar daripada pasaran Eropah dan Amerika dan dengan yang demikian akan menjadikan kumpulan negara-negara Pasifik-Asia ini lebih berpengaruh di arena antarabangsa termasuk GATT.

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan APEC, inisiatif Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tidak mengundang mana-mana negara yang sudahpun menjadi ahli mana-mana

blok perdagangan ataupun pakatan perdagangan seperti yang dijelaskan sebentar tadi.

Pada ketika ini Yang Berhormat Menteri Perdagangan Antara-Bangsa dan Industri sedang mengetuai satu rombongan atau delegasi yang mengandungi pegawai-pegawai kanan daripada Wisma Putra dan Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri dalam rangka lawatan ke negara-negara ASEAN untuk menjelaskan serta membincang mengenai bagaimana inisiatif Perdana Menteri kita ini dapat bersama-sama dimajukan. Beliau juga dijadualkan melawat negara-negara Pasifik-Asia yang lain yang akan dilibatkan di dalam inisiatif ini selepas mengakhiri lawatannya ke negara-negara ASEAN.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat dari Jambongan dan Yang Berhormat dari Bandau telah menyentuh isu tuntutan Pilipina ke atas Sabah. Seperti yang telah saya nyatakan di Dewan yang mulia ini, kedudukan Malaysia dalam perkara ini di atas tuntutan Pilipina ke atas Sabah amatlah jelas iaitu Sabah merupakan sebahagian daripada Malaysia. Presiden Aquino sendiri telah menyatakan kesediaan beliau untuk menggugurkan tuntutan Pilipina itu. Walau bagaimanapun, beliau menghadapi masalah untuk mendapatkan persetujuan daripada pihak Senate Pilipina. Justeru itu, adalah jelas bahawa ianya merupakan masalah dalaman Filipina itu sendiri dan perlu diselesaikan oleh pihak mereka.

Tuan Yang di-Pertua, dengan penjelasan itu, saya akhiri ucapan saya ini dengan mengucapkan terima kasih sekali lagi kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian dalam perbahasan. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Menteri, sila mencadangkan usul.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN YANG DIBEBAHKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT

6.04ptg.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Menteri Kebajikan (Tuan Sy«d Hamid bin Syed Jaafar Albar): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

Bahawa mengikut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12, Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga Rang Undang-undang Perbekalan 1991 telah dibacakan kali yang kedua dan Usul Anggaran Perbetanjan Pembangunan 1991 telah dipersetujui.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Dato* Dr Haji Abdu) Hamid bin Othman): Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, usul di atas nama Yang Berhormat Menteri yang telah dibacakan tadi hendaklah disetujukan.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujukan.

Diputuskan,

Bahawa mengikut peruntukan Peraturan Mesyuarat 12, Dewan ini tidak akan ditangguhkan hari ini sehingga Rang Undang-undang Perbekalan 1991 telah dibacakan kali yang kedua dan Usul Anggaran Perbelanjaan Pembangunan 1991 telah dipersetujui.

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 1991 DAN ANGGARAN PEMBANGUNAN 1991

Tuan Yang di-Pertua: Kementerian Kesihatan.

6.05 ptg.

Menteri Kesihatan (Dato' Lee Kim Sai): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu ingin saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan beberapa pandangan dan teguran yang berkaitan dengan Kementerian Kesihatan.

Ahli Yang Berhormat dari Sibul membangkitkan tentang keperluan perkhidmatan dan kakitangan perubatan di Sibul.

Untuk makluman Yang Berhormat, Kerajaan telah mengambil beberapa langkah untuk mengatasi masalah tersebut. Pegawai Perubatan Tingkatan Biasa A15 telahpun diberi peluang kenaikan pangkat secara automatik ke jawatan Tingkatan Kanan A11 setelah berkhidmat 5 tahun. Mereka juga diberi peluang untuk mengikuti kursus bagi meninggalkan kerjaya mereka. Untuk Pegawai Perubatan Pakar pula Kerajaan telah menaikkan kadar elaun pakar melebihi 50%.

Bagi kakitangan paramedik usaha-usaha telah dan sedang dibuat bagi rncmperbanyakkan peluang kenaikan pangkat dan memperbaiki skim perkhidmatan mereka. Mengenai shift malam bagi jururawat-jururawat, pada masa kini Kementerian Kesihatan sedang melaksanakan sistem giliran 6 malam diikuti dengan 4 hari kelepasan malam. Peraturan ini sedang di laksanakan oleh semua negeri di Malaysia termasuk Sarawak.

Berhubung dengan elaun, jika ianya bermaksud elaun lebih masa, maka kategori kakitangan yang layak menerimanya akan dibayar elaun berkenaan bagi tugas-tugas yang dijalankan di luar waktu pejabat biasa.

Ahli Yang Berhormat juga membangkitkan tentang pembinaan Hospital Sibul. Sebetulnya projek tersebut bukanlah ditangguhkan seperti

yang dinyatakan. Kerja-kerjapembinaan hospital ini dijangka bermula pada awal tahun 1991.

Ahli Yang Berhormat dari Lubuk Antu membangkitkan tentang punca penyakit boleh berjangkit. Seperti Ahli yang Berhormat nyatakan, Kerajaan telah mencapai taraf kesihatan yang tinggi bagi orang ramai di negara ini. Kejadian penyakit-penyakit berjangkit juga lelah dikurangkan dan pada masa ini adalah tidak benar bahawa penyakit-penyakit seperti batuk kehang atau T.B; Hepatitis B dan sakit tekak atau diphtheria telah berjangkit begitu mudah sekali di kalangan orang ramai seperti yang dinyatakan oleh Ahli Yang Berhormat.

Hasil dari aktiviti-aktiviti pencegahan dan kawalan yang dijalankan oleh Kementerian Kesihatan, kadar kejadian penyakit berjangkit dan kematian akibat penyakit-penyakit berjangkit termasuk T.B. dan diphtheria telah menurun.

Bagi penyakit Hepatitis B, Kementerian Kesihatan telah melancarkan satu program yang intensif untuk memberi pelalian kepada semua bayi baru lahir dan juga kepada beberapa kumpulan tertentu yang dikira menghadapi risiko kepada jangkitan kuman virus Hepatitis B. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, penggunaan sudu, garfu, chopsticks, dengan izin dan lain-lain alat secara sekaligus atau disposable, tidak akan dapat mencegah penyakit ini dengan berkesan.

Adalah lebih wajar dan lebih berkesan jika dijalankan cara-cara pencegahan yang lain seperti memberi pelalian kepada bayi baru lahir dengan menyeluruh, menyediakan makanan dengan cara yang bersih dan mencuci pinggan mangkuk dan alat-alat makanan dengan sempurna. Dengan itu, adalah tidak perlu buat masa ini untuk Kerajaan menggubal undang-undang yang

memperuntukkan penggunaan alat-alat dispozer. Walau bagaimanapun, dalam masa yang sama, Kementerian Kesihatan dan Penguasa-penguasa Tempatan akan terus menjalankan aktiviti-aktiviti pendidikan kesihatan kepada pengendali-pengendali makanan supaya mereka mengendali makanan dengan bersih dan mempraktikkan kebersihan diri yang baik.

Ahli Yang Berhormat seterusnya menyentuh tentang masalah berkaitan dengan kematian orang-orang Sarawak di Hospital Besar Kuala Lumpur dan mayat perlu dihamar balik ke Sarawak.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kesihatan mempunyai peraturan-peraturan mengenai penghantaran balik mayat-mayat pesakit yang meninggal dunia di Hospital Besar Kuala Lumpur. Bagi pesakit-pesakit yang dirujuk dari hospital-hospital di Sabah atau Sarawak dan meninggal dunia di Hospital Besar Kuala Lumpur, pihak Hospital Besar Kuala Lumpur akan menguruskan segala perkara yang berkaitan dengan penghantaran balik mayat-mayat tersebut sehingga sampai ke hospital dari mana mereka dirujuk.

Segala perbelanjaan penghantaran tersebut adalah ditanggung oleh Kerajaan. Pegawai-pegawai yang berkaitan dari Rumah Sabah dan Rumah Sarawak juga akan dihubungi untuk memaklumkan kematian pesakit tersebut.

Ahli Yang Berhormat dari Pensiangan menyatakan pencapaian mutu kesihatan di Sabah adalah masih rendah jika dibandingkan dengan negeri-negeri lain di Semenanjung Malaysia berdasarkan kepada statistik yang ada.

Tuan Yang di-Perlu, Kementerian kesihatan memang sedar akan kekurangan tenaga kerja, khususnya kekurangan doktor dan pakar perubatan di Sabah. Walau bagaimanapun, seperti

Ahli Yang Berhormat sedia maklum, masalah ini memang dihadapi oleh Kerajaan secara keseluruhannya. Namun demikian, Kementerian sentiasa berusaha untuk menambahkan lagi bilangan doktor di negeri Sabah. Secara keseluruhannya, bilangan doktor di Sabah telah meningkat dari 252 pada tahun 1988 kepada 305 pada tahun 1989. Memandangkan beban kerja yang ada, Kementerian telah juga menambahkan jawatan pegawai perubatan dari 193 pada tahun 1988 kepada 276 pada masa ini, iaitu pertambahan sebanyak 43%. Sehingga akhir Disember tahun 1990, sebanyak 205 jawatan telah diisi dan usaha akan diambil untuk menghantar lebih ramai pegawai perubatan di masa hadapan.

Mengenai doktor-doktor pakar, sehingga Disember 1991, seramai 23 pakar dari berbagai bidang telah ditempatkan di Sabah, termasuk pakar bius untuk Hospital Daerah Sandakan dan Hospital Daerah Tawau dan pakar ENT untuk Hospital Daerah Sandakan. Kementerian masih menghadapi kekurangan pakar-pakar Kaji-penyakit dan X-ray dan kekosongan tersebut hanya dapat diisi apabila dapat calon-calon kelak.

Kerajaan juga sedang dan telah mengambil beberapa langkah untuk menambah serta menggalakkan doktor-doktor terus berkhidmat dengan Kerajaan. Di antara langkah-langkah yang sedang diambil untuk mengatasi masalah kekurangan pegawai perubatan dan pakar di Sabah ialah:

- (i) menambah lagi bilangan doktor mengikuti kursus lepas ijazah supaya dapat kembali berkhidmat di negeri Sabah;
- (ii) mengambil beberapa pakar perubatan asing secara kontrak untuk mengisi jawatan-jawatan yang kosong di Sabah.

Seterusnya Ahli Yang Berhormat menyentuh tentang peruntukan pembangunan untuk negeri Sabah dan meminta supaya dipertingkatkan kemudahan-kemudahan kesihatan dan pembinaan hospital-hospital di Sipitang dan Keningau.

Tuan Yang di-Pertua, negeri Sabah diberi peruntukan sebanyak \$49 juta dalam Rancangan Malaysia Kelima, tetapi perbelanjaan keseluruhan sehingga November 1990 iaitu \$35.2 juta iaitu 72%. Dengan hal yang demikian, peruntukan telah dikurangkan selaras dengan keupayaan negeri Sabah melaksanakan projek-projek pembangunan.

Di dalam Rancangan Malaysia Kelima juga sebanyak \$23.95 juta telah diluluskan untuk meningkatkan perkhidmatan kesihatan di kawasan luar bandar dengan tujuan memperbaiki taraf kesihatan penduduk luar bandar Sabah. Pembangunan kemudahan-kemudahan ini termasuk dispensari-dispensari, pusat-pusat kesihatan dan klinik unik ibu-ibu dan kanak-kanak. Di samping itu, Kementerian Kesihatan memang mempunyai cadangan untuk membina sebuah hospital di Sipitang. Pada 28 November 1990 Kerajaan telah meluluskan pelaksanaan projek ini secara "turnkey" dengan menggunakan konsep nukleus. Walau bagaimanapun, pelaksanaan projek hospital daerah baru untuk Keningau ditangguhkan buat sementara waktu.

Tuan Yang di-Pertua, teguran seterusnya diterima daripada Ahli Yang Berhormat dari Tuaran yang meminta supaya ditambah peruntukan dan diperbesarkan Hospital Daerah Tuaran. Beliau menyatakan peruntukan yang diberikan kepada Hospital Sipitang adalah lebih besar walaupun Daerah Sipitang adalah lebih kecil daripada Daerah Tuaran.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman, Hospital Daerah Sipitang akan dibina mengikut konsep nukleus adalah bukan untuk penggunaan penduduk-penduduk Sipitang sahaja, tetapi ia adalah untuk penggunaan penduduk-penduduk kawasan-kawasan yang berhampiran termasuk Lawas.

Mengenai Hospital Daerah Tuaran pula, harga \$2.3 juta yang disebutkan itu ialah untuk pembinaan Fasa I, Hospital Daerah Tuaran. Dalam Fasa I, kemudahan-kemudahan yang akan didirikan ialah untuk perkhidmatan pesakit luar sahaja. Komponen terdiri dari Jabatan Pesakit Luar, termasuk X-ray dan rumah kakitangan. Fasa-fasa selanjutnya akan ditentukan kemudian tertakluk kepada beban kerja dan keperluan. Sehubungan dengan pembinaan projek Nukleus Hospital di Sipitang ini terdapat juga teguran daripada Ahli Yang Berhormat dari....

Tuan Nurnrkman bin Abdullah: (Bangun)

Tuan Yang di-Pertua: Nanti sekejap, ada Yang Berhormat minta penjelasan, hendak benar atau tidak?

Dato* Lee Kim Sai: Saya takut kesuntukan masa.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, tidak cukup masa.

Dato' Lee Kim Sai: Sehubungan dengan pembinaan projek Nukleus Hospital Sipitang ini, terdapat juga teguran daripada Ahli Yang Berhormat dari Seputeh. Beliau tidak mempercayai bahawa projek berharga \$100 juta itu akan dilaksanakan di Sipitang seperti yang dijanjikan oleh Kerajaan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kesihatan sedang dalam proses melaksanakan lapan buah hospital dalam satu pakej dengan menggunakan konsep nukleus. Kos pembinaan hospital-hospital ini

ialah \$512 juta. Hospital-hospital ini akan dilaksanakan secara berperingkat dalam tempoh empat setengah tahun mulai 10hb Ogos, 1990. Peruntukan sebanyak \$140.38 juta adalah sebahagian daripada peruntukan keseluruhan yang diperlukan untuk bayaran kemajuan projek ini dalam tahun 1991 dan bukannya jumlah kos pembinaan 8 buah hospital yang akan dibina menggunakan konsep nukleus.

Mengenai projek Hospital Sipitang pula, ia tetap akan dilaksanakan dengan menggunakan konsep nukleus dan dijangka akan menelan perbelanjaan sehingga \$100 juta seperti yang dijanjikan oleh Kerajaan.

Ahli Yang Berhormat juga menyentuh tentang kecuaihan yang berlaku di hospital dan mendakwa peristiwa kematian kanak-kanak Mohd. Ridzuan bin Nik Mat baru-baru ini adalah akibat kecuaihan Hospital Besar Kuala Lumpur. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kesihatan sedang menyiasat perkara tersebut dan tindakan sewajarnya akan diambil sebaik sahaja keputusan penyiasatan tersebut dibuat.

Seterusnya terdapat teguran daripada Ahli Yang Berhormat dari Shah Alam. Beliau mengharapkan supaya ditingkatkan kemudahan-kemudahan keperluan bangunan dan kakitangan di klinik-klinik desa dan klinik-klinik bidan.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan memang sedar dan sudah lama berusaha untuk mempertingkatkan kemudahan di Klinik Desa dan Klinik Bidan.

Tuan Wee Choo Keong: (Bangun)

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Bukit Bintang bangun Yang Berhormat, hendak beri jalan atau tidak?

Dato' Lee Kim Sai: Saya ingat saya sudah cakap, kita kesuntukan masa.

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak benarkan.

Dato' Lee Kim Sai: Yang Berhormat boleh membangkitkannya dalam Jawatankuasa nanti.

Tuan Wee Choo Keong: Pendek sahaja.

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak benarkan, Yang BerhormaL

Dato' Lee Kim Sai: Sebagai contoh, bilangan Klinik Bidan yang telah dinaik taraf ke Klinik Desa dalam tempoh 1986 hingga September 1990 ialah 55. Apabila dinaikkan laraf, ruang untuk Klinik Desa menjadi dua kali ganda besarnya daripada Klinik Bidan. Selain dari meluaskan ruang, rumah kediaman juga dibina untuk jururawat desa supaya mereka dapat tinggal dalam kawasan yang sama dan berhampiran dengan penduduk-penduduk.

Kadar kematian ibu telah menurun daripada 63 kematian bagi tiap-tiap 100,000 kelahiran pada tahun 1980 kepada 26 kematian sahaja bagi tiap-tiap 100,000 kelahiran pada tahun 1988. Jika dibandingkan dengan negeri-negeri jiran, ianya adalah jauh lebih rendah. Walau bagaimanapun, Kementerian Kesihatan masih berusaha dengan giatnya untuk menurunkan lagi kadar kematian ini.

Mengenai kadar kematian bayi, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, 14 kematian bayi bagi tiap-tiap 1,000 kelahiran bermakna 986 orang yang hidup dan bukannya 86. Segala usaha mempertingkatkan kemudahan kesihatan di luar bandar bertujuan menentukan kehidupan sihat bagi mereka yang hidup ini.

Ahli Yang Berhormat juga menyenluh tentang penyakit kanser cervix yang merupakan masalah yang umum kepada kaum wanita.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kesihatan menjalankan perkhidmatan mencegah, mengesan, menentukan diagnosis dan merawat penyakit kanser cervix. Perkhidmatan saringan untuk mengesan kanser cervix dilakukan melalui ujian 'pap smear', dengan izin. Pengambilan spesimen untuk pap smear boleh dilakukan di hospital dan klinik-klinik Perancang Keluarga.

Puan Haji Rakibah binti Haji Abdul Manap (Shah Alam): *(Bangun)*

Tuan Yang di-Pertua: Ya, di sana ada yang bangun, hendak beri jalan atau tidak?

Puan Hajah Rakibah binti Haji Abdul Manap: Sedikit sahaja.

Dato' Lee Kim Sai: Kalau di sana sedikit boleh, di sini pun boleh.

Puan Hajah Rakibah binti Haji Abdul Manap: Tuan Yang di-Pertua, saya hanya hendak membetulkan perkataan 'servis', penyakit itu 'cancer cervix'. Itu sahaja.

Tuan Yang di-Pertua: Dia punya pronunciation tidak kena. *(Ketawa)*

Dato' Lee Kim Sai: Perkhidmatan sahngan untuk mengesan kanser cervix dilakukan melalui ujian 'pap smear' - c-e-r-v-i-x.

Puan Hajah Rakibah binti Haji Abdul Manap: Cervix.

Dato' Lee Kim Sai: Thank you. Pengambilan spesimen untuk pap smear boleh dilakukan di hospital dan klinik-klinik Perancang Keluarga. Pemeriksaan spesimen-spesimen tersebut dijamin di hospital-hospital besar dan hospital-hospital daerah yang mempunyai pakar kaji penyakit. Penentuan diagnosis kanser cervix dilakukan melalui pengambilan

'cervical biopsy' untuk pemeriksaan mikroskop. Perkhidmatan ini terdapat di semua hospital besar di negara ini. Diagnosis secara klinikal dilakukan dengan pemeriksaan 'colposcopy' yang dijalankan di beberapa buah hospital besar.

Rawatan untuk kanser cervix adalah dengan pembedahan atau radiotherapy. Pembedahan 'hysterectomy' dijalankan di semua hospital besar yang mempunyai pakar Obstetrik dan Ginekologi. Bagi rawatan radiotherapy terdapat dua pusat di bawah Kementerian ini iaitu di Institut Radiotherapy, Onkologi dan Pembatan Nuklear, Hospital Besar Kuala Lumpur dan di Jabatan Radiotherapy Hospital Besar Kuching. Rawatan radiotherapy memerlukan alat-alat yang berteknologi tinggi seperti 'linear accelerator', 'cobalt machine', rastrom (remote control machine) dan lain-lain.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, Program Pencegahan bagi kanser cervix telahpun dijalankan semenjak beberapa tahun yang lalu. Perkhidmatan pengambilan 'pap smear' secara rutin untuk mengesan penyakit ini disediakan di klinik-klinik Perancang Keluarga Negara serta Persatuan Perancang Keluarga di seluruh negara.

Selain dari itu pendidikan kesihatan juga diberi di klinik-klinik Perancang Keluarga dan klinik-klinik Kesihatan Ibu dan Kanak-kanak kepada ibu-ibu mengenai tanda-tanda dan gejala serta bahayanya penyakit ini.

Kementerian Kesihatan sentiasa berusaha untuk menambah bilangan pakar-pakar di semua bidang termasuk pakar Obstetrik dan Ginekologi. Kakitangan makmal juga diberi latihan secukupnya dalam mengendalikan ujian pap smear.

Ahli Yang Berhormat dari Kangar meminta supaya perhatian diberikan kepada kemudahan-kemudahan

kesihatan di luar bandar terutamanya di Hospital Kangar. Beliau menyatakan kadar kematian bayi di luar bandar amat tinggi dan penduduk di luar bandar terdedah kepada kekurangan zat makanan.

Tuan Yang di-Pertua, kadar kematian bayi dan kadar kekurangan zat makanan hanya dilaporkan mengikut daerah dan tidak mengikut kawasan bandar dan luar bandar.

Oleh itu kenyataan Yang Berhormat yang menyebut kadar di luar bandar yang tinggi tidak dapat dipastikan. Walau bagaimanapun, di negeri-negeri yang mempunyai peratus penduduk luar bandar yang tinggi seperti Perlis iaitu 91% penduduk luar bandar, kadar kematian bayinya telah menurun daripada 17.69 pada tahun 1985 kepada 9.95 pada tahun 1989 bagi setiap 1,000 kelahiran. Kadar ini adalah lebih rendah daripada kadar purata bagi Semenanjung Malaysia iaitu 14 bagi setiap 1,000 kelahiran pada tahun 1988. Bagi kekurangan zat makanan pula, kadar bagi Negeri Perlis ialah hanya 0.52% pada tahun 1986.

Kerajaan sentiasa memberi keutamaan terhadap perkembangan perkhidmatan kesihatan untuk penduduk luar bandar dan telahpun berjaya menambahkan bilangan kemudahan kesihatan dan kakitangannya di luar bandar. Bilangan Pusat Kesihatan di Semenanjung Malaysia telah bertambah daripada 363 pada tahun 1985 kepada 397 pada tahun 1989 dan bilangan Klinik Desa telah bertambah daripada 1,531 pada tahun 1985 kepada 1,655 pada tahun 1989.

Perlu juga diingatkan bahawa Malaysia mempunyai sistem rujukan, jalan raya dan kemudahan pengangkutan yang sangat baik. Oleh itu ramai penduduk dari luar bandar boleh menggunakan kemudahan kesihatan yang terdapat di dalam bandar. Tambahan pula kakitangan Kementerian

Kesihatan sentiasa memastikan mereka yang mengalami masalah kesihatan yang lebih rumit dirujukkan kepada kemudahan kesihatan di bandar.

Ahli Yang Berhormat dari Santubong membangkitkan tentang masalah jururawat, terutamanya tentang sikap mereka kepada pesakit-pesakit dan peningkatan latihan kepada jururawat-jururawat.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian memang sedar mengenai hal ini dan sedang mengambil tindakan untuk menempatkan kerani-kerani di wad-wad untuk menjalankan tugas-tugas perkeranian yang dijalankan oleh jururawat-jururawat. Dengan ini jururawat-jururawat dapat memberi penuh perhatian kepada para pesakit. Dari segi latihan, pada masa ini kurikulum latihan jururawat memang mengandungi latihan dalam bidang pcrhubungan awam.

Ahli Yang Berhormat dari Bintulu membangkitkan tentang kekurangan doktor-doktor dan keperluan seorang pakar bedah di Bintulu. Kementerian Kesihatan memang sedarakan keperluan perkhidmatan kepakaran di beberapa hospital daerah, tetapi memandangkan Kementerian sendiri sedang mengalami kekurangan pakar-pakar, maka penempatan tersebut belum lagi dapat dilaksanakan. Walau bagaimanapun, Kementerian Kesihatan sedang berusaha menempatkan pakar-pakar tersebut di hospital-hospital daerah termasuk Hospital Daerah Bintulu bila kita mempunyai bilangan pakar yang mencukupi.

(Timbalan Yang di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat)

Ahli Yang Berhormat dari Sandakan membangkitkan isu Hospital Sandakan di mana pesakit-pesakit kian bertambah tetapi kemudahan-kemudahan kelengkapan asas khususnya mesin 'haemodialysis' tidak ditambah.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian sedang mengambil tindakan untuk memperbaiki dan menambah kemudahan yang ada, serta membekalkan peralatan-peralatan yang baru untuk meningkatkan perkhidmatan yang sedia ada. Sehubungan dengan itu, penubuhan satu unit 'haemodialysis' di hospital tersebut telah diluluskan oleh Kementerian. Peralatan tambahan mesin penyakit jantung juga akan dibekalkan jika perlu. Kementerian akan cuba menambahkan bilangan pakar di hospital tersebut.

Ahli Yang Berhormat dari Batang Sadong membangkitkan isu kebajikan kakitangan dan tempat tinggal. Beliau mencadangkan supaya disediakan tempat kediaman yang bertaraf sekurang-kurangnya Kelas "F" dan bukannya Kelas "G" seperti yang ada sekarang yang tidak selesa untuk didiami oleh kakitangan kesihatan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Kesihatan sentiasa peka terhadap kebajikan kakitangan-kakitangannya. Usaha untuk memperbaiki kemudahan-kemudahan rumah Kelas "G" telah lama dimulakan. Perumahan Kelas "G" sekarang adalah lebih selesa dengan 3 bilik tidur, dapur, ruang rehat, ruang jemuran, bilik mandi dan tandas. Masa kini Kementerian Kesihatan membina rumah kediaman kakitangan dengan sekurang-kurangnya dua bilik. Bagi mcreka yang mendiami rumah kediaman dengan satu bilik, di mana mungkin, dua unit bersebelahan rumah tersebut diberikan kepada satu keluarga.

Ahli Yang Berhormat juga menyentuh tentang pakaian wanita islam bagi jawatan doktor, jururawat, penolong jururawat dan bidan dan mencadangkan supaya mereka dibenarkan memakai pakaian menutup aurat termasuk memakai tudung. Mengenai isu ini dimaklumkan bahawa Kementerian Kesihatan tidak ada apa-apa rancangan untuk menukarkan

pakaian seragam yang sedia ada pada masa ini. Bagi pakaian para doktor pula mereka dibekalkan overcoat semasa bertugas.

Akhir sekali, bagi menjawab teguran Ahli Yang Berhormat dari Bandau yang telah meminta supayaditingkalkan taraf kemudahan kesihatan di Bandau dan juga di Dispensari di Hospital Kota Marudu. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di daerah Kota Marudu, masa kini terdapat 8 buah Klinik Desa; 3 buah Pusat Kesihatan; 1 Pejabat Kesihatan Daerah yang dibina dan telah siap 95%; 1 Klinik Kesihatan Ibu dan Kanak-kanak; 1 Klinik Pergigian Sekolah dan 1 Hospital sedang dibina. Mengenai Dispensari Hospital Kota Marudu, ia akan diganti dengan Hospital Daerah Kota Marudu yang sedang dibina.

Sekian sahaja, Tuan Yang di-Pertua, jawapan yang dapat saya berikan ke atas teguran-teguran yang dibangkitkan. Sekiranya terdapat teguran-teguran Ahli-ahli Yang Berhormat yang tidak dijawab di Dewan yang mulia ini, ia akan diheri perhatian dan pertimbangan yang sewajarnya oleh Kementerian Kesihatan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Kementcrian Pertahanan.

6.35 ptg.

Timbalan Menteri Pertahanan (Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed); Tuan Yang di-Pertua, enam orang Ahli Yang Berhormat telah menyentuh mengenai hal ehwal Kementerian Pertahanan iaitu Ahli-Ahli Yang Berhormat dari Sepang, Lubuk Antu, Pengkalan Chepa, Pasir Mas, Bayan Baru dan Sabak Bernam. Saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat di atas perhatian dan cadangan serta syor-syor yang telah dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Sepang telah mencadangkan supaya Kementerian Pertahanan menempatkan satu batalion Angkatan Tentera di Daerah Sepang. Sukacita dimaklumkan Kcmenterian Pertahanan belum bercadang untuk menempatkan pasukan ataupun batalion tentera di Daerah Sepang. Seperti termaklum, Dacrah Sepang terletak di antara Kuala Lumpur, Sercmban dan Port Dickson, yang mana sudah mempunyai banyak penempatan pasukan tentera dan ianya adalah mencukupi.

Mengenai pertanyaan yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Lubuk Antu yang meminta Kerajaan mengkaji semula bilangan anggota tentera kerana negara telah selamat daripada ancaman komunis dan apakah yang dilakukan oleh tentcra jika tidak ada peperangan serta senjata kimia akan digunakan untuk apa dan untuk membunuh siapa. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat bahawa Angkatan Tentera diberi tanggungjawab untuk mempertahankan kedaulatan ncgara daripada ancaman luar dan membantu pihak berkuasa awam menjaga keselamatan ngeri. Jesteru itu bilangan Anggota Tentera adalah sekadar yang perlu untuk menjaga dan mengawasi kepentingan negara. Tanggungjawab mempertahankan negara tidak berubah dan akan terus kekal walaupun ancaman militan komunis sudah tiada. Namun demikian, kekuatan dan bilangan Angkatan Tentera Malaysia akan sentiasa dikaji dari masa kesemasa selaras dengan perolehan peralatan moden untuk menentukan ianya seimbang, berupaya dan bersedia untuk menghadapi sebarang kemungkinan.

Ahli Yang Berhormat itu juga ingin mengctahui apakah yang dilakukan oleh Tentera jika tidak ada peperangan. Seperti disebut, peranan mutlak Angkatan Tentera ialah untuk mempertahankan negara. Walaupun dalam keadaan aman, latihan intensif

dan progresif adalah tugas utama Angkatan Tentera bagi mendokong peranan tersebut. Latihan bersama tentera dengan negara-negara jiran dan sahabat juga dikendalikan. Selain daripada itu, dalam masa aman Angkatan Tentera Malaysia juga membantu Kerajaan dalam menjaga keselamatan dalam negeri dan dalam kerja-kerja pembangunan yang sesuai di kawasan luar bandar. Sebaliknya pula adalah menjadi hasrat Kerajaan dengan adanya Angkatan Tentera yang moden, seimbang, berkeupayaan, terlatih dan bersedia untuk segala kemungkinan, maka peperangan dapat dihindar. Berhubung dengan senjata kimia, adalah ditegaskan bahawa Angkatan Tentera Malaysia tidak mempunyai senjata kimia.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Pengkalan Chepa dan Ahli Yang Berhormat dari Sabak Bernam telah menyentuh mengenai masalah perumahan Angkatan Tentera dan mencadangkan supaya masalah perumahan Angkatan Tentera di Wilayah Persekutuan diselesaikan terlebih dahulu memandangkan taraf hidup yang tinggi di kawasan ini berbanding dengan lain-lain kawasan. Kerajaan sedar mengenai perkara ini. Oleh itu dalam Rancangan Malaysia Kelima, sebanyak 2,915 unit rumah bernilai \$205.75 juta telah diluluskan pembinaannya bagi kawasan Kuala Lumpur. Jumlah ini merupakan lebih daripada 25% daripada jumlah yang dibina di seluruh negara. Disamping itu sebanyak 546 unit lagi dibina di kawasan Subang dan Sungai Buluh. Walau bagaimanapun, masalah perumahan di bandar-bandar besar yang lain juga sedang diberi perhatian.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai perkara kenaikan gaji, skim gaji, peningkatan taraf kelulusan akademik dan elaun serta kemudahan yang dinikmati oleh anggota-anggota Tentera sepertimana yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas,

Yang Berhormat dari Bayan Baru dan Yang Berhormat dari Sabak Bernam, adalah dimaklumkan bahawa Kementerian Pertahanan sentiasa mengkaji perkara ini untuk menentukan sama ada kadar-kadar berkenaan adalah memenuhi kehendak semasa.

Kementerian Pertahanan telahpun menubuhkan satu Jawatankuasa untuk mengkaji semula elaun bantuan sewa rumah yang dibayar kepada anggota tentera yang tidak disediakan rumah Kerajaan. Di samping itu juga Angkatan Tentera Malaysia sentiasa menikmati kenaikan gaji dan elaun setiap kali gaji dan elaun Perkhidmatan Awam dinaikkan. Tanggagaji khas untuk anggota tentera yang diluluskan oleh Kabinet berkuatkuasa mulai Jun 1980 telah diberi tambahan kenaikan secara purata mulai Julai 1980 hingga Oktober 1988 mengikut kumpulan selaras dengan Skim Perkhidmatan Awam.

Peningkatan taraf kelulusan akademik untuk kemasukan bagi anggota lain-lain pangkat dari Sijil Rendah Pelajaran ke Sijil Pelajaran Malaysia telahpun dijalankan mulai awal tahun 1990 dan akan diteruskan untuk tempoh tiga tahun sebelum keputusan muktamad mengcnainya dibuat.

Tuan Yang di-Pertua, sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Kementerian Penerangan.

6,42 ptg.

Timbalan Menteri Penerangan (Tuan Railey bin Haji Jaffrey): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya suka mengatnbi kesempatan untuk mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh perkara-perkara berhubung dengan Kementerian saya di sepanjang perbincangan Belanjawan

Negara 1991. Segalapandangan teguran mahupun saranan yang membina, insya Allah, pihak Kementerian saya akan memberikan tindakan dan perhatian yang sewajarnya.

Tuan Yang di-Pertua, menyentuh perkara-perkara yang telah ditimbulkan khususnya mengenai RTM, nampaknya Ahli-ahli Yang Berhormat telah menyentuh perkara-perkara yang telahpun diperkatakan dan telah mendapat penjelasan dalam sidang Dewan yang mulia ini pada masa yang lalu. Walau bagaimanapun, izinkan saya memberikan penjelasan sekali lagi agar perkara ini tidak dibangkitkan lagi di masa-masa yang akan datang.

Yang Berhormat dari Segamat meminta agar drama-drama tempatan Cina dan Tamil ditayangkan melalui television. Sejak bulan Disember yang lalu hingga bulan Januari ini, 8 episod drama Cina tempatan telah dijadualkan untuk disiarkan. Drama-drama tersebut adalah bertajuk "Di Badai Gelombang" - 2 episod iaitu diterjemahkan pengertiannya dalam Bahasa Malaysia, "Kasih Ibu Bapa" - 2 episod, "No Way Out" - 2 episod dan "Hotel" - 1 episod. Empat drama lagi masih dalam penilaian dan jika didapati sesuai akan dijadualkan untuk tayangan. 17 lagi drama Cina tempatan telah dikomited dan sedang menunggu disiapkan oleh penerbitnya.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai drama Tamil tempatan, RTM telah membeli satu drama Tamil yang bertajuk "Yilanggu" iaitu dalam bahasa Tamil untuk ditayangkan pada masa yang sesuai tidak berapa lama lagi. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, RTM telah menerima sejumlah 8 lagi drama Tamil semuanya bagi tahun ini tetapi 5 daripadanya terpaksa ditolak oleh kerana tidak mencapai mutu yang diharapkan untuk disiarkan. Sementara 2 lagi sedang dalam penilaian. Ingin saya menegaskan di sini bahawa RTM tetap menyiarkan drama-drama Tamil buatan tempatan untuk memenuhi kehendak dan citarasa

tnasyarakat India di tanahair kita. Semasa menyambut perayaan hari Deepavali bulan Oktober yang lalu, RTM telah menyiarkan 2 drama Tamil tempatan yang bertajuk "Vaar Avan" dan "Ippadium Nadakkuthungga". (Ketawa)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Sebutan Tamil, ya?

Tuan Railey bin Haji Jaffrey: Yang Berhormat dari Segamat tahulah maknanya.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Baiklah.

Tuan Railey bin Haji Jaffrey: Ahli Yang Berhormat dari Segamat juga mahu RTM memperbanyakkan dokumentari-dokumentari import dan tempatan yang meliputi berbagai topik. RTM sentiasa menyiarkan dokumentari seperti ini. Seperti Yang Berhormat sedia maklum, salah satu daripada objektif RTM ialah untuk mengadakan bahan-bahan yang sesuai untuk ilmu pengetahuan am, penerangan umum dan hiburan.

Mengenai penutupan Rangkaian Merah yang sekarang ini dikenali sebagai Radio 6 di stesen-stesen daerah, ingin saya menjelaskan bahawa Kementerian Penerangan mengambil langkah ini dengan tujuan untuk memusatkan operasi Radio 6 daripada Kuala Lumpur iaitu di Angkasapuri. Dengan berbuat demikian, prestasi dan produktiviti akan meningkat dan akan lebih berkesan. Pada masa ini, Radio 6 iaitu siaran Tamil di udara selama 18 jam sehari. Melalui Radio 6 ini, sebagai rancangan yang mengandungi berbagai bahan dari seluruh negara disiarkan untuk pengetahuan umum. Sekarang mutu siaran Radio 6 telah dipertingkatkan dengan penggunaan pemancar FM.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Penerangan tidak mcrancang untuk menghapuskan lesen TV buat masa kini.

Apayangsedang dirancang sekarang ialah untuk memudahkan cara pembayaran lesen TV iaitu dengan mengadakan pembayaran satu lahun, tiga tahun dan lima tahun. Walau bagaimanapun, ini masih dalam perancangan dan akan dilaksanakan pada satu masa yang akan datang apabila difikirkan sesuai.

Yang Berhormat dari Kimanis telah menyentuh apa yang dikatakan kurangnya berita daripada Sabah yang disiarkan melalui TV. Dakwaan Yang Berhormat ini tidak benar. RTM sentiasa menyiarkan berita dari semua negeri di Malaysia ini. Masa penyiarannya bagaimanapun bergantung kepada nilai sesuatu berita itu. Sekiranya berita atau peristiwa yang patut diketahui oleh seluruh negara, RTM akan menyiarkan di peringkat nasional atau Berita Perdana. Sebaliknya jika berita itu lebih menumpukan kepada masyarakat setempat ianya akan disiarkan melalui radio di peringkat negeri masing-masing atau dalam Berita Wilayah, TV1 sahaja pada jam 6 petang. Sebagai contoh ialah penangkapan Yang Berhormat Ketua Menteri Sabah di atas tuduhan rasuah merupakan berita yang perlu diketahui oleh seluruh negara telah disiarkan di peringkat nasional.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai permintaan agar diwujudkan rangkaian TV khas untuk Sabah dan Sarawak, Kementerian berpendapat TV1, TV2 dan TV3 yang dapat ditonton di Sabah dan Sarawak adalah sudah mencukupi. Hanya dengan memusatkan siaran daripada Kuala Lumpur, usaha-usaha ke arah meningkatkan lagi integrasi nasional dapat dicapai. Walaupun rancangan-rancangan yang disiarkan berpunca daripada ibunegara keseluruhan siaran mengambilkira keperluan dan kehendak semua masyarakat di setiap negeri di Malaysia ini.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali Yang Berhormat dari Sibu meminta RTM mengadakan rancangan-rancangan agama lain selain daripada rancangan agama Islam. Suka saya maklumkan di sini bahawa sebagai sebuah stesen Kerajaan, RTM tidak dapat berbuat demikian kerana RTM hanya dapat menyiarkan rancangan-rancangan yang berbentuk agama Islam sebagai agama rasmi negara.

Tuan Yang di-Pertua, sekian sahaja yang dapat saya sampaikan sebagai jawapan-jawapan kepada perkara-perkara yang telah ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dalam Dewan yang mulia ini. Insya Allah perkara-perkara yang tidak dapat disentuh pada kali ini, pihak Kementerian kami akan mengambil perhatian. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan.

6.48 ptg.

Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan (Dato' Chan Kong Choy): Tuan Yang di-Pertua, pertama sekali saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi cadangan, pendapat serta teguran-teguran yang membina terhadap isu-isu yang berkaitan dengan Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan dalam perbahasan asas dasar am mengenai Belanjawan 1991.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai kenyataan yang dibuat oleh Yang Berhormat dari Batang Lupa bahawa Sarawak tidak mendapat kunjungan yang seimbang daripada pelancong semasa Tahun Melawat Malaysia 1990, sukacita saya menyatakan bahawa dakwaan Ahli Yang Berhormat ini adalah tidak tepat. Ini adalah kerana

mengikut data yang dipungut oleh Kementerian ini mendapati bahawa ketibaan para pelancong asing ke Sarawak telah meningkat dari 195,939 orang pada tahun 1989 kepada 270,669 orang sehingga akhir bulan Ogos 1990 dan ini mencatatkan pertumbuhan sebanyak 38.1% kalau dibandingkan dengan tahun yang lepas.

Mengenai leguran yang dibuat oleh Yang Berhormat dari Lubok Antu mengenai kekurangan kemudahan-kemudahan infrastruktur pelancongan seperti tandas awam, telefon dan chalet di kawalan luar bandar dan juga pengangkutan seperti teksi dan bas yang kurang memuaskan. Perkara ini memang disedari oleh Kementerian. Usaha-usaha penyelarasan sedang dibuat bersama dengan Jabatan dan agensi-agensi Kerajaan yang terlibat untuk mempertingkatkan kemudahan-kemudahan tersebut kepada para pelancong. Permohonan peruntukan untuk kemudahan-kemudahan seperti ini sudahpun dibuat untuk tempoh Rancangan Malaysia Keenam yang dijangka akan dibentangkan di Dewan yang mulia ini.

Ahli Yang Berhormat dari Lubok Antu juga telah menyarankan supaya brochure yang menceritakan tempat-tempat pelancongan hendaklah disemak dari masa ke semasa kerana umpamanya terdapat brochure yang menceritakan sebatang sungai itu adalah jernih, tetapi apabila pelancong datang didapati sungai tersebut adalah keruh. Ini sudah pasti akan menimbulkan kemarahan dan kenangan tidak begitu manis daripada para pelancong.

Adalah dimaklumkan bahawa maklumat-maklumat yang terdapat di dalam risalah-risalah pelancongan yang diterbitkan oleh Perbadanan Kemajuan Pelancongan Malaysia dikemaskini setiap 3 bulan, untuk memastikan maklumat yang diberikan tepat dan betul. Semasa mengemaskini risalah-risalah ini pihak Kerajaan Negeri dan

badan-badan berkenaan akan dihubungi untuk memperolehi maklumat yang terbaru tentang sesuatu tempat. Walau bagaimanapun dari masa ke semasa kejadian-kejadian di luar kawalan PKPM seperti pencemaran sungai, perubahan keadaan semula jadi di kawasan pelancongan dan lain-lain ada berlaku.

Ahli Yang Berhormat yang sama juga telah membangkitkan mengenai kadar sewa bilik hotel yang tinggi yang dinaikkan sesuka hati oleh pemilik-pemilik hotel.

Sukalah saya memaklumkan bahawa Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan tidak berkuasa untuk mengawal kadar sewa hotel kerana negara kita mengamalkan ekonomi terbuka. Walau bagaimanapun, suka saya menyatakan bahawa Kementerian dari masa ke semasa memang mengadakan perbincangan dengan pemilik-pemilik hotel agar mereka tidak menaikkan kadar sewa bilik hotel dengan sewenang-wenangnya, kerana ini akan merugikan mereka dalam jangka masa panjang. Perlu dijelaskan bahawa pada keseluruhannya kadar sewa bilik hotel telah naik sebanyak 30% di Bandaraya Kuala Lumpur, sebagai contoh dalam masa setahun ke belakangan ini. Namun begitu, mengikut suatu kajian yang telah dijalankan oleh Business International United Kingdom, dengan izin, Kuala Lumpur masih merupakan bandaraya yang paling murah di antara 10 bandaraya utama di Asia Pasifik untuk dilawati dari segi kos bilik hotel, makanan, pengangkutan dan peredaran.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru meminta supaya Kerajaan mengembalikan status Pelabuhan Bebas kepada Pulau Pinang bagi meningkatkan industri pelancongan di negeri tersebut. Perlu dinyatakan bahawa Kerajaan tidak hanya memberi tumpuan kepada Negeri Pulau Pinang sahaja di dalam memajukan industri pelancongan negara, permintaan Ahli

Yang Berhormat ini adalah merupakan pandangan yang singkal, bukan sahaja dari memahami akan kehendak dan keperluan industri pelancongan itu sendiri, tetapi Yang Berhormat juga telah tidak sedar akan usaha-usaha yang telah dilaksanakan oleh Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Pulau Pinang dalam membangunkan industri pelancongan di negeri tersebut. Atas usaha-usaha yang telah dijalankan oleh Kerajaan, Pulau Pinang sekarang telah menjadi satu tarikan istimewa bagi pelancong-pelancong tempatan dan asing yang melancong ke Malaysia, walaupun tanpa diberikan taraf status Pelabuhan Bebas. Pulau Pinang yang kini mempunyai berbagai infrastruktur dan kemudahan pelancongan adalah sebuah pulau yang amat strategik, yang mampu bersaing dengan mana-mana destinasi pelancongan seperti Singapura, Hong Kong mahupun kepulauan Hawaii. Dengan tarikan sebegitu kuat, kedudukannya yang strategik dan ditambah dengan pantai-pantainya yang indah dan lain-lain tarikan yang amat menarik, Pulau Pinang sudahpun mempunyai segala bahan untuk menjadi satu tarikan pelancong antarabangsa.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat dari Kota Bharu supaya diadakan Memorial Tunku Abdul Rahman sebagai memperingati jasa-jasa beliau kepada negara.

Suka saya nyatakan bahawa Kerajaan telahpun memutuskan perkara ini sejak tahun 1972 lagi mengenai rancangan ini yang meliputi dua peringkat pelaksanaan.

Pada peringkat pertama Arkib Negara telahpun mewujudkan satu bahagian di bangunannya bagi menyimpan dan mempamerkan bahan-bahan mengenai Almarhum Tunku yang mana boleh dilihat oleh orang ramai.

Pelaksanaan peringkat kedua pula memerlukan sebuah bangunan yang berasingan dan istimewa yang mana sedang dikaji oleh pihak Kerajaan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, Arkib Negara telah menjalankan usaha-usaha mengenali-pasti, mengumpul dan melihara bahan-bahan berhubung dengan Almarhum Tunku Abdul Rahman Putera Al-Haj sejak tahun 1963 lagi. Bahan-bahan ini terdiri daripada bahan-bahan arkib, bahan-bahan mu./ium dan bahan-bahan perpustakaan di simpan di Bahagian Arkib Perdana Menteri di Jabatan Arkib Negara Malaysia dan sebahagian daripada bahan-bahan ini pula dipamerkan di sudut Wira di Jabatan Arkib Negara Malaysia, Jalan Dutra Kuala Lumpur. Di antara koleksi-koleksi Tunku yang tersimpan di Arkib Negara termasuklah berbagai bentuk bahan seperti fail, surat-menyurat, cenderamata-cenderamata dari luar dan dalam negeri, gambar-gambar pakaian, ucapan-ucapan, pita rakaman, filem, hasil-hasil penulisan dan keratan-keratan akhbar berhubung dengan beliau.

Mengenai sungutan Ahli Yang Berhormat bahawa Kerajaan telah melenyapkan nama Dewan Tunku Abdul Rahman dan menggantikannya dengan nama lain, perlu dijelaskan di Dewan yang mulia ini bahawa Dewan Tunku Abdul Rahman masih wujud di Kompleks Penerangan Pelancongan Malaysia (MATC) sekarang dan tidak ditukar namanya. MATC yang dikenali sekarang adalah merangkumi bangunan kolonial, bangunan-bangunan yang baru dibina serta termasuk Dewan Tunku Abdul Rahman.

Mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat supaya tempat-tempat sejarah di Kompleks tersebut diadakan peringkatan dalam bentuk plaque, perkara ini memanglah di dalam rancangan Kementerian.

Berhubung dengan cadangan Ahli Yang Berhormat dari Tasek Chenderoh supaya dijalankan kajian purba di kawasan Tasek Chenderoh, sukacita saya memaklumkan bahawa sebelum kawasan di sekitar Tasek Chenderoh ditenggelami air kerana projek Haidro-Elektrik, Muzium Negara telahpun menjalankan beberapa siri kajian purba di kawasan tersebut di mana beberapa buah makam purba telah ditemui dan dipindahkan ke tempat lain. Kawasan tersebut memang mempunyai potensi untuk dimajukan sebagai wadah tarikan pelancong.

Satu kajian yang lebih menyeluruh perlu dijalankan sebelum sebarang keputusan dibuat untuk memajukannya dari segi pembangunan industri pelancongan negara.

Tuan Yang di-Periua, akhir sekali saya inginlah memberi jaminan iaitu Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan akan berusaha dengan lebih bersungguh-sungguh bagi memastikan industri pelancongan negara kita terus berkembang maju dengan lebih pesat lagi.

Kami berterima kasih di atas peransang, sokongan dan kerjasama yang telah diberikan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, agensi-agensi Kerajaan dan pihak-pihak swasta sama ada secara langsung atau tidak langsung yang telah menyebabkan industri pelancongan telah menambahkan hasil yang lumayan.

Sukalah saya menyeru dan menggesa supaya semua pihak dalam negara ini terus memberi kerjasama dan sokongan untuk memajukan lagi industri pelancongan negara kita ini. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat.

7.00 mlm.

Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat (Dato¹ Napsiah binti Omar): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan ribuan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh tentang perkara-perkara di bawah Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat. Memandangkan bahawa Kementerian ini baru diwujudkan segala pandangan dan cadangan yang telah dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat sangat dihargai dan akan diberi perhatian yang serius dan diambil kira dalam menjalankan tugas, tanggungjawab dan amanah yang telah diberikan kepadanya.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat adalah bertanggungjawab di antara lain atas penyelarasan pelaksanaan Dasar Wanita Negara. Dalam hubungan ini Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat amat berterima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat daripada Shah Alam, Petaling Jaya dan Padang Terap di atas sokongan dan cadangan untuk memastikan kaum wanita di negara ini tidak dieksploitasikan oleh mana-mana pihak. Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat akan mengambil langkah-langkah yang wajar untuk memastikan bahawa pelaksanaan Dasar Wanita Negara akan berjalan dengan lancar dan berkesan supaya semua golongan wanita yang layak sama ada di bandar atau luar bandar dapat menikmati program dan perkhidmatan yang dijalankan oleh Kerajaan. Kementerian juga akan mewujudkan saluran-saluran yang berkesan untuk mendapat maklum balas supaya membolehkan Kementerian ini mengambil tindakan-tindakan yang sewajarnya jika terdapat kekurangan atau kelemahan dalam pelaksanaan dasar tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan orang-orang yang cacat yang disentuh oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas, adalah dimaklumkan bahawa sehingga akhir bulan Oktober 1990 hanya seramai 42,921 orang cacat telah didaftar dengan Jabatan-jabatan Kebajikan Masyarakat. Angka ini memang tidak mencerminkan kedudukan sebenar bilangan orang cacat di negara ini kerana pendaftaran orang cacat dilakukan secara sukarela dan adalah dipercayai lebih ramai orang cacat belum lagi mendaftarkan diri.

Mengenai bantuan yang diberi kepada orang-orang cacat, suka saya maklumkan bahawa pada masa ini terdapat beberapa skim untuk maksud ini. Pekerja-pekerja cacat yang berpendapatan kurang dari \$300 sebulan diberi bantuan sebanyak \$50 tiap-tiap bulan sebagai galakan untuk mereka meneruskan perkerjaan dan lebih berdikari dan bertanggungjawab atas diri sendiri. Di samping itu orang-orang cacat juga layak diberi bantuan pelancaran sebanyak \$2,000 untuk membolehkan mereka yang berkelayakan untuk menceburi diri dalam perusahaan-perusahaan kecil.

Selain dari skim-skim tersebut, bantuan juga diberi kepada orang-orang cacat untuk memudahkan mereka bergerak dengan mudahnya dan mengambil bahagian dalam aktiviti-aktiviti harian. Untuk maksud ini, mereka diberi alat-alat tiruan dan otopedik. Tindakan juga sedang diusahakan supaya bangunan awam dan swasta dan jalan raya-jalan raya disediakan kemudahan untuk orang-orang cacat.

Saya juga ingin mengucapkan terima kasih di atas saranan Ahli Yang Berhormat dari Tapah yang telah mengingatkan ahli-ahli politik supaya mempunyai kesedaran menjaga hujah-hujah agar tidak menimbulkan perasaan perkauman di kalangan penduduk di

negara ini. Saranan tersebut adalah sangat baik dan haruslah diterima oleh semua yang berkenaan. Saya berharap dengan adanya kesedaran tersebut, kesenambungan perasaan muhibbah, sikap toleransi dan perasaan persaudaraan dan kekeluargaan dapat diteruskan dan dipertingkatkan lagi dari masa ke semasa.

Mengenai masalah sentimen kedaerahan, kenegerian dan lain-lain sentimen yang tidak diinginkan, Kerajaan memang sedar terhadap perkara ini. Walaupun Kerajaan bersikap liberal dan bertoleransi sejajar dengan sistem demokrasi yang diamalkan di negar kita ini, Kerajaan tidak akan ragu-ragu mengambil tindakan yang tegas jika kumpulan-kumpulan yang terlibat dengan aktiviti-aktiviti tersebut keluar dari landasan-landasan yang telah ditetapkan oleh undang-undang yang berkenaan.

Kerajaan memang sedar bahawa perpaduan negara harus menjadi batu asas yang penting dalam usahanya untuk mencapai sebuah negara yang aman, stabil dan makmur. Atas kesedaran inilah Kerajaan baru-baru ini telah mewujudkan Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat untuk meningkatkan lagi perpaduan dan kebajikan masyarakat. Ke arah ini Kementerian baru ini akan berusaha untuk meningkatkan lagi program-program supaya mewujudkan sebuah masyarakat Malaysia yang sejahtera dan beridentiti sendiri dengan penduduknya yang berbilang kaum dan agama bersatu-padu, berkualiti, berdikari dan mengamalkan budaya ikram.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan penganiayaan kanak-kanak yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat, izinkan saya memberi jawapan secara am memandangkan bahawa mereka telah menyentuh perkara yang sama. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih di atas perhatian berat yang diambil oleh Ahli-

ahli Yang Berhormat terhadap kejadian penganiayaan kanak-kanak yang semakin meningkat di negara ini pada masa ini. Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat sedang berusaha mengurangkan gejala tersebut. Sebagaimana yang termaklum beberapa tindakan telahpun diambil terhadap perkara ini. Di antaranya ialah menggubal Rang Undang-undang Perlindungan Kanak-kanak yang telah dibentangkan pada peringkat Bacaan Kali Pertama dalam Mesyuarat Parlimen pada sesi ini.

Di antara pejunjukan di dalam Rang Undang-undang ini ialah pembekalan hukuman yang lebih berat kepada orang-orang yang melakukan penganiayaan terhadap kanak-kanak. Walaupun tindakan untuk memperketatkan undang-undang terhadap gejala sosial ini adalah penting, Kementerian memang sedar bahawa yang sama penting dalam usaha mengurangkan masalah ini ialah meningkatkan kesedaran masyarakat supaya mereka lebih bersifat penyayang terhadap anak-anak. Dengan tujuan ini beberapa program akan dilancarkan di media massa, ceramah dan sebagainya. Dalam hubungan ini suka saya menyatakan di sini bahawa perkhidmatan TALIDERA yang telah diwujudkan baru-baru ini untuk mencrima aduan daripada orang ramai melalui telefon tanpa tol telah memberi kesan yang baik bagi memupuk kesedaran di kalangan masyarakat kita.

Akhirnya, Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat atas segala ulasan dan cadangan yang telah dikemukakan berkaitan dengan Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Ong Tee Keat): Kementerian Sumber Manusia.

7.70 mlm.

Menteri Sumber Manusia (Dato' Lim Ah Lek): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan berbilang terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan atas dasar-dasar am Belanjawan 1991 ini serta mengemukakan isu dan cadangan-cadangan yang menyentuh Kementerian Sumber Manusia. Seterusnya saya ingin memberi penjelasan dan ulasan kepada pandangan, teguran dan kritik-kritik yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru dan Petaling Jaya.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru dalam ucapan perbahasannya telah menyentuh beberapa perkara di bawah Kementerian Sumber Manusia, walau bagaimanapun sebahagian perkara-perkara yang dibangkitkan dalam ucapannya itu adalah perkara yang sama seperti yang telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat sendiri dalam sesi soal-jawab Dewan ini dan telahpun diberi jawapan. Oleh itu saya hanya akan memberi tumpuan untuk menjawab lain-lain perkara yang dibangkitkan. Antara lain, beliau mendakwa bahawa usaha-usaha tidak dijalankan secara menyeluruh dan berkesan untuk mewujudkan tenaga kerja yang mahir dan seterusnya mencadangkan supaya satu tabung khas diwujudkan bagi mengadakan latihan percuma untuk meningkatkan kemahiran tenaga pekerja bagi semua bidang industri.

Tuan Yang di-Pertua, aktiviti pembangunan tenaga manusia adalah satu-satunya aspek yang memang diberi perhatian berat oleh Kerajaan bagi memastikan pertumbuhan ekonomi dalam semua lapangan mahupun dalam sektor perindustrian, pertanian ataupun sektor perkhidmatan. Dalam usaha membangunkan tenaga pekerja mahir, Kerajaan merupakan penggerak utama di peringkat kemahiran pertukangan

agensi-agensi Kerajaan utama yang menyediakan kemudahan latihan untuk belia-belia lepasan sekolah adalah seperti Jabatan Tenaga Rakyat, Kemenerian Sumber Manusia, Majlis Amanah Rakyat (MARA) dan Kementerian Belia dan Sukan. Saya percaya Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru sedia maklum bahawa latihan-latihan kemahiran yang diusahakan oleh agensi-agensi ini adalah dengan percuma.

Selain dari tiga agensi yang tersebut di atas, Kementerian Pendidikan melalui universiti-universiti, politeknik-politeknik dan sekolah-sekolah menengah vokasional juga menjalankan program pendidikan di peringkat Ijazah, Diploma dan Yokasional serta program latihan kemahiran bagi menampung keperluan tenaga mahir yang kian meningkat. Mengikut kemudahan latihan yang sedia ada dalam agensi awam dan swasta, negara berkeupayaan mengeluarkan sekurang-kurangnya 15,000 tenaga mahir dalam berbagai bidang ketukangan pada tahun 1990, manakala pada tahun 1991 seramai 18,600 tenaga mahir dijangka dikeluarkan. Seterusnya pada tahun 1992 seramai 21,000 tenaga mahir dalam bidang-bidang kejuruteraan, mekanikal dan automotif, binaan bangunan dan kerja kayu serta elektrik dan elektronik dijangka memasuki pasaran buruh.

Selain daripada seior pembuatan, Kerajaan melalui sekolah-sekolah menengah vokasional juga menjalankan program latihan dalam sektor perkhidmatan dan pertanian. Latihan kemahiran di dalam bidang perkhidmalan adalah seperti catering, rekaan fesyen dan jahitan, penjagaan kanak-kanak serta bakery dan confectionary. Manakala latihan dalam bidang pertanian adalah seperti scaping horticuHure, kejuruteraan, pertanian dan pengurusan pertanian. Di samping itu Kerajaan telah melaksanakan beberapa skim insentif latihan bagi menggalakkan firma-firma menjalankan latihan bagi

kakitangan mereka di pelbagai sektor dan industri, iaitu bagi sektor perkilangan, pembinaan, industri pelancongan dan industri-industri kecil. Insentif yang diberikan ini adalah dalam bentuk potongan cukai dua kali bagi perbelanjaan yang tertentu.

Adalah jelas bahawa Kerajaan telah melaksanakan berbagai strategi dan program secara menyeluruh untuk memenuhi keperluan tenaga mahir ekonomi negara. Untuk memastikan pengeluaran tenaga mahir yang mencukupi bersesuaian dengan sektor perindustrian masa depan, Kerajaan telah mengenalpasti beberapa tindakan untuk melaksanakan seperti berikut:

- (1) Menubuhkan Jawatankuasa Kabinet mengcnai Latihan dipengerusikan oleh Yang Berhormat Menteri Pendidikan untuk mengawasi dan menyelaraskan pelaksanaan program-program latihan kemahiran.
- (2) Penubuhan Majlis Latihan Vokasional Kebangsaan dengan tujuan antara lain untuk merancang dan menyelaraskan latihan-latihan perindustrian yang dijalankan oleh institusi-institusi latihan sektor awam agar latihan yang dijalankan mencukupi dan sesuai dengan keperluan industri. Majlis ini yang dianggotai oleh wakil-wakil swasta telah menubuhkan sebuah Jawatankuasa Penasihat ketukangan yang bertujuan untuk menyemak dan menyediakan kurikulum-kurikulum latihan baru sesuai dengan keperluan pihak industri.
- (3) Penubuhan pusat-pusat latihan baru dan menambahkan serta meningkatkan keupayaan institusi-institusi latihan yang sedia ada. Dalam Rancangan Malaysia Keenam usaha sedang diteruskan untuk menambah

pusat-pusat latihan kemahiran yang memberi penumpuan dalam bidang kejuruteraan, mekanikal dan elektronik di peringkat yang lebih tinggi. Pusat-pusat latihan yang sedia ada akan dipertingkatkan keupayaan pengurusan supaya lebih berinteraksi dengan sektor swasta dan responsif kepada keperluan pasaran buruh.

- (4) Mengambil langkah-langkah untuk meningkatkan lagi taraf dan kualiti program-program latihan dari peringkat asas kepada peringkat pertengahan bagi memenuhi keperluan kemahiran yang lebih tinggi oleh pihak industri. Latihan bagi kemahiran peringkat tinggi pula adalah dijalankan di Pusat Latihan Pengajar dan Kemahiran Lanjutan Shah Alam, Pusat Latihan Kemahiran Lanjutan Sepang dan Cheras.
- (5) Memperluaskan skop skim galakan potongan cukai dua kali bagi latihan seperti diumumkan dalam strategi Bclanjawan Yang Berhormat Menteri Kewangan baru-baru ini.
- (6) Menggalakkan penubuhan pusat latihan yang khusus dengan penglibatan sektor swasta sendiri. Contohnya, pusat pembangunan kemahiran di Pulau Pinang.
- (7) Menggalakkan usahasama di antara sektor swasta dan institusi-institusi latihan untuk mengadakan latihan khas atau, dengan izin, customerise training untuk memenuhi keperluan industri tertentu.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai tabung khas untuk tujuan latihan kemahiran tenaga pekerja, Kerajaan sedang mengkaji cadangan untuk menubuhkan tabung pembangunan

tenaga manusia atas kesedaran betapa perlunya memberi penekanan yang lebih kepada latihan semula dan peningkatan kemahiran pekerja-pekerja di sektor swasta supaya pengeluaran negara ini dapat dipertingkatkan dari segi produktiviti dan daya saingan di pasaran dunia. Tujuan Kerajaan bercadang mengadakan tabung seperti ini adalah untuk menggalakkan sektor swasta memainkan peranan yang lebih besar dalam melatih serta meningkatkan kemahiran pekerja-pekerja mereka sendiri.

Adalah diharapkan dengan ter-tubuhnya tabung ini nanti dapat diwujudkan satu budaya latihan atau, dengan izin, training culture di mana pihak swasta sendiri dapat menenulkan corak latihan yang diperlukan dan dengan demikian mengatasi masalah ketidakseimbangan, dengan izin, mismatch di antara latihan dan keperluan tenaga mahir di pasaran buruh. Dengan pcrkmbangan aktiviti latihan dan latihan semula secara lebih aktif di syarikat-syarikat swasta melalui tabung yang dicadangkan ini, adalah diharapkan bukan sahaja kekurangan tenaga pekerja mahir akan dapat diatasi secara lebih berkesan tetapi amalan pencurian atau pinehing, dengan izin, pekerja di antara syarikat dapat dikurangkan.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru telah menyentuh bahawa tiada perubahan dalam nasib kaum pekerja dalam tempoh 15 tahun yang lalu. Kerajaan kurang jelas bagaimana Yang Berhormat dari Bayan Baru dapat membuat kenyataan seperti itu sedangkan sebahagian besar daripada pekerja-pekerja kita telah meningkat taraf kehidupan mereka, termasuk keupayaan memiliki rumah, kereta, televisyen, mampu berkahwin dua atau tiga dan sebagainya. Ini jelas menunjukkan pendapatan mereka telah meningkat. Sebaliknya jika kenyataan Ahli Yang Berhormat itu bermaksud bahawa perubahan dari segi gaji pekerja tidak memuaskan, maka perlulah saya

memberitahu Dewan ini jika perkara ini benar, maka kesatuan-kesatuan sekerja sendiri hendaklah dipersalahkan kerana mungkin pemimpin mereka telah tidak berjaya dalam memperjuangkan nasib kaum pekerja sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Sumber Manusia menolak sama sekali dakwaan Yang Berhormat dan Bayan Baru bahawa Kerajaan berat sebelah dalam menggubal Undang-undang Buruh. Seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, undang-undang buruh telah dipinda dari masa ke semasa. Bagi setiap kali pindaan dibuat, pihak pekerja telah diberi peluang yang mencukupi untuk mengemukakan cadangan dan pandangan mereka dalam Majlis Penasihat Buruh Kebangsaan. Dalam hubungan ini, perlu ditegaskan Kerajaan sentiasa menerima cadangan-cadangan yang membina khususnya cadangan-cadangan yang tidak berat sebelah sama ada terhadap pihak majikan mahupun pihak pekerja.

Tuan Yang di-Pertua, undang-undang buruh dewasa ini berkemampuan memberi perlindungan yang mencukupi untuk memelihara kepentingan bukan sahaja kaum pekerja, bahkan majikan juga. Perlu diingat Kerajaan mempunyai tanggungjawab yang meluas untuk memelihara kepentingan kedua-dua pihak dalam industri, demi kebaikan mereka bersama dan ekonomi negara.

Tuan Yang di-Pertua, ingin juga ditegaskan bahawa dalam pelaksanaan Undang-undang Buruh, Kerajaan sentiasa bertindak secara adil dan tidak berat sebelah. Misalnya, bagi kes-kes pembuangan kerja yang dirujuk kepada Mahkamah Perusahaan, sekurang-kurangnya 75% keputusan yang dibuat oleh mahkamah itu memihak kaum pekerja. Ini dengan jelasnya menunjukkan bahawa Kerajaan tidak berat sebelah. Ia juga menunjukkan bahawa Kementerian tidak bertindak, dengan izin, at its whims and fancies seperti kadangkala dibuat perhatian oleh

pihak-pihak tertentu. Dalam hubungan ini, perlu saya menekankan bahawa setiap keputusan sama ada dibuat oleh Kementerian atau Menteri adalah berasaskan faktor-faktor yang sebenar yang dilaporkan. Oleh itu, sebarang keputusan yang dibuat atau tindakan yang diambil berasaskan laporan-laporan itu adalah objektif dan bukan mengikut, dengan izin, whims and fancies.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru juga menggesa supaya Kerajaan menggubal Dasar Buruh Negara serta menetapkan gaji minima untuk menjaga kepentingan pekerja negara ini. Seterusnya beliau mengesyorkan Kerajaan mengkaji masalah asas mengenai sistem gaji flexible sebelum ianya dapat dkerima oleh pihak pekerja dan mencadangkan supaya ditubuhkan Majlis Kaji Kebangsaan yang bertanggungjawab untuk membuat semakan gaji.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Sumber Manusia telah menyediakan cadangan dasar Buruh Negara dan telah mengemukakannya kepada Jemaah Menteri pada pertengahan tahun ini. Atas arahan Jemaah Menteri, cadangan Dasar Buruh Negara ini kini sedang diperkemaskinikan lagi untuk menyesaikannya dengan perkembangan ekonomi dan perburuhan negara serta keperluan peningkatan produktiviti antara lain melalui penglibatan kaum pekerja dalam menyumbang idea-idea kepada pihak pengurusan. Saya telah melaporkan perkembangan ini di mesyuarat Majlis Penasihat Buruh Kebangsaan yang diadakan pada 19hb Julai, 1990. Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru adalah seorang ahli Majlis Penasihat Buruh Kebangsaan yang mewakili pihak pekerja pada masa itu. Tetapi malangnya beliau tidak hadir di mesyuarat tersebut. Saya juga memaklumkan majlis mengenai perkembangan ini sekali lagi pada mesyuaratnya pada 6hb Disember, 1990.

tetapi Ahli Yang Berhormat juga tidak hadir di mesyuarat itu. Sekiranya beliau ada hadir di kedua-dua mesyuarat tersebut, beliau sudah tentu tahu tentang perkembangan terakhir mengenai perkara ini.

Mengenai soal penetapan gaji di sektor swasta, Kerajaan berpuashali dengan sistem penetapan gaji yang diamalkan sekarang iaitu melalui rundingan di antara pekerja dan majikan atau melalui rundingan bersama di antara majikan dan kesatuan sekerja. Oleh kerana sistem penetapan gaji secara bebas ini berjalan dengan baik, maka Kerajaan tidak bercadang campurtangan dengan memperkenalkan gaji minima secara menyeluruh di sektor swasta, melainkan bagi beberapa golongan pekerja yang kini diliputi oleh Akta Majlis Penetapan Gaji 1947. Penetapan gaji minima di bawah Akta ini adalah bagi para pekerja di industri-industri tertentu yang tidak diwakili dengan secukupnya oleh Kesatuan Sekerja atau yang tidak mempunyai jentera perundingan bersama yang mencukupi untuk berunding dengan majikan. Kerajaan juga tidak bercadang menubuhkan Majlis Gaji Kebangsaan untuk menyemak atau menentukan prinsip-prinsip penetapan gaji sektor swasta di negara ini oleh kerana sistem penetapan gaji sekarang seperti di-terangkan sebenar tadi adalah berkesan.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan sistem gaji flexible seperti disebutkan oleh Yang Berhormat dari Bayan Baru, Kementerian Sumber Manusia ingin memaklumkan bahawa cadangan itu sedang dikaji secara mendalam oleh semua pihak yang terlibat iaitu majikan, pekerja dan Kerajaan ke arah mencapai persetujuan serta menjaga kepentingan bersama. Dalam perkara ini saya merasa amat kesal kerana pihak pekerja yang diwakili oleh MTUC masih belum mengemukakan cadangan mereka seperti diminta oleh Majlis Penasihat Buruh

Kebangsaan sejak beberapa bulan dahulu pada tahun lepas. MTUC kurang dinamik dalam perkara ini, dengan izin, dragging their feet sehingga kini MTUC masih belum mengemukakan kertas cadangan mereka walaupun pihak itu telah berjanji berbuat demikian semenjak mesyuarat Majlis Penasihat Buruh Kebangsaan pada bulan Mac tahun lalu.

Atas kritik bahawa Kementerian Sumber Manusia gagal untuk memastikan keputusan Kerajaan yang membenarkan penubuhan-penubuhan kesatuan sekerja dalaman di syarikat elektronik dilaksanakan tanpa sebarang rintangan daripada pihak pengurusan syarikat, saya percaya Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru, sebagai bekas Naib Presiden MTUC, sedia mengetahui bahawa Kesatuan Sekerja adalah kesatuan sukarela yang ditubuhkan atas pilihan dan kehendak pekerja sendiri. Di manaperlu, Kerajaan akan memberi nasihat serta panduan dalam penubuhannya selaras dengan undang-undang dan dasar Kerajaan. Adalah menjadi kesalahan di bawah AktaPerhubunganPerusahaan 1967 jika mana-mana majikan menghalang, mengancam atau menakutkan pekerja-pekerja dari menubuhkan kesatuan sekerja. Sebarang aduan terhadap perkara ini akan diambil tindakan sewajarnya.

Tuan Yang di-Pertua, merujuk kepada cadangan untuk menyatukan Skim KWSP, PERKESO dan Skim Pencen, ingin dijelaskan bahawa Kumpulan Wang Simpanan Pekerja adalah merupakan skim simpanan wajib bagi faedah pekerja-pekerja khususnya sektor swasta apabila mereka bersara nanti, manakala Skim Pertubuhan Keselamatan Sosial adalah skim insurans dan Skim Pencen adalah skim membayar faedah persaraan kepada pekerja sektor awam. Konsep dan prinsip ketiga-tiga skim ini adalah berlainan dan tidak begitu mudah disatukan.

Tuan Yang di-Periua, beralih kepada perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat dari Petaling Jaya, beliau membangkitkan hak asasi pekerja-pekerja Malaysia termasuk pekerja-pekerja elektronik untuk menubuhkan Kesatuan Sekerja Kebangsaan. Ingin ditegaskan bahawa pekerja-pekerja kita termasuk pekerja-pekerja elektronik menikmati hak kesatuan untuk menjaga kepentingan mereka. Pada amnya, mereka bebas memilih untuk menganggotai kesatuan kebangsaan yang sedia ada atau menubuhkan kesatuan dalaman untuk mereka sendiri. Walau bagaimanapun, bagi industri elektronik, Kerajaan telah membuat satu keputusan untuk menggalakkan penubuhan kesatuan sekerja dalaman. Ini adalah kerana industri ini yang menggajikan lebih dari 100,000 pekerja amat sensitif kepada perubahan dalam pasaran dunia dan oleh itu adalah menjadi hasrat Kerajaan supaya industri ini sentiasa dikekalkan dalam keadaannya yang stabil. Kerajaan juga merasa matlamat ini akan dapat dicapai antara lain melalui penubuhan kesatuan sekerja dalaman dalam industri tersebut.

Dalam hubungan ini, perlu dinyatakan bahawa kedua-dua jenis kesatuan ini mempunyai hak, kuasa dan tanggungjawab yang sama di bawah undang-undang.

Berkenaan dengan usaha pekerja-pekerja Harris Solid State Sdn. Bhd. untuk menubuhkan kesatuan dalaman, ingin saya menjelaskan bahawa pekerja-pekerja syarikat itu telah menubuhkan satu kesatuan dalaman yang dikenali sebagai Kesatuan Pekerja-Pekerja Harris Solid State Sdn. Bhd. Kesatuan ini telah didaftarkan pada 31-1-89. Berikutan dengan pendaftaran ini, kesatuan telah memohon pengiktirafan dari pihak syarikat sebagai satu badan yang sah untuk mewakili kepentingan pekerja-pekerja di dalam merundingkan skim gaji dan terma-terma perkhidmatan.

Pada menjalankan kuasa-kuasa saya sebagai Menteri Sumber Manusia, saya telah memutuskan pada 16-4-1990 bahawa Harris Solid-State Sdn. Bhd. mengiktiraf kesatuan ini, Pengiktirafan berkuatkuasa mulai daripada 23-6-1989 iaitu tarikh kesatuan mengemukakan tuntutan pengiktirafan.

Tuan Yang di-Penua, Harris Solid State Sdn. Bhd. merupakan salah satu dari 3 buah syarikat yang dimiliki oleh Harris Solid Corporation USA, Dua buah syarikat lagi yang didaftarkan secara berasingan ialah Harris Semiconductor Sdn. Bhd. dan Harris Advanced Technology Sdn. Bhd.

Pada awal tahun 1990 Harris Corporation USA telah menyusun semula perniagaannya. Di dalam penyusunan ini, Harris Advanced Technology Sdn. Bhd. telah diperbesarkan. Seramai kira-kira 2,700 orang pekerja Harris Solid State Sdn. Bhd. telah ditawarkan pekerjaan oleh Harris Advanced Technology Sdn. Bhd. Kesemua pekerja Harris Solid-State Sdn. Bhd. telah menerima tawaran ini, kecuali seramai 22 orang yang terdiri dari pegawai-pegawai utama Kesatuan Pekerja-Pekerja Harris Solid-State Sdn. Bhd. yang telah menolak lawaran pekerjaan tersebut.

Pada 22-9-1990 Harris Solid-State Sdn. Bhd. telah memberhentikan operasinya. Sehari sebelum itu perkhidmatan 21 orang pekerja yang tidak menerima tawaran pekerjaan dalam Harris Advanced Technology Sdn. Bhd. telah ditamatkan. Seorang lagi pekerja telah meletakkan jawatan terdahulu dari tarikh tersebut. Pemberhentian kerja 21 orang pekerja ini telah dirujuk ke Mahkamah Perusahaan untuk siasatan dan keputusan.

Sehubungan dengan ini, ingin saya menegaskan bahawa penamatan perkhidmatan pekerja-pekerja berkenaan tidak seharusnya berlaku

sekiranya pemimpin-pemimpin kesatuan mengambil nasihat saya dan pegawai-pegawai saya, Pekerja-pekerja itu telah bertemu dengan saya beberapa kali di waktu mana telah ditegaskan bahawa sekiranya kesemua pekerja menerima tawaran untuk berkhidmat dengan Harris Advanced Technology, saya akan membantu mereka menubuhkan kesatuan dalaman di Syarikat Harris Advanced Technology Sdn. Bhd. Malangnya nasihat ini tidak diberi perhatian. Disebaliknya mereka lebih berminat mematuhi nasihat dari pihak MTUC. Jika nasihat saya itu diterima sudah pasti mereka akan dapat terus berkhidmat dengan Syarikat Harris Advanced Technology Sdn. Bhd. di samping berpeluang menubuhkan kesatuan dalaman dalam syarikat itu serta menuntut pengiktirafan dan seterusnya mengadakan perundingan untuk menghasilkan perjanjian bersama. Memandangkan keadaan ini, maka mereka yang terlibat tidak boleh menyalahkan sesiapa selain dari mereka sendiri.

Dalam hal hak asasi pekerja-pekerja untuk berkesatuan, Kerajaan memang sentiasa menggalakkan perkembangan pergerakan kesatuan-kesatuan sekerja yang berkesan demi melindungi kebajikan kaum pekerja. Ini sudah jelas dari tindak-tanduk Kerajaan selama ini untuk memperseimbangkan kepentingan kedua-dua pihak kaum pekerja dan pihak majikan. Misalnya Kerajaan telah menerima beberapa permintaan dari para pelabur asing supaya dipinda Akta Kesatuan Sekerja 1959 khasnya seksyen 10(1) yang memperuntukkan bahawa sekurang-kurangnya 7 orang pekerja boleh memohon untuk menubuhkan sebuah kesatuan sekerja. Pelabur-pelabur tidak bersetuju dengan peruntukan ini, kerana kebanyakan syahkat kini mempunyai beberapa ribu pekerja dan adalah tidak adil bagi 7 orang sahaja untuk memohon pendaftaran kesatuan sekerja dan justeru itu telah meminta Kerajaan meminda seksyen berkenaan dalam Akta. Tetapi Kerajaan

tidak bersetuju meminda seksyen itu. Ini jelas menunjukkan bahawa Kerajaan menggalakkan pekerja-pekerja menubuhkan kesatuan sekerja untuk menjaga kepentingan mereka.

Tuan Yang di-Pertua, buat masa kini lebih daripada 85% tenaga kerja masih tidak menjadi ahli kesatuan sekerja. Mengapa wujudnya keadaan ini? Adakah pemimpin-pemimpin kesatuan sekerja telah mengabaikan mereka itu alau gagal meyakinkan mereka menjadi ahli kesatuan sekerja? Aiaulah keadaan ini wujud kerana pemimpin-pemimpin kesatuan sekerja telah menumpukan perhatian kepada pekerja-pekerja di syarikat-syarikat yang besar sahaja dan telah mengabaikan pekerja-pekerja di syarikat-syarikat kecil.

Maka dalam soal hak asasi pekerja untuk berkesatuan pemimpin-pemimpin kesatuan haruslah menanya siapa yang bertanggungjawab ke atas keadaan yang begitu mengecewakan. Dalam hubungan ini pihak Kerajaan, dengan izin, have a clear conscience in this matter.

Akhir-akhir ini kita dapati beberapa pemimpin kesatuan sekerja lebih cenderung melibatkan diri secara aktif dalam politik dan memutarbelukan perkara-perkara yang tidak menjadi isu semata-mata untuk kepentingan politik peribadi dengan mengorbankan dan mengabaikan kepentingan serta kebajikan golongan pekerja yang menjadi tanggungjawab mereka. Saya ingin menyeru mereka ini supaya memikir sekali lagi tindak tanduk yang kurang memuaskan itu yang tidak selaras dengan matlamat kesatuan sekerja. Saya menyeru juga kaum pekerja supaya mengawasi pergerakan dan tindakan pemimpin-pemimpin mereka agar tidak menyeleweng daripada tujuan-tujuan penubuhan kesatuan sekerja masing-masing.

Tuan Yang di-Pertua, saya berharap juga pemimpin-pemimpin kesatuan tidak mengamalkan double standard,

dengan izin, iaitu sedangkan mereka berusaha untuk mendapatkan pengiktirafan dari majikan-majikan serta mengadakan perjanjian bersama dengan majikan-majikan, pemimpin kesatuan sekerja sendiri sebagai majikan hendaklah juga bertindak secara adil dengan memberi pengiktirafan dan mengadakan perjanjian bersama dengan kesatuan yang mewakili pekerja-pekerja yang digaji oleh kesatuan-kesatuan mereka. Saya membuat seruan ini kerana pernah terdapatnya kes di mana Kementerian terpaksa memberi bantuan kepada Kesatuan Pekerja-Pekerja di Dalam Kesatuan Sekerja, dengan izin, Union of Employees in Trade Unions untuk mendapatkan pengiktirafan daripada Kesatuan Pekerja-pekerja Pengangkutan, Semenanjung Malaysia bagi mewakili pekerja-pekerja mereka.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Petaling Jaya juga telah membangkitkan tentang beberapa tuduhan mengenai penyelewengan majikan terhadap pekerja seperti eksploitasi pekerja, mengambil kanak-kanak bekerja, pencabulan seks di tempat kerja, pampasan pekerja yang tidak mencukupi dan sebagainya. Tuduhan-tuduhan ini dibuat secara umum dengan tiada sebarang bukti atau fakta-fakta tertentu disebutkan. Semua tuduhan ini amat dikesali kerana ianya membayangkan seolah-olah kewujudan secara ketara situasi-situasi di mana Kerajaan tidak menghiraukan langsung kepentingan dan kebajikan pekerja-pekerja di negara ini. Ini adalah tidak benar sama sekali. Jika Ahli Yang Berhormat ada maklumat mengenai kes-kes tertentu adalah diminta Ahli Yang Berhormat bekerjasama dengan pihak berkuasa yang berkenaan dengan membuat laporan rasmi.

Mengenai kemudahan-kemudahan penjagaan kanak-kanak bagi kaum ibu yang bekerja, perlu ditegaskan di sini bahawa Kerajaan sentiasa menggalakkan penubuhan Pusat Asuhan Kanak-kanak yang berhampiran dengan

kilang-kilang supaya kaum ibu dapat bekerja dengan tenang sementara anak-anak mereka mendapat jagaan yang sempurna pada waktu mereka bekerja. Kementerian ini sentiasa memberi cadangan ini kepada para majikan supaya mengambil inisiatif dengan rela hati untuk mengadakan kemudahan ini. Dalam hal ini Kerajaan tidak boleh memaksa para majikan supaya menubuhkan Pusat Asuhan Kanak-kanak.

(Tuan Yang Di-Pertua
mempengerusikan Mesyuarat)

Sekali lagi saya mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi sokongan, teguran dan sokongan yang membina kepada Kementerian Sumber Manusia. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Mahiruddin):
Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar.

7.40 mlm.

Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar (Tuan Law Hieng Ding): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat dari Bandar Sibul, Batang Lupar, Lanang, Johor Bahru, Telok Kemang dan Baram di atas segala teguran, cadangan dan sokongan yang diberikan kepada kegiatan Kementerian saya, khususnya mengenai alam sekitar. Peranan Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar ialah untuk mengembangkan bidang sains dan teknologi di negara ini dan dalam pada itu mengawal keadaan alam sekitar daripada tercemar.

Menyentuh kepada beberapa perkara yang diusulkan, terutama mengenai alam sekitar, semasa sidang Dewan kali ini, saya ingin menekankan sekali lagi bahawa bidang kuasa Kementerian saya

adalah terhad kepada peruntukan-peruntukan yang terdapat di bawah lima undang-undang sahaja iaitu Akta Perlindungan Hidupan Liar 1972, Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 dan Pindaan 1989, Akta Taman Negara 1980 dan Akta Perlesenan Tenaga Atom 1984 dan beberapa peruntukan mengenai alam sekitar dan penyelidikan sains laut di bawah Akta Zon Ekonomi Eksklusif 1985. Dalam hal ini terdapat tidak kurang daripada 18 jenis undang-undang lain yang ada kena mengena dengan kawalan pencemaran yang berkait dengan kelodakan dan kekeruhan sungai, kerja-kerja dan hakisan tanah, pembalakan dan pembukaan hutan, perlombongan, perkapalan, kenderaan, keselamatan pekerja, penggunaan racun perosak, minyak, pampasan dan saliran, kesihatan umum, kebersihan dan sampah-sarap, pertanian, ternakan dan sebagainya dan tidak kurang 18 agensi lain yang bertanggungjawab penuh ke atas perkara-perkara ini.

Selain daripada itu, perkara-perkara mengenai alam sekitar yang tidak diperuntukkan di bawah undang-undang yang saya sebutkan, masih boleh diselesaikan melalui undang-undang lain seperti Enakmen Air 1920 di bawah bidangkuasa Kerajaan Negeri atau Undang-undang Perscutuan Special Relief Aid 1950, dengan izin, jika satu-satu tindakan itu adalah perlu. Di bawah Special Relief Aid, dengan izin, misalnya mana-mana pihak termasuk penduduk-penduduk tempatan boleh menghadapkan kilang-kilang yang mencemarkan itu ke mahkamah. Tindakan seperti ini boleh dibuat mengikut kes kepentingan awam atau civil litigation case, dengan izin.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya untuk menyentuh perkara-perkara spesifik yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan ini. Pertama, mengenai kes-kes dakwaan antara tahun 1980 sehingga 1989; sejumlah 395 kes pendakwaan di Mahkamah telah dibuat iaitu purata 40

kes setahun. Selain daripada itu, dalam tahun 1989 sahaja, 179 kes kompaun telah dikenakan di bawah Peraturan-peraturan Kualiti Alam Sekehliling (Udara Bersih) 1978. 63% kes-kes ini bersabit dengan pembakaran terbuka. 55% daripadanya iaitu 110 kes adalah tindakan ke atas kesalahan yang dibuat oleh kilang-kilang kayu dan papan, terutamanya yang terdapat di Sarawak (29%), Selangor (16%), dan Pahang (12%).

Masalah pencemaran udara dari kilang-kilang kayu dan papan masih belum dapat diatasi dengan sepenuhnya. Akan tetapi Jabatan Alam Sekitar di bawah Kementerian saya akan terus mengambil tindakan yang tegas ke atas kilang-kilang yang masih mencemarkan alam sekitar, lebih-lebih setelah semua penerangan, nasihat, arahan dan notis yang berulang kali tidak membawa kepada apa-apa langkah-langkah kawalan yang berkesan.

Pemeriksaan, bertujuan untuk mengambil tindakan mahkamah akan dibuat oleh pegawai-pegawai penguatkuasa, mengikut amalan biasa, secara mengejut tanpa pengurusan kilang dimaklumkan terlebih dahulu.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai pencemaran air sungai pula, saya ingin memaklumkan kepada Dewan ini bahawa terdapat kebanyakan sungai-sungai terutama di pantai barat Semenanjung Malaysia yang masih tercemar, terutama dari segi kelodakan yang berpunca dari kerja-kerja tanah dan pembukaan tanah untuk perumahan, pertanian, pembalakan dan perlombongan.

Seperti Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, kawalan pencemaran sungai ini adalah bergantung kepada pelaksanaan sekurang-kurangnya 6 undang-undang iaitu Akta Kerajaan Tempatan 1976, Akta Jalan Bangunan dan Perparitan 1974, Akta Pemeliharaan Tanah 1960, Akta Perhutanan 1984 iaitu

undang-undang Persekutuan yang dikuatkuasakan oleh pihak Kerajaan Negeri atau Enakmen Hutan 1935, Enakmen Lombong 1929 dan Enakmen Air 1920 iaitu undang-undang Negeri.

Untuk memberi kesan kepada pelaksanaan undang-undang ini, terutama dari segi teknikalnya, Kementerian Sains, Teknologi dan Alam Sekitar telah menyediakan garis panduan untuk menjaga dan mengawal hakisan tanah dan kelodakan sungai semenjak tahun 1977, dan garis panduan ini telah diluluskan oleh Majlis Kebangsaan Kerajaan Tempatan untuk dilerimapakai oleh semua yang berkenaan semenjak 1978.

Selain daripada itu, semua Kerajaan Tempatan dan Majlis-majlis Perbandaran serta Daerah juga perlu menggubal undang-undang kecil mengenai kerja-kerja tanah. Syarat-syarat lesen pembalakan dan perlombongan juga perlu diperketatkan dan dikuatkuasakan. Kawalan yang rapi bagi kerja-kerja tanah di lereng-lereng bukit yang curam juga perlu dipertingkatkan dan sebaik-baiknya dielakkan dengan melaksanakan peruntukan undang-undang di bawah Akta Pemerlihaan Tanah 1960.

Di perairan pantai pula, terutama di tempat-tempat yang dikunjungi ramai oleh pelancong-pelancong, masalah pencemaran alam sekitar di situ juga perlu diberi perhatian yang rapi. Pembersihan sampah-sarap perlu dilaksanakan oleh Majlis-majlis Daerah atau Kerajaan Tempatan. Minyak-minyak terutama dari bengkel-bengkel membaiki kenderaan perlu dikawal dengar. lebih berkesan dengan melaksanakan sepenuhnya peruntukan yang terdapat di bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976. Untuk pelupusan kumbahan atau najis pula, pembangunan projek pembetungan perlu diadakan. Jika langkah-langkah seperti ini tidak diambil, maka daya tarikan pelancongan akan hilang seperti yang dialami di

beberapa tempat-tempat pelancongan di negara-negara lain.

Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Johor Bahru yang menarik perhatian Kementerian mengenai kemasukan industri-industri yang lama yang berpotensi untuk mencemarkan ke negara kita. Kementerian saya sebenarnya telahpun mendapatkerjasamadengan sepenuhnya dari Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri untuk mengelakkan perkara ini berlaku, lebih-lebih lagi dengan terwujudnya perjawatan perkhidmatan kawalan alam sekitar di Pusat Pelaburan Serenli di MIDA, dan keanggotaan wakil-wakil Kementerian di dalam Jawatankuasa Pembangunan Perindustrian atau Tindakan Negeri. Selain daripada itu, Kementerian saya menghendaki pelabur-pelabur menjalankan kajian EIA terlebih dahulu, terutama bagi aktiviti-aktiviti yang tertakluk kepada Perintah EIA 1987 sebelum membuat apa-apa keputusan baik untuk kelulusan tapak, jenis proses atau teknologi yang dipakai.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian saya tidak semata-mata bergantung kepada tindakan undang-undang sahaja untuk mengatasi masalah alam sekitar. Kementerian juga menjalankan program-program pendidikan untuk mempertingkatkan kesedaran alam sekitar. Kementerian juga telah menggalakkan Kerajaan Negeri dan juga pihak berkuasa tempatan untuk mewujudkan kawasan-kawasan yang berasingan dan berjarak jauh antara perumahan dan perindustrian. Kelulusan juga tidak palu diberikan kepada projek-projek perumahan yang terlalu dekat dengan kilang-kilang yang mencemarkan. Begitu juga Jabatan Alam Sekitar tidak akan menyokong untuk kelulusan tapak kilang-kilang yang boleh mencemarkan dan yang berhampiran dengan kawasan kediaman atau perumahan ataupun di hulu tempat-tempat pengambilan air untuk minuman.

Tuan Yang di-Pertua, negara kita Malaysia bukan sahaja telah menggubal pelbagai jenis undang-undang untuk mengawal keadaan alam sekitar, tetapi telah jugamelaksanakan undang-undang itu dengan sepenuhnya, Kemajuan Malaysia dalam bidang ini boleh dibanggakan malah ianya telah menarik perhatian dunia. Tetapi malangnya ada pihak-pihak yang tertentu yang sengaja hendak memburuk-burukkan sistem pengurusan alam sekitar dan sumber-sumber alam semulajadi di negara kita, terutama mengenai pengeluaran hasil hutan negara kita. Mengikut fakta-fakta yang tersedia maklum oleh umum, prestasi Malaysia dalam urusan hal-ehwal alam sekitar adalah baik, malah lebih baik dari beberapa negara maju itu sendiri.

Tindakan setengah-setengah pihak itu adalah bertujuan untuk mengelirukan keadaan yang sebenar. Negara kita Malaysia tidak akan berputus asa dengan perkara ini, malah akan berusaha dengan lebih gigih lagi untuk menegakkan kenyataan yang sebenar bahawa kegiatan-kegiatan ekonomi negara kita akan berterusan dan seimbang dengan kehendak-kehendak alam sekitar untuk masakini dan akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, sekiranya ada apa-apa teguran atau komen yang saya tidak dapat sentuh di sini, ianya akan diberi perhalian dan mengambil tindakan yang sewajarnya dan sekali lagi saya ucapkan ribuan terimakasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan atas dasar-dasar am Belanjawan 1991 dan telah memberi teguran, cadangan serta sokongan kepada Kementerian saya. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan.

7.55 mlm.

Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan (Dr Ting Chew Peb): Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih atas perhatian yang telah diberikan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh bidang tugas Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan semasa membahaskan Rang Undang-undang Perbekalan 1991.

Ahli Yang Berhormat dari Marang telah mengemukakan cadangan supaya Kerajaan menubuhkan Institusi Yayasan Pembangunan Rakyat yang antara lain bagi menyediakan rumah kos rendah yang selesa kepada rakyat miskin sesuai dengan tabiat penghidupan dan tanpa faedah atau faedah yang paling minimum. Kementerian ini berpendapat program-program perumahan yang dilaksanakan oleh Kerajaan pada masa ini telahpun meliputi peranan yang diharapkan oleh Ahli Yang Berhormat. Oleh sebab itu adalah tidak perlu ditubuhkan sebuah yayasan lagi untuk mengendalikan program perumahan seperti yang dicadangkan.

Adalah dimaklumkan bahawa Kerajaan sendiri menyediakan rumah kos rendah di bawah Program Perumahan Awam Kos Rendah di samping menggalakkan sektor swasta membina lebih banyak rumah kos rendah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, rumah-rumah kos rendah yang dibina oleh Kerajaan di bawah program ini adalah bagi golongan yang berpendapatan rendah khususnya kurang daripada \$750.00 sebulan dan tidak mampu membeli rumah-rumah kos rendah yang disediakan oleh sektor swasta.

Selain daripada itu, skim pertapakan dan kemudahan dilaksanakan untuk golongan berpendapatan lebih rendah, khususnya kurang daripada \$500.00 sebulan. Rumah-rumah yang disediakan

olen Kerajaan adalah dijual pada harga yang paling minimum tanpa mengambil sebarang keuntungan bahkan beberapa kos komponen terpaksa ditanggung oleh Kerajaan sendiri.

Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru telah menyarankan supaya Kementerian mengawal serta menurunkan harga rumah awam kos rendah di samping memberi subsidi supaya rumah tersebut dapat dibeli oleh mereka yang berpendapatan rendah dengan harga yang lebih murah serta berkemampuan membuat bayaran balik pinjaman dengan kadar yang lebih rendah.

Kerajaan telahpun mengawal harga rumah kos rendah dengan meletakkan had harga tidak melebihi \$25,000 seunit walaupun harga rumah dan tapak sebenarnya melebihi harga ini. Ini bermakna telahpun ada unsur subsidi ke atas harga rumah iiu.

Ahli Yang Berhormat berkenaan juga turut mencadangkan supaya program perumahan kos rendah ini perlu dikendalikan oleh Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri secara terus bagi menjamin tiada pihak-pihak lain mendapat keuntungan daripada golongan miskin. Kerajaan sendiri memang ada beberapa program Perumahan Awam Kos Rendah iaitu Skim Pertapakan dan Kemudahan dan Perumahan Awam Kos Rendah. Pembinaan rumah ini diselenggarakan sendiri oleh Kerajaan dan dijual terus oleh Kerajaan tanpa penglibatan mana-mana pihak ketiga. Di samping itu, beberapa buah Kerajaan Negeh turut terlibat dalam usahasama dengan sektor swasta dalam membina rumah kos rendah.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan Akaun Pemajuan Perumahan yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bukit Bintang, sukacita dinyatakan Kementerian ini telah menyediakan peraturan-peraturan mengenai Akaun Pemajuan Perumahan

tersebut. Untuk memastikan supaya perlaksanaan sistem akaun iiu dapat dijalankan dengan licin dan lancar, maka Kementerian ini sedang mengadakan perbincangan dengan Bank Negara, Persatuan Bank-Bank Malaysia dan Persatuan Syarikat-syarikat Kewangan Malaysia untuk menyediakan garis panduan-garis panduan bagi kegunaan bank-bank dan syarikat-syarikat kewangan. Apabila garis-panduan siap disediakan dan beberapa butir lain diselsaikan maka tarikh untuk melaksanakan Akaun Pemajuan Perumahan tersebut akan diumumkan.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Segamat telah membangkitkan masalah perkhidmatan yang tidak mencukupi oleh Majlis Perbandaran, Majlis-majlis Daerah dan Majlis-majlis Tempatan dan turut mencadangkan supaya Ahli Dewan Undangan Negeri ataupun Ahli Parlimen dilantik menjadi Yang di-Pertua Majlis Perbandaran atau Majlis Daerah.

Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan memang sedar bahawa perkhidmatan-perkhidmatan seperti pungutan sampah-sarap, kerja-kerja pembersihan dan pembaikan longkang serta parit dan lain-lain kemudahan asas yang dikendalikan oleh sesetengah Pihak Berkuasa Tempatan adalah tidak mencukupi, khususnya disebabkan oleh kesuntukan peruntukan kewangan. Kerajaan Persekutuan dan Negeri sedang pun memberi perhatian yang teliti untuk meningkatkan keupayaan dan peruntukan kewangan Pihak Berkuasa Tempatan bagi memperbaiki mutu kemudahan asas dan perkhidmatan di kalangan masyarakat.

Berhubung dengan cadangan Ahli Yang Berhormat dari Segamat supaya Ahli Dewan Undangan Negeri ataupun Ahli Parlimen dilantik menjadi Yang di-Pertua Majlis Perbandaran atau Majlis Daerah itu, sukacita saya memaklumkan bahawa mengikut peruntukan (10<1) Akta Kerajaan Tempatan, 1976 kuasa

perlantikan tersebut adalah di bawah bidangkuasa Pihak Berkuasa Negeri. Adalah terpulang kepada Pihak Berkuasa Negeri untuk melantik sesiapa sahaja yang dititkkan sesuai untuk memegang jawatan tersebut.

Di samping itu, sukacita saya memaklumkan bahawa Kerajaan Pusat sentiasa berunding serta menyelaraskan dengan Kerajaan Negeri untuk memperkukuhkan pentadbiran Majlis-majlis Perbandaran dan Majlis Daerah.

Tuan Yang di-Pertua, mcngcnai cadangan Ahli Yang Bcrhormat dari Kampar supaya sistem pemilihan Ahli-ahli Majlis Tempatan oleh rakyat dipulihkan semula bagi memastikan Kerajaan-kerajaan Tempatan berfungsi dengan cekap, demokratik dan bertanggungjawab.

Sukacita saya memaklumkan bahawa Kerajaan mendapati sistem yang diamalkan sekarang di mana Ahli-ahli Majlis dilantik oleh Kerajaan Negeri telah berjalan dengan baik dan berkesan. Justeru itu, Kerajaan belum bercadang untuk mengubahnya. Kerajaan akan mengkaji sistem ini dari masa ke semasa dan akan mengambil tindakan menukarnya apabila mendapati ianya benar-benar tidak sesuai.

Ahli Yang Berhormat dari Padang Serai telah mcmbangkitkan masalah banjir yang melanda banyak taman kediaman dan kampung yang berpunca dari kelcmahan sistem pcngaliran air khasnya di kawasan perumahan baru. Kemcnlcrican ini sedar bahawa kejadian banjir yang berlaku seperti yang dibangkitkan berpunca daripada sistem pemeritan yang tidak betul atau tidak lengkap.

Sebagai satu langkah positif bagi membendung masalah ini, Majlis Negara bagi Kerajaan Tempatan yang bersidang pada 20hb Septcmber 1990, telah meluluskan Undang-undang Kecil Kerjatanah di bawah Akta Parit, Jalan

dan Bangunan. Undang-undang Kecil tersebut perlu digezetkan oleh semua Kerajaan Negeri di Semenanjung Malaysia untuk digunapakai, dan dengan demikian beberapa masalah yang bcrkaitan dengan projek perumahan lcrmasuk kejadian banjir kilat dapat dikawal.

Selain daripada langkah-langkah di atas, Rancangan Struikiur dan Rancangan Tempatan bagi tiap-tiap kawasan Perbandaran dan Majlis Daerah 'yang disediakan oleh Jabatan Perancangan Bandar dan Desa juga memasukkan keperluan sistem perparitan yang wajar bagi maksud mengatasi masalah saliran dan banjir.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Bcrhormat dari Padang Serai telah juga menyatakan bahawa dengan keputusan Kerajaan menggugurkan perkataan 'baru' daripada Kampung Baru, kemungkinan masalah akan timbul mengenai pengagihan peruntukan bagi pembangunan Kampung Baru kerana Pihak Berkuasa Tempatan akan bertanggungjawab dalam hal ini dan bukan lagi satu bahagian khas di Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, hampir semua kampung ini terletak di dalam sempadan Pihak Berkuasa Tempatan. Oleh itu Kcrajaan berpendapat adalah wajar pembangunan dan kemajuan kampung-kampung berkenaan dirancang dan diintegrasikan secara teratur dan berkesan ke dalam rancangan pcmbangunan bagi seluruh kawasan di bawah tanggungjawab Pihak Berkuasa Tempatan. Peruntukan khas bagi kampung-kampung dalam kawasan Pihak Berkuasa Tcmptatan ini masih dikenal pasti dan diagihkan oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Hanya disalurkan melalui Pihak Berkuasa Tempatan sahaja. Dalam situasi baru ini, Pihak Berkuasa Tempatan boleh juga menggunakan peruntukan dari punca lain sebagai

tambahan untuk memajukan kampung-kampung ini. Maka ini bermakna kampung-kampung ini akan mendapat faedah dari lebih banyak punca dibandingkan dengan dahulu.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat dari Alor Setar yang mencadangkan Kementerian ini memberikan lebih perhatian kepada pembangunan kampung-kampung baru. Cadangan itu akan diberi perhatian oleh Kementerian ini apabila menyediakan rancangan-rancangan pembangunan.

Ahli Yang Berhormat dari Alor Gajah telah menyarankan agar peminjam-peminjam Skim Bantuan Pinjaman Perumahan Kos Rendah dikecualikan dari faedah dan menggesa agar pihak Kementerian tidak mensyarat sebarang bentuk cagaran.

Cadangan Ahli Yang Berhormat mengenai faedah akan diberi pertimbangan. Buat masa ini Kerajaan telahpun mengecualikan faedah ke atas Pinjaman Perumahan bagi Skim Pertapakan dan Kemudahan.

Mengenai cagaran, pihak Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan menjadikan ini sebagai salah satu syarat permohonan bertujuan memastikan pihak Kerajaan mempunyai jaminan dari segi bayaran balik pinjaman. Ini adalah mustahak sebagai akauntabiliti Kerajaan terhadap wang awam yang digunakan. Dalam hal ini, tanah dipilih sebagai cagaran kerana syarat pinjaman juga memerlukan tanah sebagai tapak rumah.

Pihak Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan sentiasa peka kepada masalah yang timbul akibat daripada faedah dan bentuk cagaran yang dikehendaki. Dalam hal ini, pihak Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan sentiasa mengkaji kemungkinan memperbaiki syarat-syarat skim tersebut dari masa ke semasa.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai cadangan Ahli Yang Berhormat dari Bandau untuk membina sebuah Balai Bomba di Kota Marudu memandangkan kejadian kebakaran kerap berlaku dewasa ini. Sukacita saya nyatakan di sini bahawa tapak tanah untuk pembinaan Balai Bomba Kota Marudu telah dikenal pasti. Balai Bomba ini telah dimasukkan dalam pertimbangan Rancangan Malaysia Keenam. Projek-projek bagi Rancangan Malaysia Keenam masih lagi dalam peringkat semakan terakhir oleh Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali, Ahli Yang Berhormat dari Batu Gajah menyarankan agar Kementerian dapat melaksanakan rumah kos rendah berharga di antara \$15,000 hingga \$20,000 untuk menampung keperluan penduduk-penduduk yang berpendapatan kurang daripada \$600 sebulan. Semasa saya menggulung perkara yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Marang, saya telahpun memberitahu mengenai skim pertapakan dan kemudahan yang ditujukan khas kepada mereka yang berpendapatan rendah di mana rumah dijual dengan harga yang lebih murah.

Sekian sahaja, Tuan Yang di-Pertua, sekali lagi saya ingin mengambil kesempatan ini mengucapkan banyak-banyak terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberi pandangan dan cadangan berkaitan dengan bidang tugas Kementerian ini. Segala pandangan dan cadangan yang telah diberikan itu akan diambil perhatian dan diharap ia akan dapat menyumbang ke arah mempertingkatkan lagi prestasi Kementerian ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin):
Kementerian Kehakiman.

8.08 mlm.

Menteri Belia dan Sukan (Tuan Haji Annuar bin Musa): Tuan Yang di-Pertua, saya memohon memberi ulasan bagi pihak Menteri Kehakiman dan seterusnya memberikan ulasan dan pandangan-pandangan yang telah dikemukakan terhadap Kementerian Belia dan Sukan sekali gus.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Teruskan.

Tuan Haji Annuar bin Musa: Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Menteri Kehakiman, saya mengucapkan terima kasih dan selinggi-tinggi penghargaan kepada Ahli Yang Berhormat dari Pagoh yang telah menyentuh mengenai pentadbiran kehakiman.

Berkenaan dengan langkah untuk mengatasi kekurangan hakim dalam negara di semua peringkat, Kementerian Kehakiman sentiasa berusaha untuk menambahkan lagi bilangan hakim di mahkamah-mahkamah jika difikirkan perlu.

Berhubung dengan kemudahan fizikal mahkamah pula, Kementerian telah mengambil berbagai langkah untuk memperelok dan memperlengkapkan lagi mahkamah-mahkamah, misalnya dengan menjalankan kerja-kerja pengubahsuaian mahkamah-mahkamah tersebut.

Disamping itu, pembinaan mahkamah-mahkamah baru akan terus dijalankan dan Kementerian sentiasa merancang dan melaksanakan projek-projek berasaskan keperluan dari masa ke semasa. Mengenai penggunaan Bahasa Malaysia di mahkamah, sukacita dimaklumkan bahawa setakat ini penggunaan Bahasa Melayu di Mahkamah Majistret dan Mahkamah Sesyen telah mencapai tahap 100% dan di Mahkamah Tinggi telah mencapai tahap lebih daripada 70%. Di samping

itu, Majlis Peguam telah juga berusaha menganjurkan kelas-kelas bahasa untuk meningkatkan keupayaan peguam-peguam yang belum begitu mahir menggunakan Bahasa Malaysia. Diucapkan terima kasih dan syabas kepada semua pihak yang telah memberikan sokongan untuk melaksanakan penggunaan Bahasa Malaysia di mahkamah dalam negara kita.

Mengenai gaji para Hakim pula, Kerajaan sentiasa meneliti dan menimbangkan perkara ini dari semasa ke semasa, dan ini terbukti antara lainnya melalui pelarasan gaji bagi Hakim-hakim Mahkamah Agung dan Mahkamah Tinggi yang akan dibentangkan di dalam Dewan ini. Pihak Kementerian mengucapkan terima kasih kepada semua pandangan yang telah diberikan berhubung dengan Kementerian Kehakiman.

Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Kementerian Belia dan Sukan pula, saya ingin mengucapkan terimakasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengemukakan teguran dan pandangan mengenai Kementerian ini. Insya Allah, semua pandangan dan teguran yang membina dan ikhlas itu akan diberikan perhatian yang berat dan bersungguh-sungguh demi pembangunan program Belia dan Sukan dalam negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Kota Bharu telah menyentuh mengenai bantuan kewangan kepada persatuan-persatuan belia dan saya sukacita memaklumkan sememangnya sebelum daripada ini Kementerian Belia dan Sukan memberikan bantuan kewangan kepada persatuan-persatuan belia di pelbagai peringkat, sama ada di peringkat Kebangsaan, di peringkat Negeri dan di peringkat Daerah bagi tujuan membantu pentadbiran persatuan-persatuan berkenaan. Di samping itu Kementerian

juga telah memberikan peruntukan untuk membantu persatuan-persatuan belia di semua peringkat bagi menjalankan pelbagai aktiviti yang memberi faedah kepada ahlinya. Walau bagaimanapun, Kementerian ingin menyeru bahawasanya Kementerian berpendapat bahawa persatuan-persatuan haruslah berusaha untuk mencari punca kewangan sendiri untuk menampung sebahagian besar daripada kegiatan mereka. Walau bagaimanapun, mulai pada tahun ini Kementerian akan mengkaji semula kaedah memberikan bantuan kepada Persatuan-persatuan. Hanya Persatuan-persatuan yang telah menunjukkan prestasi dan kegiatan yang cergas sahaja akan dipertimbangkan untuk diberikan kemudahan-kemudahan ini.

Persatuan-persatuan yang gagal mematuhi peraturan-peraturan yang dikehendaki oleh PendaAar Pertubuhan seperti gagal mengadakan mesyuarat agung, gagal mengemukakan laporan dan terlibat dalam kegiatan-kegiatan kontroversial yang tidak berfaedah kepada ahli-ahlinya tidak akan dipertimbangkan sama sekali di bawah program bantuan ini. Bagi tahun 1990, Kementerian Belia dan Sukan telah memperuntukkan lebih daripada dua juta ringgit untuk bantuan-bantuan seperti itu. Sebanyak 62 persatuan belia di peringkat Kebangsaan, Negeri dan Daerah telah dibcrikan kemudahan bantuan pentadbiran yang bernilai kira-kira \$282,000 dan sebanyak 274 projek belia telah diberikan dengan bantuan lebih daripada \$1.7 juta. Bagi tujuan untuk memperkemaskinikan lagi peranan dan fungsi persatuan belia di semua peringkat, Kementerian Belia dan Sukan sedang menjalankan kajian tentang pendekatan dan strategi untuk membantu perjalanan persatuan secara lebih komprehensif dengan memberikan penekanan kepada persatuan-persatuan yang melibatkan belia-belie di kawasan luar bandar dan di kampung-kampung yang terpencil.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Kota Bharu juga telah menyentuh tentang keperluan pengangkur-pengangkur dan perlunya mereka diberi bantuan melalui Tabung Usahawan Belia. Sukalah saya menjelaskan bahawa dasar Kementerian Belia dan Sukan pada masa ini sememangnya memberikan keutamaan kepada belia-belie lepasan sekolah, terutamanya yang mengangkur untuk mengikuti program-program Kementerian Belia dan Sukan. Sukalah juga saya nyatakan di sini bahawa Kementerian Belia dan Sukan telah melaksanakan pendekatan bersepadu ke arah melahirkan belia yang berdisiplin, bertanggungjawab dan mempunyai kemahiran vokasional dan teknik serta berdikari dan mempunyai ciri-ciri keusahawanan. Walau bagaimanapun, Kementerian belum berpuas hati dan akan mengadakan pendekatan-pendekatan baru dengan memberikan penekanan kepada tiga bidang:

- (i) Belia haruslah dibcrikan pendedahan ke arah pembinaan kecrohanian, sikap dan ketatanegaraan;
- (ii) Belia haruslah diberikan latihan kemahiran vokesyen dan kemahiran hidup; dan
- (iii) Belia haruslah diberikan pendedahan ke arah membina tahap keusahawanan yang tinggi dalam pelbagai bidang.

Untuk mencapai tujuan ini, program-program akan dijalankan di bawah dua konsep yang akan diperkenalkan iaitu konsep "Malaysia Mahir" dan "Malaysia Gigih".

Tuan Yang di-Pertua, belia-belie yang dilatih ini sememangnya akan diberikan keutamaan untuk mendapatkan pinjaman kewangan di bawah Tabung Kumpulan Wang Amanah Pembangunan Ekonomi Belia. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, Tabung ini diwujudkan sejak tahun

1987. Kerajaan memberikan peruntukan sebanyak \$13 juta dalam tempoh tiga tahun daripada 1988 hingga 1990. Setakat ini 413 projekt telah diwujudkan dan melibatkan perbelanjaan sebanyak \$5.210 juta.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin memaklumkan dan memberi ingatan kepada mereka yang telah menerima faedah daripada bantuan ini supaya menggunakan bantuan kewangan sebaik mungkin dan membayar balik wang pinjaman tersebut sebagaimana yang telah dijadualkan. Setakat ini kadar bayaran balik adalah cukup memuaskan dan faedah ini boleh dipanjangkan kepada pemohon-pemohon yang baru. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, Kementerian Belia dan Sukan akan menyusun semula Skim Latihan Kemahiran Belia dalam negara kita. Kementerian sedang merancang untuk mewujudkan beberapa buah lagi institusi yang akan diseragamkan dengan hanya menggunakan satu nama iaitu menjadikan Institut Kemahiran dan Usahawan Belia Negara seria menambahkan sekurang-kurangnya 10 buah lagi Kem Bina Belia Negara bagi tujuan untuk mengadakan latihan secara bertemsan bagi belia-belia dalam bidang kepimpinan dan juga kemahiran.

Ahli Yang Berhormat dari Kuala Kedah telah mencadangkan supaya diperbanyakkan kemudahan-kemudahan sukan. Kerajaan melalui Kementerian ini sememangnya sentiasa berusaha mewujudkan dan memperbanyakkan kemudahan sukan. Anjara kemudahan yang telah diadakan ialah mengadakan Mini Kompleks Sukan di peringkat negeri yang mengandungi dewan serbaguna, gelanggang permainan, gimnasium dan sebagainya. Adalah menjadi dasar Kemencian ini untuk mewujudkan satu masyarakat Malaysia yang sihat dan cergas dengan menambahkan bilangan dan kemudahan-kemudahan sukan ini. Di bawah program yang akan dipanggil

konsep Malaysia Cergas, beberapa kemudahan ini akan ditambah dengan secara lebih sistematik.

Untuk mencapai konsep Malaysia Cemerlang, iaitu untuk mencapai tahap pencapaian sukan berprestasi yang lebih tinggi untuk negara kita. Kerajaan akan melaksanakan projek membina Institut Sukan Negara yang bertempat di Bukit Jalil, Sungai Besi, sepertimana yang telah dimaklumkan sebelum daripada ini. Projek yang melibatkan tapak seluas 200 ekar ini akan dijalankan secara berperingkat-peringkat dan akan menempatkan Institut Sukan Negara yang juga akan berfungsi sebagai pusat sumber bagi sukan dalam negara, tempat latihan atlit-atlit kebangsaan dan juga tempat sebagai mengadakan Pusat Bagi Pendidikan Kejurulatihan serta menyediakan kemudahan riadah untuk masyarakat secara umumnya. Selain dari itu akan diadakan beberapa kemudahan sukan yang bertaraf antaibangsa seperti Stadium Tertutup dan Stadium Nasional yang baru dan juga akan dibina sebuah Sekolah Sukan di dalam kawasan tersebut.

Untuk menjayakan lagi rancangan mengadakan kemudahan sukan yang lebih cukup seperti yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat itu, diharapkan pihak Kerajaan Tempatan akan mengambil langkah supaya mengadakan perancangan Master Plan, dengan izin, ataupun Pelan Induk ataupun perancangan pelan struktur dan mengadakan pelan-pelan tindakan di peringkat Kerajaan Tempatan supaya mengenalpasti tapak dengan lebih awal supaya penambahan kemudahan-kemudahan sukan akan dapat berjalan dengan lebih teratur. Pcnyelarasan, insya Allah, akan dibuat dengan Kementerian yang berkenaan.

Ahli Yang Berhormat dari Kuala Kedah juga telah menyebut tentang pengecualian pembayaran wang penyertaan kelab-kelab sukan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

sukalah saya jelaskan bahawa kelab-kelab sukan kebiasaannya dimiliki secara individu ataupun sebagai suatu entity perniagaan sama ada oleh orang-orang perseorangan atau satu-satu organisasi. Kementerian Belia dan Sukan tidak mempunyai kuasa untuk menetapkan yuran atau memberikan pengecualian bayaran yuran penyertaan. Sungguhpun begitu, Kementerian sentiasa meminta dan menggalakkan kelab-kelab sukan untuk bekerjasama secara rapat dengan persatuan-persatuan sukan dan ahli-ahli sukan serta menjalankan kegiatan secara tidak membebankan mereka.

Kementcrian Belia dan Sukan melalui Majlis Sukan Negara juga telah menyediakan kemudahan gimnasium yang memberikan kemudahan untuk digunakan dengan kadar bayaran yang rendah dan kita harap persatuan-persatuan sukan yang lain akan mengikut jejak langkah ini.

Mengenai pelepasan cukai seperti yang disarankan oleh Ahli Yang Berhormat dari Kuala Kedah, sebenarnya perkara ini memang telah dilaksanakan. Semua pemberian derma yang dihulurkan untuk pembangunan sukan tencntu kepada Majlis Sukan Negara adalah diberi pelepasan secara autonomis. Hanya para dermawan yang berhajat untuk memberikan derma secara terus kepada persatuan-persatuan sukan secara individu adalah dikehendaki memohon pelepasan cukai daripada pihak Perbendaharaan Malaysia. Peraturan ini telah diadakan dan hanya untuk bertujuan menyelaraskan kelulusan pelepasan cukai secara lebih teratur. Adalah diharapkan lebih banyak pihak swasta akan tampit ke hadapan membantu menyumbangkan ke arah menjayakan program-program sukan di masa-masa akan datang.

Menyentuh tentang saranan Ahli Yang Berhormat dari Tanjung Karang supaya Kementerian Belia dan Sukan

membuat kajian terhadap keberkesanan program dan aktiviti-aktiviti belia dan sukan yang telah dijalankan selama ini, sukacita saya memaklumkan bahawa Kementerian Belia dan Sukan sedang dalam proses menyediakan satu pelan induk jangka panjang untuk program pembangunan belia dan sukan dalam negara yang akan diumumkan tidak berapa lama lagi. Di samping itu, program-program belia dan sukan yang sedia ada akan turut dikaji semula untuk diberikan pendekatan bersepadu dan lebih komprehensif. Beberapa konsep untuk melaksanakan program-program ini termasuklah konsep selain daripada "Malaysia Cergas", "Malaysia Cemerlang", "Malaysia Gigih", akan diperkenalkan konsep "Malaysia Prihatin", "Malaysia Harmoni", "Malaysia Patriotik", "Malaysia Mulia", dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Tanjung Karang juga telah meminta supaya Kementerian memberikan keutamaan kepada latihan dalam bidang pembangunan, keperibadian mental dan keagamaan. Saya sukacita ingin memberikan jaminan di bawah program baru ini, segala cadangan itu akan dibertkan perhatian yang bersungguh-sungguh dan sewajarnya. Satu Jawatankuasa telah dibentuk di peringkat Kementerian untuk merangka satu kurikulum baru bagi memastikan segala latihan dan pembinaan belia di masa akan datang akan dijalankan secara lebih teratur dan lebih sistematik.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Nilam Puri telah menyentuh tentang soal waktu sembahyang dan dikaitkan dengan program sukan. Oleh kerana beliau tidak ada di sini, saya ingin jawab secara ringkas untuk maklumkan Ahli Yang Berhormat sekalian. Kesemua program-program sukan yang diadakan kebanyakannya telahpun mengambil kira soal waktu sembahyang para

pesertanya. Kebanyakan acara jogathon dan lainnya bermula antara jam 7.00 dan 7.30 pagi. Walau bagaimanapun, setelah diteliti sememangnya ada terdapat beberapa kejohanan yang telah dilangsungkan dalam tahun 1990 yang telah dimulakan lebih awal. Setelah saya membuat pemerhatian, ada 4 kejohanan yang telah diadakan lebih awal daripada waktu sembahyang Subuh iaitu Penang/MAS International Marathon, KL International Marathon, Kuantan International Marathon dan Kedah International Marathon. Oleh kerana acara ini melibatkan larian jarak jauh lebih daripada 42 kilometer yang memakan masa kira-kira empat jam, maka lahan itu, saya difahamkan telah dilepaskan garisan permulaan seawal-awalnya jam 5.30 pagi. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat sekalian, Kementerian akan memberikan arahan walaupun tidak mempunyai peranan secara langsung terhadap badan-badan persatuan olahraga amatur yang berautonomi. Kementerian sukacita akan memberikan garis panduan supaya semua kegiatan-kegiatan sukan mengambil berat dan mengambil perhatian waktu bersembahyang bagi para peserta dan pegawai-pegawainya.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali, saya ingin merakamkan penghargaan dan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberikan pandangan yang sungguh bermakna bagi membolehkan Kementerian ini menjalankan tanggungjawabnya di masa-masa yang akan datang. Kepada semua teguran itu, Kementerian memberi jaminan, kita akan memberikan perhatian yang bersungguh-sungguh demi untuk memajukan pembangunan belia dan sukan dalam negara kita ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin):
Kementerian Kewangan.

8.28 mlrn.

Timbalan Menteri Kewangan (Tuan Abdul Ghani bin Othman):
Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Yang Berhormat Menteri Kewangan, terlebih dahulu saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah memberikan sokongan, teguran serta cadangan semasa membahaskan Rang Undang-undang Perbekalan 1991. Sukacita dirakamkan kerana kebanyakan Ahli Yang Berhormat telah menyambut baik Belanjawan 1991.

Kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang menyifatkan Belanjawan 1991 sebagai terbaik termasuk Ahli-ahli Yang Berhormat dari Pagoh, Lumut, Sepang, Alor Star dan Arau diucapkan terima kasih.

Belanjawan yang dibentangkan pada 14 Disember yang lalu meliputi lima strategi yang antaranya ialah untuk memupuk masyarakat penyayang. Ramai Ahli Yang Berhormat telah menyentuh strategi ini. Ahli-ahli Yang Berhormat dari pembangkang mendakwa kita mencedok idea dari Manifesto Gagasan Rakyat. Ingin ditegaskan sekali lagi bahawa Belanjawan yang dibentangkan pada 14 Disember adalah sama seperti yang sepatutnya dibentangkan pada 26 Oktober. Mungkin ramai dari ahli Pembangkang yang tidak tahu bahawa penyediaan Belanjawan mengambil masa yang panjang. Kita meminta pandangan daripada semua pihak sebelum merangkakan dasar Belanjawan. Itu sebab setiap tahun kita adakan Dialog Belanjawan. Kalau Kerajaan benar-benar hendak mencari kepentingan politik, kita boleh bentang Belanjawan sebelum pilihanraya. Kita tidak perlu Manifesto Gagasan Rakyat yang telah ditolak oleh rakyat. Jangan dikelirukan rakyat dengan mendakwa Kerajaan cedok manifesto mereka. Melihat kepada sambutan orang ramai kepada Belanjawan 1991, adalah

dipercayai ramai ahli pembangkang tidak akan berada di Dewan yang mulia ini, jika kita berbuat demikian.

Izinkan saya mengambil peluang ini untuk memberi penjelasan ke atas beberapa isu utama yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli-ahli Yang Berhormat dari Pengkalan Ccpa dan Pasir Mas telah menegur bahawa prestasi ekonomi negara terlalu sangat bergantung kepada perkembangan ekonomi antarabangsa. Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, ekonomi Malaysia telah berkembang pesat selepas mengalami kemelesetan pada tahun 1985/1986. Pertumbuhan yang pesat ini berpunca dari sumber-sumber pertumbuhan dalam dan luar negeri. Walau bagaimanapun, sejak kebelakangan ini, asas-asas pertumbuhan dalam negeri telah menjadi bertambah kukuh dan muncul sebagai pendorong utama pertumbuhan ekonomi sehingga membolehkan ekonomi negara mencatat purata pertumbuhan 9.1% bagi tempoh 1988/1990. Ini satu kadar pertumbuhan yang baik yang pernah dialami oleh negara. Tidak banyak negara di dunia ini yang dapat mencapai kadar pertumbuhan seperti ini dan mengalami inflasi yang rendah. Ada negara lain yang mencatat kadar pertumbuhan seperti kita, tetapi kadar inflasinya amat tinggi.

Sebagai sebuah negara yang ekonominya terbuka, kita tidak dapat menolak hakikat bahawa perkembangan-perkembangan yang berlaku di negara-negara maju yang menjadi rakan dagangan utama negara tetap akan mempengaruhi perminian bagi keluaran negara khususnya terhadap eksport barangan utama dan barang-barang perkilangan. Berasaskan kepada faktor ini, prospek pertumbuhan ekonomi negara pada masa hadapan akan terus dipengaruhi oleh prestasi ekonomi negara-negara maju. Sungguhpun demikian, sumber-sumber pertumbuhan

dalam negeri pada masa kini semakin kukuh dan pergantungan kita kepada prestasi di negara-negara maju semakin berkurangan.

Ahli-ahli Yang Berhormat dari Petaling Jaya dan Padang Terap telah menyentuh kedudukan akaun semasa yang berada dalam keadaan defisit bagi dua tahun berturut-turut. Seperti yang dijelaskan dalam Ucapan Belanjawan defisit ini sebahagian besarnya disebabkan oleh peningkatan import yang jauh lebih tinggi daripada pertumbuhan eksport berikutan dari peningkatan dalam permintaan barang-barang modal dan perantara, selaras dengan prestasi ekonomi yang menggalakkan sejak tiga tahun lepas. Keadaan ini adalah buat sementara sahaja dan dalam jangka panjang, import ini akan menyumbang kepada eksport yang lebih tinggi, khususnya eksport barang-barang perkilangan. Ini akan memperkukuhkan akaun dagangan dan membantu memulihkan semula kedudukan lebihan dalam akaun semasa imbalan pembayaran.

Tuan Yang di-Pertua, beberapa Ahli Yang Berhormat, termasuk Ahli Yang Berhormat dari Pagoh dan Bayan Baru, telah membangkitkan masalah inflasi. Kerajaan memang memberi perhatian utama ke atas isu ini dan ianya merupakan salah satu daripada strategi Belanjawan bagi dua tahun berturut-turut iaitu Belanjawan tahun 1990 dan 1991. Kerajaan sentiasa mengambil langkah-langkah untuk mengawal kenaikan harga di negara kita melalui pelaksanaan dasar-dasar fiskal dan kewangan yang berhati-hati. Oleh itulah Kerajaan telah membelanjakan beratus-ratus juta ringgit untuk membiayai subsidi.

Di samping itu, Kerajaan juga sentiasa mengawal harga barang-barang keperluan bagi memastikan bahawa harga-harga tidak meningkat dengan sewenang-wenangnya. Itulah sebab bila harga minyak di pasaran antarabangsa

naik dengan mendadak, Kerajaan tidak membenarkan harga dalam negeri meningkat sepenuhnya. Kita telah memberi subsidi sebanyak \$407 juta tahun lalu kerana Kerajaan sedar kalau harga minyak dibiarkan naik, tekanan inflasi akan bertambah. Kita juga telah menurunkan tarif untuk banyak barang-barang dengan lujuan menurunkan harga. Bagi mengekalkan kestabilan harga dalam ekonomi, Bank Negara Malaysia telah menaikkan nisbah rizab berkanun institusi bank sebanyak tiga kali di antara 1989 dan Ogos 1990. Tindakan ini telah dapat mengurangkan lebihan pegangan mudahtunai dalam sistem bank.

Dalam pelaksanaan langkah-langkah ini, tekanan ke atas harga-harga telah dapat dikurangkan. Namun demikian, saya ingin tegaskan tindakan pihak Kerajaan sahaja tidaklah mencukupi. Ia memerlukan penglibatan bersama semua golongan masyarakat, termasuk Ahli-ahli Yang Berhormat, untuk turut serta dengan pihak Kerajaan, bagi membendung inflasi di negara kita. Salah satu cara terbaik menentang inflas ialah menambahkan simpanan kita dan tidak membelanjakan ke atas barang-barang yang tidak perlu.

Penurunan nilai ringgit dalam keadaan ekonomi negara yang kukuh telah disentuh oleh Ahli Yang Berhormat dari Tuaran. Sehubungan dengan ini, seperti yang telah dijelaskan beberapa kali dalam Dewan ini, ingin dijelaskan sekali lagi turun naiknya nilai ringgit berbanding dengan sesuatu matawang ditentukan oleh faktor pasaran di pasaran pertukaran matawang asing. Pada keseluruhannya, turun dan naik nilai ringgit berbanding dengan nilai matawang asing adalah dipengaruhi oleh faktor-faktor penawaran dan permintaan terhadap ringgit berbanding dengan matawang yang tertentu. Adalah menjadi dasar Kerajaan untuk tidak campurtangan dalam pasaran matawang

asing. Adalah diharapkan Ahli-ahli Yang Berhormat akan berusaha memahami perkara ini supaya isu . . .

Timbalan Menteri Tenaga, Telekom dan Pos (Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali>: (*Bangun*)

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Jubar bin Haji Mahiruddin): Ya.

Dato' Mohd. Tajol Rosli bin Mohd. Ghazali: Penjelasan. Minta jalan.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri sama ada belau sedar bahawa tidak ada seorang pun ahli daripada Pembangkang sama ada DAP, Semangat 46 ataupun PAS yang telah membangkitkan banyak perkara-perkara, tetapi mereka tidak ada minat untuk mendengar jawapan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri, (*Tepuk*)

Tuan Abdul Ghani bin Othman: Tuan Yang di-Pertua, itulah sebabnya ahli-ahli Pembangkang terus dalam keadaan yang dhaif mengenai perkara-perkara yang dibangkitkan dalam jawapan kita semua, (*Tepuk*) dan adalah diharapkan Ahli-ahli Yang Berhormat dari Pembangkang akan membaca *Hansard* sebegini rupa supaya dalam soal ringgit ini mereka faham dan tidak akan membangkitkan lagi dalam Dewan ini pada masa-masa yang akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, ramai Ahli Yang Berhormat telah membangkitkan tentang kenaikan harga petroleum mentah serta implikasinya terhadap dasar fiskal negara, sama ada dari segi percukaian mahupun perbelanjaan.

Ahli-ahli Yang Berhormat dari Lubok Antu dan Petaling Jaya menyentuh tentang sumber yang mudah pupus, terutamanya petroleum. Kerajaan amat sedar bahawa kita tidak boleh terlalu bergantung kepada sesuatu sumber.

Inilah di antara sebab-sebabnya kenapa Kerajaan menyusun semula sistem cukai bertnula dari Belanjawan 1989 lagi. Langkah-langkah cukai yang dibentangkan dalam Belanjawan 1991 juga merupakan sebahagian daripada penyusunan tersebut. Matlamat penyusunan ini, jika Ahli-ahli Yang Berhormat masih mgat, ialah bagi memastikan sistem cukai dapat menggalakkan pertumbuhan ekonomi, dan pada masa yang sama, menambahkan hasil negara melalui asas-asas percukaian yang lebih meluas. Proses penyusunan ini masih lagi berjalan.

Ahli Yang Berhormat dari Marang telah mencadangkan supaya hasil daripada sumber-sumber asli yang digunakan untuk projek-projek jangka panjang yang memberi hasil apabila sumber tersebut pupus kelak. Sehubungan dengan ini, ingin dijclaskan bahawa Kerajaan telahpun mengambil beberapa langkah bagi menjamin hasil dahpada sumber-sumber asli yang akan pupus, bukan sahaja dinikmati oleh generasi sekarang, malah oleh generasi-generasi akan datang. Langkah-langkah tersebut termasuk penubuhan Kumpulan Wang Amanah Negara yang bertujuan antara lain untuk memastikan penggunaan optima sumber-sumber asli negara yang merosot bagi faedah generasi akan datang dan membcrikan sumber pendapatan yang bertcrusan dan stabil kepada Kerajaan dan ncgara.

Kerajaan Persekutuan juga membenarkan Kerajaan-kerajaan Negeri yang mengeluarkan sumber-sumber asli menubuhkan Kumpulan Wang Amanah masing-masing bagi tujuan yang sama, supaya rakyat tempatan dapat menikmati hasil sumber-sumber asli pada masa akan datang apabila sumber-sumber tersebut pupus. Adalah menghairankan Ahli Yang Berhormat dari Marang tidak tahu hal ini, pada hal Kerajaan Tcrengganu telahpun menubuhkan Kumpulan Wang Amanah. Ahli Yang Berhormat patut

beri tahniah kepada Kcrajaan kerana berpandangan jauh. Tapi ini tak mungkin kerana bagi PAS, DAP dan Semangat 46 yang baik pun dikata tak baik. Ini perangai mereka dan rakyat tahu.

Beberapa Ahli Yang Berhormat juga telah menyuarakan kebimbangan mereka mengenai bagaimana pertambahan pendapatan dari kenaikan harga petroleum mentah digunakan. Ahli Yang Berhormat dari Sepang, misalnya mencadangkan supaya tambahan hasil tidak digunakan bagi membayar balik hutang lebih awal, tetapi digunakan untuk melaksanakan projek-projek pcmbangunan khususnya di luar bandar. Dalam hubungan ini, saya ingin menegaskan bahawa Kerajaan akan berhati-hati dalam membelanjakan tambahan hasil ini, lebih-lebih lagi ianya tidak merupakan tambahan yang kekal. Kerajaan akan lurus memberi perhatian khusus kepada pembangunan luar bandar seperti yang disarankan oleh Ahli Yang Berhormat dari Sepang dan beberapa Ahli Yang Berhormat yang lain. Di masa yang sama kita akan membayar balik hutang lebih awal, jika keadaan sesuai.

Tuan Yang di-Pertua, masalah hutang juga telah dibangkitkan oleh beberapa Ahli Yang Berhormat, tetapi malangnya perangkaan dan terminologi yang digunakan tidak tepat. Ahli Yang Berhormat dari Petaling Jaya telah mempersalahkan Kerajaan Barisan Nasional kerana membazir dengan alasan nisbah khidmat hutang menguasai 19 peratus Belanjawan kita*.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, nisbah khidmat hutang dikira berdasarkan jumlah bayaran pokok dan faedah atas pinjaman luar negeri, berbanding dengan jumlah eksport negara. Sebenarnya nisbah khidmat hutang negara yang disebut oleh Ahli Yang Berhormat itu sebanyak 19 peratus adalah bagi tahun 1986 iaitu yang tertinggi pernah di alami oleh negara. Sejak itu, melalui langkah

berhati-hati Kerajaan, nisbah ini telah menurun sehingga kira-kira 7.7 peratus pada tahun 1990.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, buat masa ini Kerajaan masih perlu meminjam untuk melaksanakan program-program pembangunannya kerana kutipan hasil tidak memadai untuk membiayai keseluruhan perbelanjaan mengurus dan pembangunan.

Bagi menjawab Ahli Yang Berhormat dari Pengkalan Chepa selagi kita meminjam untuk membiayai perbelanjaan pembangunan kita, selagi itulah hutang akan bertambah. Terdapat dua pilihan dalam hal ini. Yang pertama menaikkan cukai yang sudah tentu pihak Pembangkang tidak bersetuju dan yang kedua mengurangkan perbelanjaan pembangunan. Yang susahnyanya cukai tidak mahu dinaikkan tetapi perbelanjaan hendak ditambah. Kita perlu terus berhutang untuk membiayai projek-projek pembangunan. Tetapi dalam berhutang, kita menggunakan beberapa garis panduan bagi menentukan pinjaman yang dibuat tidak menjejaskan kedudukan kewangan Kerajaan dan juga ekonomi negara. Antara garis panduannya ialah:

- (1) Mengutamakan sumber-sumber dalam negeri tetapi tidaklah sampai menggugat sumber-sumber pelaburan yang akan diperolehi oleh sektor swasta. Dengan ini, Kerajaan boleh mengelak dari mengalami kesan buruk akibat daripada perubahan kadar pertukaran asing;
- (2) memastikan projek-projek yang dilaksanakan dapat menghasilkan pendapatan yang boleh membayar balik hutang tersebut;
- (3) memastikan nisbah khidmat hutang negara berada pada tahap yang minimum. Garis panduan ini digunakan sebagai pengukur

kemampuan negara menanggung hutangnya dan seperti yang saya katakan tadi nisbah khidmat hutang negara sekarang ialah 7.7%, jauh lebih rendah dari had yang ditetapkan oleh Kumpulan Wang Anlarabangsa, dengan izin, International Monetary Fund.

Penggunaan garis panduan ini akan menentukan kedudukan kewangan negara tidak terjejas oleh pinjaman-pinjaman.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Lumut pula telah menegur arahan baru Bank Negara Malaysia tidak membenarkan bank-bank tempatan dan institusi-institusi kewangan mcmberi pinjaman wang kepada pembeli harta asing di negara kita. Suka saya jelaskan tindakan Bank Negara Malaysia berkaitan dengan sumber kewangan pelabur-pelabur asing dalam industri perumahan adalah untuk melindungi kepentingan warganegara kita. Ini dasar kita. Kita mesti utamakan kepentingan warganegara kita daripada orang asing. Saya tidak nampak salahnya dasar ini. Ia tidak bererti kita hendak menghalang orang-orang asing daripada membeli hartanah di Malaysia. Jika sekiranya orang-orang asing ingin melabur dalam pasaran hartanah di negara ini, mereka mestilah membawa masuk sumber kewangannya sendiri dari luar. Ini adalah untuk memastikan tidak akan wujud persaingan yang berlebihan terhadap sumber kewangan tempatan yang mana boleh membawa kepada kenaikan kadar faedah yang lebih tinggi bagi lain-lain tujuan yang produktif dalam negeri.

Selain daripada itu, jika orang-orang asing juga dibenarkan untuk memperoleh sumber kewangan tempatan bagi perumahan, ini bererti kurangnya jumlah sumber pinjaman yang ada bagi warganegara kita yang juga ingin membeli hartanah.

Mengenai Perusahaan Awam Bukan Kewangan (PABK), beberapa Ahli Yang Berhormat telah membangkitkan persoalan mengenai prestasi serta hutang luar negeri yang belum dijelaskan oleh PABK. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, prestasi PABK secara keseluruhannya sebagaimana yang diuraikan secara terperinci dalam Laporan Ekonomi 1990/1991, bertambah baik di mana kebanyakannya telah mendapat keuntungan atau sekurang-kurangnya mencatatkan kerugian yang lebih rendah. Dari segi hutang pula, secara keseluruhannya hutang PABK kian menurun.

Ahli Yang Berhormat dari Tuaran secara khususnya telah juga membangkitkan pinjaman sejumlah \$100 juta yang diperuntukkan kepada PERWAJA sedangkan PERWAJA memperolehi keuntungan dan berupaya mendapat pinjaman dari bank-bank perdagangan. Sepertimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, PERWAJA telah melaksanakan satu rancangan penyusunan semula dalam laluan 1988/1989 untuk memastikan agar ianya dapat beroperasi secara cekap dan berdaya maju. Walaupun PERWAJA telah mencatat keuntungan yang memuaskan, selepas rancangan penyusunan semula, tetapi aliran tunai adalah tidak mencukupi untuk membayar balik ke semua pinjamannya, khasnya pinjaman luar negeri yang diambil sebelum rancangan penyusunan semula dilaksanakan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, PERWAJA yang kini beroperasi pada tahap keupayaan 100%, sedang melaksanakan satu rancangan perkembangan yang besar. Rancangan perkembangan ini dibiayai oleh satu pinjaman komersial tempatan yang tidak dijamin oleh Kerajaan. Dengan selesainya rancangan perkembangan ini kelak pada tahun 1993/1994, adalah dijangkakan PERWAJA boleh memperolehi aliran tunai yang mencukupi bukan sahaja untuk

membayar balik pinjaman tempatannya, tetapi juga sebahagian besar pinjaman luar negerinya.

Tuan Yang di-Pertua, beberapa Ahli Yang Berhormat termasuk Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas telah mempersoalkan pelaksanaan dasar penswaslaan projek-projek awam dari segi cara penyediaan projek-projek tersebut. Mengenai persoalan ini, ingin dimaklumkan syarikat swasta yang akan mengendalikan dan mengambilalih projek-projek yang diswastakan ditentukan dengan cara-cara berikut:

- (1) proses tender bagi projek-projek penswastaan yang telah dikenalpasti oleh Kerajaan;
- (2) projek-projek yang tidak dicadangkan oleh Kerajaan untuk diswastakan, cadangan yang dikemukakan oleh pihak swasta adalah dinilai berasaskan keunikan atau, dengan izin, uniqueness cadangan projek penswastaan tersebut; dan
- (3) pembelian saham oleh pihak pengurusan ataupun, dengan i/in, management buy-out.

Bagi kes projek penswaslaan jalan raya Tol Cheras seperti yang dibangkitkan, untuk makluman Ahli Yang Berhormat pemilihan Syarikat K.G. Teratai adalah melalui proses tender.

Tuan Yang di-Pertua, beberapa Ahli Yang Berhormat termasuk Ahli Yang Berhormat dari Bayan Baru telah mendakwa cadangan-cadangan cukai dalam Belanjawan 1991 hanya memberi faedah kepada golongan berpendapatan tinggi. Seperti yang dimaklumkan di Dewan yang mulia ini di dalam ucapan Belanjawan, perubahan-perubahan yang dibuat kepada struktur cukai pendapatan individu adalah di antara langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan untuk menyusun semula sistem cukai negara. Walaupun kadar cukai bagi

pendapatan terendah hanya dikurangkan sebanyak 1% sahaja sementara pendapatan tertinggi dikurangkan sebanyak 5%. pengurangan dari segi beban cukai adalah lebih tinggi bagi kumpulan berpendapatan rendah iaitu 20% berbanding dengan 11% bagi kumpulan pendapatan tertinggi.

Ini bermakna dari segi peratusannya, pengurangan cukai pendapatan individu memberi lebih faedah kepada golongan berpendapatan rendah berbanding dengan golongan berpendapatan tinggi. Dengan itu, dengan izin, progressivity dalam struktur cukai pendapatan individu inasih dikekalkan. Oleh kerana orang-orang miskin tidak membayar cukai, masalah mereka tidak mendapat faedah daripada potongan kadar cukai tidak berbangkit. Walaupun pengurangan cukai ini hanya memberi faedah kepada pembayar cukai sahaja, perlu diingat bahawa bagi mereka yang tidak membayar cukai, Kerajaan telah meningkatkan peruntukan kepada Kementerian dan agensi-agensinya khusus untuk membantu golongan berpendapatan rendah termasuk mengadakan program khas membantu rakyat termiskin.

Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas telah menyatakan bahawa konsesi yang diberi kepada rakyat dari segi pengurangan cukai sebanyak lebih kurang \$300 juta adalah kecil dibandingkan dengan tambahan hasil \$3 ribu juta yang akan diperolehi dari minyak akibat krisis Teluk. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, tambahan hasil Kerajaan yang diandaikan oleh Ahli Yang Berhormat sebanyak \$3 ribu juta ini dibuat berdasarkan harga purata minyak sebanyak ASS40 setong. Tetapi dalam menentukan kutipan hasil bagi tahun 1991, harga purata minyak yang digunakan oleh Kementerian Kewangan ialah A\$22 setong sahaja. Dengan itu, tambahan hasil yang dijangkakan ialah lebih kurang \$1.5 ribu juta sahaja. Walau bagaimanapun, tambahan hasil ini tidak

membolehkan Kerajaan memberi konsesi yang lebih dari segi pengurangan cukai kerana kehilangan hasil dan bayaran subsidi yang besar untuk menyerap sebahagian daripada kenaikan harga barangan petroleum.

Tuan Yang di-Pertua, banyak saranan telah dikemukakan bagi membantu golongan termiskin dan golongan yang tidak bemasib baik. Cadangan-cadangan ini termasuklah memberi bayaran bulanan secara langsung kepada mereka yang memerlukan, seperti yang disarankan oleh Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas dan Kota Bharu. Kalau kita terima cadangan Ahli Yang Berhormat dari Pasir Mas supaya memberi \$200 sebulan kepada setiap rakyat berumur lebih 55 tahun, kita terpaksa meminjam lebih banyak dan ini akan menyebabkan negara bankrap. Jika 10% daripada penduduk kita terdiri daripada mereka yang berumur lebih 55 tahun, ini bermakna kita terpaksa membayar \$4,320 juta tiap-tiap tahun. Ini adalah perbelanjaan mengurus atau recurrent expenditure, dengan izin.

Memanglah cadangan ini baik kalau hendak memancing undi, tetapi rakyat tahu ini semua adalah janji kosong dan itulah sebabnya rakyat telah menolak Pembangkang semasa Pilihanraya Umum lepas. (Tepuk) Dari mana Parti Semangat 46 hendak memperolehi \$4,320 juta ini tidak pernah dijelaskan. Suka ditegaskan di sini bahawa Kerajaan Barisan Nasional tidak bercadang menjadikan negara ini sebagai sebuah negara dengan izin, welfare state seperti scsctengah negara Barat. Sebaliknya bantuan-bantuan yang disediakan oleh Kerajaan adalah bagi membolehkan rakyat berdikari, berinisiatif sendiri serta melaksanakan projek-projek yang boleh mewujudkan pendapatan tambahan dan meningkatkan daya pengeluaran.

Sungguhpun begitu, Kerajaan setiap tahun menyediakan peruntukan yang besar bagi membantu rakyat miskin dan yang tidak bernasib baik menerusi

bantuan-bantuan melalui program-program kesihatan, pendidikan dan program-program pembangunan masyarakat, di samping pelaksanaan program-program kebajikan yang dikendalikan oleh pelbagai Jabatan Kerajaan. Peruntukan kepada program-program seumpama ini akan terus diberi perhatian dan akan dipertingkatkan lagi dari masa ke semasa.

Tuan Yang di-Pertua, kebanyakan Ahli Yang Berhormat dari Sabah dan Sarawak telah menyentuh soal pembangunan infrastruktur di kawasan masing-masing. Dalam ucapan Belanjawan pada 14hb Disember 1990 yang lalu telah ditegaskan tentang komitmen Kerajaan untuk membangunkan kawasan luar bandar di mana sejumlah \$3,721 juta telah diperuntukkan untuk melaksanakan projek-projek di luar bandar. Di samping itu, peruntukan untuk pelbagai projek baru di luar bandar akan disediakan apabila projek-projek di bawah Rancangan Malaysia Keenam diluluskan nanti. Sememangnya menjadi matlamat Kerajaan untuk menyediakan keselesaan dan kemudahan asas yang secukupnya di kawasan-kawasan luar bandar kepada semua rakyat, termasuk di Sabah dan Sarawak secara berperingkat-peringkat.

Mengenai keperluan untuk meningkatkan kemudahan infrastruktur di Sabah dan Sarawak, suka dimaklumkan di sini bahawa adalah menjadi matlamat Kerajaan Persekutuan untuk menyediakan kemudahan infrastruktur yang lebih banyak lagi di kedua-dua negeri tersebut. Di dalam hal ini, Kerajaan sentiasa giat melaksanakan projek-projek untuk meningkatkan kemudahan infrastruktur khususnya jalan raya utama, bekalan air dan elektrik. Perkara ini jelas dilihat di mana peruntukan yang disediakan telah meningkat dalam tempoh Rancangan Malaysia Kelima bagi Sarawak kepada \$781.4 juta dan \$700 juta di Sabah. Ini menunjukkan bahawa Kerajaan

Persekutuan sentiasa memberi perhatian yang sewajarnya di atas keperluan untuk mempertingkatkan kemudahan infrastruktur di negeri Sabah dan Sarawak,

Kerajaan Persekutuan memang berhasrat untuk merapatkan jurang perbezaan pembangunan di antara kawasan-kawasan di negeri ini. Dalam usaha ini, Kerajaan telah mengagihkan peruntukan yang saksama sama ada secara langsung melalui pemberian geran kepada negeri-negeri atau secara tidak langsung melalui peruntukan-peruntukan pembangunan. Seberapa yang banyak Kerajaan telah dan akan menyediakan peruntukan yang munasabah bagi pembangunan semua kawasan, terutama kawasan-kawasan yang mundur di semua negeri dan usaha ini akan diteruskan. Kerajaan tidaklah dapat melaksanakan dengan serentak semua keperluan pembangunan di satu-satu kawasan.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat dari Rantau Panjang telah membangkitkan soal penyediaan peruntukan perbelanjaan mengurus yang lebih besar berbanding dengan peruntukan perbelanjaan pembangunan. Suka dijelaskan di sini bahawa sungguhpun peruntukan mengurus adalah 75% daripada keseluruhan peruntukan, tetapi sebahagian daripada peruntukan mengurus ini adalah untuk pembiayaan program-program yang memberi faedah secara langsung kepada rakyat seperti meningkatkan kemudahan-kemudahan kesihatan, pendidikan dan pertanian. Misalnya, Kerajaan telah menyediakan peruntukan untuk membiayai program-program seperti pemberian subsidi harga padi, projek-projek kecil luar bandar, bantuan makanan bagi penuntut-penuntut luar bandar, bantuan perkampungan bagi sekolah-sekolah luar bandar, pemberian kepada Kerajaan-kerajaan Negeri bagi melaksanakan lain-lain projek kecil dan penyelenggaraan jalan-jalan luar bandar. Semua ini adalah diperuntukkan di bawah belanja mengurus. Dengan

lain-lain perkataan, Kerajaan memperuntukkan jumlah yang besardi bawah perbelanjaan mengurus untuk melaksanakan program-program yang dapat mempertingkatkan taraf hidup rakyat. Oleh itu, perbandingan yang dibuat oleh Ahli Yang Berhormat dari Rantau Panjang adalah tidak tepat.

Tuan Yang di-Pertua, seperti biasa ramai dari kalangan Pembangkang tidak mempunyai banyak perkara baik yang hendak diperkatakan mengenai Belanjawan Negara. Sudah menjadi tradisi bagi DAP untuk menentang apa sahaja yang dilakukan oleh Kerajaan, walaupun ianya untuk faedah rakyat. Ini sudah dijangkakan. Kita dalam Kerajaan sudah biasa dengan sikap mereka. Kawan baru mereka, iaitu PAS juga mengambil sikap yang sama dengan DAP dalam menentang Kerajaan. *(Tepuk)* Cuma perbezaan mereka ialah sementara DAP mengambil sikap cauvinistik, PAS mengambil sikap, dengan izin, religious extremism atau pelampau agama. *(Tepuk)* Kita lihat sahajalah bagaimana mereka boleh, dengan izin, reconcile perbezaan ini. Matlamat bersama mereka ialah untuk menentang Kerajaan. Semangat 46 tidak berapa kritikal sangat dengan Belanjawan Negara, tetapi ini ialah kerana mereka adalah kumpulan daripada serpihan UMNO. *(Tepuk)* Setelah ditolak oleh rakyat dalam Pilihanraya Umum yang lepas, mereka terpaksa menebus diri mereka dengan mendakwa Belanjawan 1991 adalah sama dengan manifesto mereka. Jika Belanjawan Negara sama dengan manifesto mereka, mereka patut menerimanya tanpa mengecamnya. *(Tepuk)* PBS pula masih baru di sebelah sana, dan banyak dari mereka nampaknya menerima Belanjawan ini. Dalam pilihanraya yang lepas mereka telah buaC salah perhitungan dan nampaknya kesal kerana memasuki sebelah sana. *(Tepuk)* Tetapi sesal kemudian tak ada gunanya. *(Tepuk)*

Banyak lagi teguran dan cadangan yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat semasa membahaskan Belanjawan 1991. Saya tidak dapat menghuraikannya satu persatu di sini. Walau bagaimanapun, Kementerian Kewangan akan memberi perhatian ke atas teguran dan cadangan-cadangan yang berkenaan. Terima kasih. *(TepuJc)*

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Jubar bin Haji Mahiruddin): Ahli-ahli Yang Berhormat, saya kemukakan masalah ini sekarang bahawa Usul di atas nama Yang Berhormat Menteri Kewangan di dalam Aturan Urusan Mesyuarat ini diedarkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis hendaklah disetujui.

Usul dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Diputuskan,

Bahawa Usul yang berikut ini diedarkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis:

Bahawa Dewan ini, mengikut seksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan iaitu satu jumlah wang sebanyak lidak lebih daripada \$9,433,569,070 dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 1991, dan bagi tujuan-tujuan dan butiran-butiran per-

belanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan ("P") dalam senarai Belanjawan Persekutuan 1991, yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 19 Tahun 1990, adalah diuntukkan di bawah maksud-maksud yang sedemikian jumlah-jumlah yang bersetentangan dengan butiran-buliran itu di ruangan lapan dan sembilan senarai tersebut; dan bahawa, Usul yang telah diluluskan oleh Dewan ini pada 11 Disember,

1990 mengenai perbelanjaan yang dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun kewangan 1991 adalah dibaulkan.

Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Haji Juhar bin Haji Mahiruddin); Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ini ditangguhkan sekarang sampai *hari esok, jam 2.30 petang.

Dewan ditangguhkan pada pukul 8.59 malam.